

Täiskasvanute
hingamispäevakooli
õppetükid

oktoober • november • detsember 2018

ÜKSMEEL KRISTUSES

Seitsmenda Päeva
Adventistide Kogudus

Originaali pealkiri:

Oneness in Christ

Denis Fortin

© *Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverents. Kõik õigused kaitstud.*

Ühtki osa Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükist ei või üksikisik ega üksus toimetada, ümber teha, muuta, kohandada, tõlkida, paljundada või kirjastada ilma SPA Peakonverentsi eelneva kirjaliku loata. SPA PK volitab divisjonide ametnikke korraldama Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide tõlkimist vastavate juhtnööride kohaselt. Tõlgete ja nende publikatsioonide autoriõigus jääb Peakonverentsile. „Seitsmenda päeva adventistid“ ja „adventistid“ ning leegiga logo on SPA PK registreeritud kaubamärgid ja neid ei või kasutada ilma Peakonverentsi eelneva loata.

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid valmistab ette Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi alluvuses olev täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide osakond. Õppetükkide ettevalmistamist suunab otseselt hingamispäevakooli väljaannete nõukogu, mis on hingamispäevakooli õppetükkide kirjastaja – Peakonverentsi Administratiivkomitee (ADCOM) – alakomitee. Trükitud õppetükid kajastavad ülemaailmse hindamiskomitee poolset osa ja hingamispäevakooli kirjastusnõukogu heakskiitu ega esinda seega ainuliselt või tingimata autori(te) kavatsust.

Tõlge: AKEL 2018

Tõlkija: Mall Kaaver

Toimetaja: Ly Kaasik

Küljendus: Kaile Tuvi

Kaaned: Justinen Greative Group

Trükkis: Vali Press

Meie ühtsus Kristuses

Kogudus on Jumala maapealne perekond, kes teenib, õpib ja ülistab Jumalat ühiselt. Kogudust kutsutakse Jeesusele kui Juhile ja Lunastajale vaadates viima kõikidele inimestele häid sõnumeid päästest.

Seitsmenda Päeva Adventistide Koguduse põhitõdede 12. punkt märgib muuhulgas nii: „Kogudus on usklike kogukond, kes tunnistab Jeesust Kristust Issanda ja Päästjana. Vana Testamendi Jumala rahva järjepidevuses kutsutakse meid maailmast välja; ja me ühineme üksteisega selleks, et Jumalat teenida, osaduses olla, Sõna juhiste kohaselt teha, Issanda õhtusöömaajast osa võtta, kogu inimsugu teenida ja üleilmselt evangeeliumi kuulutada.“

Mida me aga koguduse all mõtleme? Kes kuuluvad kogudusse? Vastus niisugustele küsimustele oleneb osalt sellest, kuidas kogudust määratleme.

Kindlasti on kogudus ehk kirik Jeesusesse uskuvate inimeste kohalik kogukond, kes on Issandale sõnakuulelikud ning saavad kokku jumalateenistuse ja teenimistöö tarvis. Sellised inimesed võivad koguneda kodukogudustena või suuremate kongregatsioonidena (Rm 16:10, 11). Kiriku all mõtleme ka hoonet, kus kristlased

kogunevad. Kuid see on küll üsna vilets kiriku definitsioon. Kirik ehk kogudus tähendab inimesi, mitte hoonet.

Uues Testamendis viidatakse kogudusele aeg-ajalt kui konkreetsetes geograafilises piirkonnas elavate usklikte rühmale. Seega, kui Paulus pöördub Galaatia koguduse poole, peab ta silmas selle piirkonna linnakestes ja külades asuvaid paljusid kohalikke kogudusi (Gl 1:2; vaata ka 1Pt 1:1). Koguduse all mõtleme mõnikord ka inimeste rühma, kes kuuluvad teatatud uskkonda või nimetavad ennast kindla nimega, mis on neile antud uskumustest ja päritolust tulenevalt.

Ometi on kõik need määratlused ebatäiuslikud. Kogudus on Jumala rahvas üle kogu maailma. Ja kuigi Kristusel on ustavaid järelkäijaid erinevates uskkondades (kellest paljud ühinevad lõpukriisil Jumala ülejäänutega [Ilm 18:1–4]), siis sellel veerandaastal pöörame oma tähelepanu meie kogudusele, Seitsmenda Päeva Adventistide Kogudusele, ning sellele, mida ühtsus Kristuses meie jaoks tähendab.

Põhitõdede 14. punkt, mida nimetatakse Kristuse ihu ühtekuuluvuseks, ütleb nii: „Kogudus on üks ihu, paljude liikmetega, kes on kutsutud ihusse iga rahvahõimu, suguharu, keelerühma ja rahva hulgast. Oleme Kristuses uus loodu; rassist, kultuurist, haridusest ja rahvusest tingitud erinevused ning kõrgest ja madalast soost, rikkusest ja vaesusest, meesoost ja naissoost tulenevad vahed ei tohi meid lahutada. Oleme Kristuses kõik võrdõiguslikud; Kristus on meid ühe Vaimu läbi sidunud ühte vendlusse Tema ja üksteisega; me täidame oma teenimiskohust ja laseme ennast teenida ilma erapoolikuse ja lisatingimusteta. Jeesuse Kristuse ilmutuse kaudu Pühakirjas jagame sama usku ja lootust ning läheme ühtse tunnistusega välja kõikide juurde. Selle ühtsuse allikaks on kolmains Jumala üksiolemine, kes on lapsendanud meid oma lasteks.“

Käesoleva piibliuurimissarja eesmärgiks on pakkuda piibellikke juhiseid kristliku ühtsuse teemal meile kui seitsmenda päeva adventistidele, kes praegu – nagu alati, kuni selle maailma ajaloo lõpuni – seisavad silmitsi ühtsusele esitatud väljakutsetega. Pühakirjast aga leiame arvukalt sissevaateid ja juhtnööre selle kohta, kuidas rakendada elus Jumala andi – üksmeelt Kristuses. Sellel veerandaastal ongi tähelepanu all need pilguheidud, need juhised selle kohta, kuidas elada oma koguduses meile antud ühtsuse kohaselt ning seda ka väljendada.

Denis Fortin on Seitsmenda Päeva Adventistide Teoloogilise Seminari teoloogia-professor Andrews Ülikoolis Berrien Springsis, Michigani osariigis. Alates 1994. aastast, kui ta ühines Teoloogilise Seminari teaduskonnaga, on Fortin teeninud ka teoloogiamagistri programmi juhina (1999–2001), abidekaanina (2000–2004), teoloogia ja kristliku filosoofia osakonna õppetooli juhatajana (2006) ning üsna hiljutise ajani dekaanina (2006–2013).

Loomine ja pattulangemine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: IMs 1:26, 27; 1Jh 4:7, 8, 16; IMs 3:16–19; IMs 11:1–9; Gl 3:29; 5Ms 7:6–11.

Juhtsalm: „Siis ta [Jumal] viis tema [Aabrahami] õue ning ütles: „Vaata nüüd taeva poole ja loe tähti, kui sa suudad neid lugeda!“ Ja ta ütles temale: „Nõnda saab olema sinu sugu!“ Ja ta uskus Issandat ning see arvati temale õiguseks“ (IMs 15:5, 6).

Jumala rahva lugu saab alguse inimeste loomise ja nende traagilise pattulangemisega. Igasugune püüe mõista koguduse ühtsuse olemust peab algama Jumala algse plaaniga loomisel ja seejärel vajadusega Jumala plaan pärast pattulangemist taastada.

Piibli esimesed peatükid näitavad, et Jumala kava kohaselt pidi inimsugu jääma üheks pereks. Kahjuks katkestas selle ühtsuse patu kurblugu. Ainuüksi patust on tulnud lõhenemise ja eraldumise juured, sõnakuulmatuse halvad tagajärjed. Saame vihje sellise mõra kohta Aadama ja Eeva omavahelisest suhtlemisest, kui Jumal tuli inimeste juurde pärast nende söömist keelatud puust (vaata 1Ms 3:11). Nii et kõige muu hulgas, mida lunastusplaani saavutab, on üheks oluliseks eesmärgiks sellise algse terviklikkuse taastamine.

Jumala rahva isa Abraham sai Jumala lunastusplaani juhtfiguuriks. Pühakiri kujutab Aabrahami „usu kaudu saadava õiguse“ eeskujuna (vaata Rm 4:1–5); tegemist on sedalaadi usuga, mis liidab Jumala rahva üksteise ja Issanda endaga. Sellise ühtsuse taastamiseks ja kadumaläinud inimsoole Tema tahte teada andmiseks töötab Jumal inimeste kaudu.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 6. oktoobriks.

Moosese esimese raamatu 1. ja 2. peatüki loomisloost hoovab selge sõnum: loomisnädala lõpus oli olemas täielik kooskõla. Jumala kokkuvõtvad sõnad, et kõik oli „väga hea“ (1Ms 1:31) osutavad nii esteetilisele ilule kui ka ainsagi kurjuse või ebakõla osakese puudumisele siis, kui Jumal lõpetas selle maailma ja seda asustavate inimeste valmistamise. Jumala algne plaan loomisel hõlmas kõigi eluvormide harmoonilise koosseksisteerimise ja vastastikuse sõltuvuse. Inimperekonna jaoks loodi kaunis maailm. Kõik oli täiuslik ja Looja vääriline. Jumala ideaal ja algne eesmärk ilmamaa suhtes oli kooskõla, terviklikkus ja armastus.

Loe 1Ms 1:26, 27. Mida õpetavad need salmid inimese unikaalsuse kohta erinevalt muust Maa peale loodust, nagu kirjeldavad 1Ms 1. ja 2. ptk?

Loomislugu ütleb, et Jumal lõi inimkonna Tema moodi, Tema näo järgi; loomise aruandes ei öelda millegi muu kohta samamoodi. „Ja Jumal ütles: „Tehkem inimesed oma näo järgi, meie sarnaseks“... Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks“ (1Ms 1:26, 27). Ehkki teoloogid on sajandeid väidelnud selle üle, mida „näo järgi“ täpselt tähendab ja milline on Jumala olemus, toovad Pühakirja paljud lõigud Jumala olemusena välja armastuse.

Loe 1Jh 4:7, 8, 16. Kuidas aitavad need salmid meil aru saada sellest, milliseks meid algselt loodi ja kuidas see võis mõjutada loomisloos leiduvat algset ühtsust?

Jumal on armastus ja kuna inimesedki suudavad armastada (sel viisil, kuidas muu maa peale loodu kindlasti ei suuda), siis sisaldab Tema näo järgi loodud olemine kindlasti võime armastada. Kuid armastus saab eksisteerida ainult suhetes teistega. Seega, ükskõik, mis veel kaasneb Jumala näo järgi loodud olemisega, peab see edasi andma võimet armastada, ja armastada sügavalt.

Pattulangemise tagajärg

Pattulangemise tagajärjed olid tohutud. Aadama ja Eeva sõnakuulmatusega algas kõikide eluvormide vahel valitseva harmoonilise vastastikuse suhte rebenemine. Veel halvem, siit said alguse lõhenemine, ebakõlad ja eraldusjooned inimeste vahel, mis on olemas veel tänapäevalgi. Seda väärkõla oli kohe kuulda viisist, kuidas Aadam ja Eeva püüdsid veeretada pattulangemise süü teisele (1Ms 3:12, 13). Sellest alates on olukord läinud aina hullemaks.

Loe 1Ms 3:16–19 ja 1Ms 4:1–15. Mis neis salmides räägib patu tagajärgedest ja selle mõjust Jumala loodud harmoonilisele maailmale?

Aadama sõnakuulmatusest sai paljude sündmuste ja tagajärgede lähe, mis avaldasid ajapikku mõju kõigele Jumala loodule. Loodus ise hakkas kannatama patu tagajärgede all. Samuti mõjutas see inimsuhteid. Kaks venda, Kain ja Aabel, kes pidanuksid teineteist armastama ja teineteisest hoolima, võõrduisid, kuna üks neist tahtis järgida oma isekaid kalduvusi, mitte Jumalast ette nähtud teenimisviisi. Selle võõrdumise tulemuseks oli vägivald ja surm. Kaini reaktsioon oli rohkem suunatud Jumala kui Aabeli vastu. Ta oli vihane Jumala peale (1Ms 4:5) ning see viha viis pahameeleni Aabeli suhtes. Sõnakuulmatus lõhub ikka veel inimsuhteid.

„Issand nägi, et inimese kurjus maa peal oli suur ja kõik ta südame mõtlemised iga päev üksnes kurjad“ (1Ms 6:5). Selline kurjus viis lõpuks välja veeuputuseni ning algne Jumala loodu sai uputuse tõusuvees usumatu hävingu osaliseks. Kuid isegi siis ei jätnud Jumal inimsugu sinnapaika, vaid päästis jäägi, Noa ja tema pere, et alustada uuesti.

Pärast veeuputust andis Jumal Noale ja tema perele töötuse. Vikerkaar taevas pidi neile alati meelde tuletama Tema hoolitsust ja töötust, Tema headust ja halastust (1Ms 9:12–17; Js 54:7–10). Jumal tegi lepingu Noaga ja seadis taas kohale oma algse plaani tervikliku inimperekonna kohta, kes on ustav Temale ja Tema Sõnale.

Mismoodi toob patt lahkkelisid? Milliseid valikuid saad sina praegu lange-tada selleks, et aidata kooskõla taastada nende vahel, keda sinu valikud väga võimsalt mõjutavad?

Loe 1Ms 11:1–9. Mis siin juhtus, mis süvendab eemaldumise ja killustatuse probleemi veegi?

Järgmine sündmus, mille Piibel pärast veeuputust talletab, on Paabeli torni ehitamine, keelte segamine ja seni üht keelt rääkinud inimeste hajutamine. Võimalik, et Eufrati ja Tigriase vahelise maa-alal ilust ja viljakusest võlutuna otsustas osa Noa järeltulijaid ehitada Sinearimaale, tänapäeva Iraagi lõunaosas (1Ms 11:2), linna ja kõrge torni.

Arheoloogia on näidanud, et Mesopotaamia oli varaseimast ajaloost peale tihedalt asustatud piirkond. Ühed sealsed inimesed olid sumerid, keda peetakse kirjutamiskunsti ja savitahvlite väljamõttelejaks. Nad ehisid hästikonstrueeritud maju ning tootsid meisterlikke ehteid, töövahendeid ja majapidamisriistu. Väljakaevamised on päevavalgele toonud palju tornitaolisi templeid, mis olid pühendatud mitmesuguste jumaluste kummardamisele.

Noa järeltulijad, kes jäid Sinearimaal paikseks, unustasid varsti Noa Jumala ja Jumala antud töotuse, et Ta ei hävita maailma teist korda veeuputusega. Paabeli torni ehitamine oli mälestusmärk nende üleolevale tarkusele ja meisterlikkusele. Selle ehitusprojekti üheks ajendiks oli nende soov tuntuks ja kuulsuse järele, et teha „enestele nimi“ (1Ms 11:4). „Jumaliku eesmärgi kohaselt pidid inimesed säilitama ühtsuse tõelise religiooni sideme kaudu. Kui ebajumalateenistus ja poliitism selle sisima vaimuliku sideme murdis, kaotasid nad nii ühtse religiooni kui ka vendluse vaimu. Selline torni projekt ei õnnestu iialgi – ei õnnestu väliste vahenditega kadumaläinud sisemist ühtsust hoida.“ – Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud, 1. kd, lk 284, 285.

Aadama ja Eeva pattulangemine lõi kildudeks inimsoo ühtsuse ja Jumala algse plaani. Selle tagajärjeks oli segadus jumalateenimisel; kurjuse ja ebamoraalsuse laialdane levimine üle kogu maa ning lõpuks inimkonna jagunemine paljudeks erinevateks kultuurideks, keelteks ja rassideks, mis on sestpeale sageli olnud vastuolus.

Milliseid praktilisi samme saame astuda selleks, et aidata ületada rassilisi, kultuurilisi ja keelelisi eraldusjooni, mis teevad haiget ka koguduse sees?

Kolmapäev, 3. oktoober

Jumala rahva isa Aabraham

Kolm suurt monoteistlikku maailmareligiooni – judaism, kristlus ja islam – peavad Aabrahami oma esiisaks. Kristlaste jaoks on see seos vaimulik. Kui Aabrahamil paluti lahkuda oma kodumaalt Mesopotaamias, siis öeldi talle, et „sinu nimel õnnistavad endid kõik suguvõsad maa peal” (1Ms 12:3; vaata ka 1Ms 18:18; 22:18). See õnnistus tuli Jeesuse tõttu.

Loe Hb 11:8–19; Rm 4:1–3 ja Gl 3:29. Milliseid Aabrahami usu üksikasju need salmid mainivad ja kuidas seostuvad need kristliku ühtsuse mõttega? See tähendab, mida leidub neis kirjakohtades, mis aitab meil tänapäeval aru saada, millest peab koosnema kristlik ühtsus?

Kõikide usklike isana näitab Aabraham meile ette mõningad kristlikus ühtsuses kesksel kohal olevad põhielemendid. Esiteks, ta kuulas sõna. „Usus oli Aabraham kuulekas, kui teda kutsuti minema paika, mille ta pidi saama pärandiks, ja ta läks välja, teadmata, kuhu ta läheb” (Hb 11:8). Teiseks, ta pani lootuse Jumala töotustele. „Usus ta asus elama töötatud maale otsekui võõrsile, elades telkides koos lisaki ja Jaakobiga, kes olid sellesama töötuse kaaspärijad. Sest ta ootas kindlale alusele rajatud linna, mille meister ja ehitaja on Jumal” (Hb 11:9, 10). Kolmandaks, ta uskus, et Jumal annab talle poja ning ühel päeval on tema järeltulijaid nii arvukalt nagu taevatähti. Selliselt reageerimise põhjal mõistis Jumal ta usust õigeks (Rm 4:1–3). Neljandaks, ta usaldas Jumala päästeplaani. Aabrahami usu suurim läbikatsumine tuli siis, kui Jumal palus tal Moorija mäel ohverdada lisak (1Ms 22:1–19; Hb 11:17–19).

Vana Testament nimetab Aabrahami Jumala sõbraks (2Aja 20:7; Js 41:8). Tema elu usus, tema vankumatu kuulekus ja Jumala töotuste usaldamine teeb ta näiteks sellest, milline peab meie kristlik elu praegu olema.

Mõttele oma mõne viimase päeva tegudele ja sõnadele. Mismoodi veenduda, et see, mida sa ütled või teed, peegeldab su tegelikkust usku?

Kui Jumal kutsus Aabrahami oma sulaseks, valis Ta endale rahva, kes Teda maailmas esindab. See kutsumine ja valik oli Jumala armastuse ja armu tegu. Iisraeli kutsumisel oli Jumala plaanis keskne koht kogu inimkonna taastamiseks pattulangemisest tingitud hävingust ja killustatusest. Püha ajalugu – Jumala rahva ajalugu – õpetab, kuidas Jumal selle taastamise heaks tegutseb, ning lepingurahvas Iisrael oli Tema plaani põhiosaks.

Mida ütleb 5Ms 7:6–11 selle kohta, miks Jumal nimetas Iisraeli oma rahvaks? Miks valis Ta Aabrahami järeltulijad oma rahvaks?

Jumal armastab inimkonda – sellest lähtuvalt valis Ta Iisraeli oma rahvaks. Jumal tegi Aabrahamiga ja tema järeltulijatega lepingu selleks, et säilitada Jumala tundmine oma rahva kaudu ja tuua inimsoole lunastus (Ps 67:3). Just ülim tegus armastus pani Jumala valima Iisraeli. Aabrahami järeltulijatel polnud Jumala ära teenimatu armastuse taotlemiseks millegagi kiidelda. „Mitte, et te olete suurim kõigist rahvaist, ei ole Issand teid eelistanud ja valinud, ei, te olete ju väiksem kõigist rahvaist“ (5Ms 7:7).

Jumal kasutab oma rahva valimiseks kummalist väärtuste ümberpöörast. Inimesed peavad oma juhtide valimisel silmas võimu, tarkust ja eneseusaldust, Jumal aga ei vali Teda teenima tugevat ja võimsat, vaid neid, kes aduvad oma nõrkust, rumalust ja tähtsusetust, et ükski ei kiitleks Tema ees (1Kr 1:26–31).

Ent vaata nende eesõigusi: „Jumal soovis oma rahva Iisraeli muuta kiituseks ja auks. Neile olid antud kõik vaimulikud eelised. Jumal ei hoidnud nende eest tagasi midagi, mis oli vajalik sellise iseloomu kujundamiseks, mis muudaks neid Tema esindajaks.

Jumala Seadusele kuuletumine pidi andma neile imetusväärse eelise maailma rahvaste ees. Tema, kes võis anda tarkuse ja osavuse igasuguse oskustöö jaoks, oleks jätkuvalt olnud nende õpetaja ning oleks neid õilistanud ja ülendanud oma seadustele kuuletumise kaudu. Kui nad oleksid olnud sõnakuulelikud, siis oleks neid hoitud haiguste eest, mis vaevasid teisi rahvaid, ning õnnistatud imelise mõistusega. Jumal oleks ilmutanud nende õitsengus oma au, majesteetlikkust ja väge. Nad pidid olema preestrite ja vürstide kuningriik. Jumal andis neile kõik võimalused saada maailma olulisimaks rahvaks.“ – Ellen G. White, Kristuse tähendamissõnad, lk 288.

Milliseid paralleele leiame selle vahel, mida Jumal tegi muistse Iisraeli jaoks ja millise kutse Ta neile esitas, ning selle vahel, mida Ta teeb meie jaoks ja millise kutse Ta esitab meile kui seitsmenda päeva adventistidele? Jaga oma vastust hingamispäeval klassis.

Toetav mõte:

Ellen G. White'i raamatust *Patriarhid ja prohvetid* peatükid „Loomine“, orig lk 44–51, ja „Aabrahami kutsumine“, orig lk 125–131.

Jumala algset eesmärki inimkonna loomisel peegeldavad nii perekonna sisse-seadmine (1Ms 2:21–24) kui ka hingamispäev. Hingamispäev oli kavandatud kogu inimkonna jaoks, nagu Jeesus Mk 2:27, 28 selgelt väljendas. Tegelikult on selle kõikehõlmavat olemust näha juba loomisloo kirjapanekust, mil Jumal eraldas seitsmenda päeva – mitte vahetult enne Iisraeli kutsumist oma lepingurahvaks, vaid juba enne patu sissetungimist. Hingamispäev võinuks olla tohutuks ühendavaks jõuks, kui kõik inimesed seda pidanuks. See oli puhkepäev, mille Jumal kavandas meeldetuletuseks Aadama ja Eeva järeltulijatele, et siduda neid ühtse sidemega Tema ja üksteise külge. „Hingamispäev ja perekond seati ühtviisi sisse Eedenis ning Jumala eesmärgi kohaselt on need lahutamatuult teineteisega seotud. Sellel päeval on meil võimalik rohkem kui ühelgi teisel päeval elada Eedeni elu. Jumala plaan pereliikmete jaoks oli, et neid seoks töö ja õppimine, jumalateenistus ja puhkus; isa kui leibkonna preester ja nii isa kui ema oma laste õpetajad ja kaaslased.“ – Ellen G. White, *Child Guidance*, lk 535.

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas edastab lugu Aadama kõrvale naise loomisest seda lähedast ja intiimset sidet, mis peab valitsema abielumehe ja abielunaise vahel? Mida räägib meile tõsiasi, et kogu Piibli vältel kasutab Jumal abielumehe ja abielunaise kujundit näitena sellest, mis laadi lähedust Tema oma rahvaga otsib?
2. Kuigi Paabeli torni lugu räägib meile, et inimeste rahvuslik ja keeleline erisus ei olnud Jumala algse plaani osa inimkonna jaoks, siis kuidas saame tänapäeval ületada selliseid loomupäraseid piire? Kuidas saab kogudus ikkagi kogeda ühtsust ja kooskõla, kuigi selle moodustavad paljudest rahvustest ja keeltest inimesed?
3. Milliseid paralleele leiad muistse Iisraeli kutsumise ja meie kui seitsmenda päeva adventistide kutsumise juures? Tähtsam aga, mida sellest õpime, mis aitab meil jääda ustavaks oma jumalikule kutsele Kristuses?

Kokkuvõte: Jumala algne plaan loomisel kavandas inimkonna elama harmooniliselt ja ühtsena nagu üks pere. Meie esimeste esivanemate sõnakuulmatus katkestas Jumala plaani. Ometi kutsus Jumal Aabrahami, et panna alus rahvale, kelle kaudu Ta saab hoida elavana taastamise töötust, mille leiame ainult Kristuses.

Enam pole hingamispäeval koolitunde

Loo on kirja pannud Andrew McChesney Adventmisjonist.

Seitsmenda päeva adventistidest üliõpilased, kes tahavad saada medõeks, ei seisa enam silmitsi hingamispäevase koolitöö probleemiga, sest Bangladeshis avati esimene kogudusele kuuluv meditsiinikool.

Kolmekorruseline hoone, kus asub Bangladeshi Adventistide Meditsiiniinstituut, sai osaliselt rahastuse kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest ning paikneb Bangladeshi Adventistide Seminari ja Gowalbathan Kaliakoiri Kolledži ülikoolilinnakus, mis asub riigi pealinnast Dhakarist kahetunnilise autosõidu kaugusel.

„See koht saadab sadu misjonäre üle kogu selle suure ja võimsa maa ning on taevaseks õnnistuseks,“ ütles adventkoguduse esimees Ted N. C. Wilson 2016. aasta teises pooles peetud meditsiinikooli lindi läbilõikamise tseremoonial. „Õnnistagu Jumal seda meditsiinikooli.“

Kool, kus on ruumi sajale üliõpilasele, alustas õppetööd 2017. aastal.

Uues hoones on 10 klassiruumi, laboratooriumid, nõupidamisruum ja teised rajatised; kõik see läks maksma 400 000 USA dollarit. Hoone ehituskuludest 150 000 dollarit tuli 2015. aasta kolmanda kvartali kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest, mille panid kokku koguduseliikmed üle kogu maailma, ütles Bangladeshi Adventistide Seminari ja Kolledži esimees Myrun Ju Lee. Veel 100 000 dollarit tuli Adventistide Koguduse Aasia-Vaikse Ookeani Lõunaosa Divisjonist, mille 14 riigi hulka kuulub ka Bangladesh, ning ülejäänud osa tuli Lõuna-Korea üksikannetatelt.

Aasia-Vaikse ookeani Lõunaosa Divisjoni esimees Saw Samuel nimetab meditsiinikooli rajamist märkimisväärseks saavutuseks, mis poleks olnud võimalik ilma kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetuseta.

„See on teetähis,“ ütles Saw. „See on esimene adventistidele kuuluv tervishoiu õppeasutus Bangladeshis.“

Kool pakub ju ka kohalikele adventistidest üliõpilastele võimalust õppida õendust oma maal.

„Meie koolisüsteemi jaoks Bangladeshis on tõepoolest tähtis, et suudaksime võimaldada õdedekooli, sest mujal ei ole kohta, kus adventnoor saab õendust õppida, käimata koolis hingamispäeviti,“ ütles Kevin Costello, divisjoni täitevsekretäri abi. „Nüüd oleme neile viimaks avanud ja kättesaadavaks teinud võimaluse omandada õenduslane haridus ja samas austada Jumalat hingamispäeva pidamisega.“

Täname teid misjoniannetuste eest, mis andsid võimaluse avada Bangladeshis adventistide medõdede kool.

Adventkoguduse esimees Ted N. C. Wilson (vasakult teine) külastab Bangladeshi Adventistide Meditsiini-kooli (taustal).

Killustatuse põhjused

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 5Ms 28:1–14, Jr 3:14–18; Km 17:6; IKn 12:1–16; IKr 1:10–17; Ap 20:25–31.

Juhtsalm: „Issanda kartus on tarkuse algus ja Kõigepühama äratundmine on arukus“ (Õp 9:10).

Korduvalt kutsusid Vana Testamendi prohvetid Iisraeli rahvast üles kuuletuma Jumala juhistele. Sõnakuulmatuse ja hooletuse viisid ärataganemise ja lõhenemiseni. Jumala seadustele kuuletumine pidi kaitsma inimesi patu paratamatute tagajärgede eest ja pühitsema neid paljude võõrrahvaste keskel. Jumala tahte järgimine pidi looma Tema rahva seas kooskõla ning kinnitama nende kogukonda seisma otsustavalt vastu paganate röövretkede ja halbade jumalateenimistavadele, mis neid peaaegu igast küljest ümbritsesid. Jumala kavatsus oma rahva suhtes oli, et nad oleksid pühad ja tunnistuseks ümberkaudsetele rahvastele.

Mooses ütles heebrealastele pärast Egiptusest vabastamist: „Vaata, ma olen teile õpetanud määrusi ja seadlusi, nagu Issand, mu Jumal, mind on käskinud, et te teeksite nõnda sellel maal, mida te lähete pärima. Pidage neid ja tehke nende järgi, sest see on teie tarkus ja teie mõistus rahvaste silmis, kes ütlevad kõiki neid seadusi kuuldes: „See suur rahvas on tõesti tark ja mõistlik rahvas!“ (5Ms 4:5, 6).

Pole kahtlustki, et kui Jumala rahvas jäänuks ustavaks, oleks neid suuresti õnnistatud ja nad oleksid olnud õnnistuseks kaasinimestele. Truudusetus aga viis suure hulga probleemideni, millest killustatus oli vaid üks.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 13. oktoobriks.

Israeli rahva ajalugu on täis sõnakuulmatust ja anarhiat, millele järgnes esialgu Jumala juurde tagasitulemine ja kuuletumine ning seejärel uus ja veel suurem sõnakuulmatust ja konfliktid. Selline muster kordub ikka ja jälle. Iga kord, kui Jumala rahvas täitis teadlikult Tema tahtmist, õnnistati neid rahu ja eluga. Iga kord, kui nad olid sõnakuulmatud ja läksid oma teed, muutus nende elu viletsaks, täis sõdu ja vastuolusid. Juba enne seda, kui Israel tuli töötatud maale, oli Jumal seda tõsiasja ette kuulutanud ning pakkunud välja lahenduse, kuidas hoiduda niisuguste kohutavate tagajärgede eest.

Loe 5Ms 28:1–14. Millised õnnistused pidid Israelile osaks saama juhul, kui inimesed olid Jumala tahte kuulekad?

Loe Jr 3:14–18. Mida õpime Jumala üleskutsest Israelile meelt parandada ja Tema juurde tagasi tulla? Mida räägib loetu meile sellest, kuidas Jumal armastab oma rahvast ja on temaga kannatlik?

Jeremija raamatu juures hämmastab tõsiasi, kui armastav, lahke ja helde on Jumal oma rahva vastu, vaatamata nende mässumeelele, vaheseintele ja ebajumalateenistusele. Jumal kutsus lakkamatult oma rahvast Tema juurde tagasi pöörduma ning kahetsema oma kangekaelseid tegusid. Ikka ja jälle lubab Jumal olukorda parandada ja pakub lootust tulevikuks.

„Pöördu, taganeja Israel, ütleb Issand, siis ma ei vaata teie peale enam süngel pilgul, sest mina olen armuline, ütleb Issand, mina ei pea viha mitte igavesti. Aga tunne oma süüd, et sa oled üles astunud Issanda, oma Jumala vastu ja oled iga halja puu all ajanud oma põlved laiali võorastele. Minu häält ei ole te mitte kuulnud, ütleb Issand“ (Jr 3:12, 13).

Jeremija sõnad said räägitud ajal, mil Jumala Sõna jäeti üldiselt arvestamata. Kuigi kuningas Joosija alustas mõningate ümberkorraldustega, tundis valdav osa rahvast, et neil polnud vaimulikku ajendit jätkata ustavalt Jumalale kuuletumist. Nende patud, ebajumalateenistus ja enesekeskne elu põhjustasid vaimuliku ja poliitilise varingu. Mida rohkem nad Jumala tahte täitmisest taandusid, seda hirmuäratavamaks muutusid nende tulevikuväljavaated. Ometi anus Jumal neid Jeremija kaudu. Jumala meeles mõlkus nende jaoks parem tulevik ning Tema soovis anda neile taas õitsengu, üksmeele ja tervise. See sai aga tulla ainult juhul, kui nad elasid usus ja kõiges, mis õige usuga kaasnes.

Milline vahe on sõnakuulelikkusel ja sõnakuulmatusel sinu enda elus?

Kohtumõistjate raamatu lood toovad esile hulgaliselt negatiivseid tagajärgi, kui Iisrael ei tegutsenud Issanda tahte kohaselt. Peagi pärast seda, kui Iisrael asus Kaananimaale, hakkasid inimesed võtma oma vaimuliku elu eeskujuks neid ümbritsevate kaananlaste väärusundeid – nad tegid just seda, mida neil kästi mitte teha! Kahjuks polnud see ainus probleem, millega nad vastamisi seisisid.

Loe Km 17:6 ja Km 21:25.

Loetu kõlab lausa juhendina Jumala rahva lõhestamiseks ja killustamiseks. Riigi ühtsus peitus inimeste ustaval kuuletumisel lepingu Issandale; sellesse lepingusse olid nad koos Jumalaga astunud. Tehes aga seda, mis oli õige nende enda meelest – eriti siis, kui ümberkaudsed rahvad neid mõjutasid –, läksid nad kindlalt hävingu teed. Me kõik oleme pattu langenud ja kui jääme oma teadmiste hoolde, kui liigume oma südame kalduvuste järgi, siis uitame kindlasti eemale rajalt, millel Jumal meid käima kutsub.

Mida räägivad järgnevad kirjakohad meile Iisraeli vaimulike ja sotsiaalsete olude kohta kohtumõistjate ajajärgul?

Km 2:11–13

Km 3:5–7

„Issand oli kõnelnud Moosese vahendusel oma rahvale ustavusetuse tagajärjest. Keeldudes järgimast Tema lepingut, rebinuks nad end lahti Eluallikast ja Tema ei saanuks neid enam õnnistada. Aeg-ajalt panid nad hoiatusi tähele; siis said nii Juuda rahvas kui tema läbi ka ümberkaudsed rahvad rikkalikke õnnistusi. Kuid tihti unustasid nad Jumala ja tohutu eesõiguse olla Tema esindajad. Nad ei teeninud Jumalat nagu Tema neilt nõudis ning jätsid seega kaasinimesed ilma vaimulikust teejuhtimisest ja pühast eeskujust. Nad soovisid ise nautida vilja selgelt viinamäelt, mille hooldajaiks neid oli pandud. Nende aplus ja ahnus tegid nad põlastusvärseiks isegi paganate silmis. Selliselt võimaldasid nad paganlikul maailmal tõlgitseda vääriti Jumala iseloomu ja Tema kuningriigi seadust.“ – Ellen G. White, Prohvetid ja kuningad, lk 20, 21.

Kuidas meie teod kogudusena mõjutavad meie ümber olijaid? Mida näevad teised seitsmenda päeva adventistides, mis võiks neid positiivselt mõjutada?

Ärataganemise rada ja selle kohutavad tagajärjed ei tulnud üleöö. Kuid pikkade sajandite jooksul kuhjunud valed valikud ja otsused viisid Jumala rahva kohutavatesse tagajärgedesse.

Loe kuningas Rehabeami lugu 1Kn 12:1–16. Mis põhjustas Jumala rahva sellise kohutava jagunemise?

„Oleksid Rehabeam ja tema kogenematud nõuandjad mõistnud Jumala tahet Iisraeli suhtes, oleksid nad võtnud kuulda rahva palvet teha otsustavaid uuendusi valitsemise korras. Ent Sekemi koosolekuga pakutud võimalusehetkel ei mõelnud nad tagajärjekalt ning nõrgestasid sellega lõplikult oma mõjuvõimu suure hulga rahva üle. Nende otsus jätkata Saalomoni ajal väljakujunenud rõhumist ja seda isegi lisada, oli otseses vastuolus Jumala plaaniga Iisraeli suhtes ning andis rahvale hea põhjuse kahelda nende motiivide siiruses. Selle ebatarga ja südametu võimunäitamise katsega näitasid kuningas ja tema nõuandjad lihtsalt oma ameti ja autoriteediga uhkeldamist.“ – Ellen G. White, *Prohvetid ja kuningad*, lk 90.

Mida räägivad järgmised ütlused vajadusest langetada targalt õigeid otsuseid? Kus on tõelise tarkuse allikas?

Õp 4:1–9 _____

Õp 9:10 _____

Jk 1:5 _____

Rehabeami lugu ning tema tormakas ja arutu otsus panna rahva peale veel suurem töökohustus on Iisraeli kuningriigi ajaloos kurb sündmus. Kuningas otsis nõu kahelt nõuandjate grupilt, kuid lõpliku otsuse langetas ta vähem kogunud omavanuste noormeeste nõu järgi. See viis katastroofini kuningriigi, mida tema isa Saalomon ja vanaisa Taavet olid eelneva 80 aasta jooksul üles ehitanud. Rehabeamile antud nõu heidutada rahvahulki sellega, et ta on oma isast karmikäelisem, oli rumal. Noored nõunikud uskusid, et kuninga juhtimisstiili ei tohiks iseloomustada osavõtlikkus inimeste nõudmiste suhtes töökoormat vähendada. Nad ütlesid, et tal tuleb kehtestada ennast kindlakäelise ja karmina. Lõpuks näitas Rehabeam, et ta on türann ega vääri oma rahva truudust ja ustavust. Siit sai alguse Jumala rahva jagunemine, mida poleks iial pidanud olema ja mis ei olnud kindlasti Jumala plaan oma rahva jaoks.

Kahjuks ei lõppenud killunemine ka Uue Testamendi ajal.

Näiteks on Pauluse poolt korintlastele kirjutatud esimese kirja neli esimest peatükki tungiv üleskutse üksmeele järele. Efesoses olles kuulis Paulus, et Korintose koguduses oli tekkinud palju lõhesid. Seepärast alustab ta oma kirja pika pöördumisega koguduse poole olla üksmeeles ja vältida lõhenemist. Paulus on selle arengu pärast mures ning püüab pakkuda inspireeritud nõuannet, kuidas õnnetat olukorda parandada.

Mis näib 1Kr 1:10–17 põhjal olevat koguduse lõhenemise, jagunemise ja tülitsemiste põhjus?

Paulus hakkas muretsema oma vendade ja õdede pärast Korintoses, kui keegi Kloe perekonnast rääkis talle nende hulgas ilmnunud jagunemistest ja tülitsemistest. Tema avasõnad näitavad ta mure sügavust: „Ma kutsun teid üles, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse nime pärast, et te kõik räägiksite ühtviisi ja et teie seas ei oleks lõhesid.“ Ta otsustas neile meelde tuletada, et kristlastena peavad nad olema liidetud ühte „samas meeles ja samas nõus“ (1Kr 1:10). Ükskõik, mis täpselt seda riidu ja lahknemist põhjustas, tahtis Paulus selle lõpetada.

Paulus tuletab korintlastele meelde, et kristlased on kutsutud käima Kristuse, mitte inimese järel – ükskõik, kui andekas või nimekas keegi ka ei oleks. Samal ajal kui kogudus jagunes „parteideks“, ütles apostel üheselt, et selline jagunemine polnud Kristuse tahte kohane. Ta kinnitas, et kristlase üksmeele kese on Kristus ja Tema ohver ristil (1Kr 1:13).

Kristliku ühtsuse algallikas on tões, mis leidub Jeesuses Kristuses ja Temas kui ristilöödus; seda ühtsust pole mitte kelleski teises, olgu mõni õpetaja, jutlustaja või juht nii „väärikas“ isik kui tahes. Risti jalamil oleme kõik samal tasemel. Meid ristitakse Jeesusesse, kes ainsana puhastab meid patust. Ometi peame selle Kristuses oleva ühtsuse nimel praktilisel viisil tööd tegema.

See peaks meile ütlema, et seitsmenda päeva adventistidena ei saa me oma usu ja missiooni ühtsust enesestmõistetavaks pidada. Lõhed ja tülid võivad meie koguduse ühtsust praegugi õõnestada, kui Kristuse armastus ja võim meid Temaga ei ühenda.

Kuidas õppida vältima sedalaadi ohte, millega Paulusel siin tegeleda tuleb? Miks tuleb meil alati olla ettevaatlikud selles, kui palju ustavust pakume kellelegi teisele peale Kristuse?

Loe Ap 20:25–31. Mille eest hoiatas Paulus Efesose koguduse vanemaid? Mida neil tuli teha sellise olukorra ennetamiseks?

Oma tööperioodi jooksul seisis Paulus sageli silmitsi vastuseisuga ning ta teadis, et on raske säilitada Jeesuse Kristuse evangeeliumi puhtust. Efesose koguduse vanematega hüvasti jättes tõi ta esile Hs 33:1–6 vahimehe kujundi, öeldes sellega kaasjuhtidele, et ka nemad vastutasid evangeeliumi kaitsmise eest. Nad pidid olema oma koguduste ustavad karjased.

Paulus kasutas valeõpetajate kirjeldamiseks väljendit „julmad hundid“ (Ap 20:29); see meenutab Jeesuse antud sarnast hoiatust, et valeõpetajad maskeerivad ennast lambanahaga (Mt 7:15). Valeprohvetid tulid esile peagi pärast seda, kui Paulus oma hoiatuse andis, ning nad jahtsisid usklikke Aasia kogudustest, keda Paulus oli asutanud. Ef 5:6–14 ja Kl 2:8 näeme mõningaid Pauluse hoiatusi Väike-Aasia kogudustele.

Teises kirjas Timoteosele hoiatab Paulus ka Timoteost, kelle vastutuse all oli Efesose kogudus, eksituste eest koguduses ja lõpupäevade jumalakartmatuse suhtes.

Loe 2Tm 2:14–19 ja 3:12–17. Mida ütleb Paulus Timoteosele selle kohta, kuidas valeõpetajatega võidelda ja koguduse ühtsus säilitada?

Esiteks tuli Timoteosel tunda Piiblit, et olla see, „kes tõe sõna kuulutab õigesti“ (2Tm 2:15). Kasutute vaidluste ja mõttearenduste vastumürk on Jumalast antud sõna õigesti aru saada ja õpetada. Piibli tõdesid tuleb õigesti tõlgendada, nii et ühtki osa Pühakirjast ei vastandataks Piiblis esitatud tervikpildile. Samuti tuleb vältida väärtõlgendusi, mis võivad panna kellegi kaotama usku Jeesusesse. Ebaproportsionaalsus ja teisejärgulised teemad tuleb allutada Jumala Sõna põhimõtetele, mis tööpoolest valmistavad usklikke ette elama võidukat elu Kristuses. Pauluse teine soovitus Timoteosele on „hoiduda labastest tühijuttudest“ (2Tm 2:16). Tühised teemad ja viljatu vaidlus ei peaks leidma Timoteose õpetamistöös kohta, kui ta tahab olla väärikas ja ustav tööline. Sedalaadi kõnelused suurendavad veelgi jumalakartmatust ega edenda usklike usku (2Tm 2:16). Üksnes tõde annab usklikele jumalakartust ja kooskõla. Põhjus, miks Timoteosel tuli ise selliseid eksitusi vältida ja innustada oma kaaslasi neist hoiduma, on selles, et niisugused eksitused levivad koguduses nagu vähktõbi (2Tm 2:17). Pealegi on ju koguduse ühtsust ähvardavatele valeõpetajatele vastumürgiks sõnakuulelikkus Jumala Sõnale (2Tm 3:14–17).

Kuidas saame ennast kogudusena kaitsta samalaadsete inimeste eest, kes tekitavad valeõpetuste kaudu meie keskel lõhesid?

Toetav mõte:

Ellen G. White'i raamatust *Prohvetid ja kuningad* peatükk „Kuningriigi lõhenemine“, lk 87–98, ja raamatust *Apostlite teod* peatükk „Hoiatus- ja manitsussõnum“, lk 298–308.

„Issand soovib, et Tema valitud sulased õpiksid, kuidas oma jõupingutused kooskõlas ühendada. Mõnele võib näida, et kontrast tema ja kaastöölise annete vahel on jõupingutuste harmooniliseks liitmiseks liiga suur, kuid kui nad peavad meeles, et jõuda tuleb mitmesuguste inimmeelteni ning et mõni inimene hülgab ühe töölise esitatud tõe, kuid avab oma südame Jumala tõele, kui seda esitab teisel viisil teine tööline, siis püüavad nad lootusrikkalt üksmeeles koos töötada. Nende anded, kuigi erinevad, võivad kõik olla sama Vaimu kontrolli all. Igas sõnas ja teos peab avalduma headus ja armastus ning kui iga tööline täidab ustavalt talle määratud koha, saab Kristuse palve oma järelkäijate üksmeele pärast vastuse ja maailm tunneb ära, et need inimesed on Tema järelkäijad.“ – Ellen G. White, *Gospel Workers*, lk 483.

Küsimused aruteluks:

1. Probleem teha seda, mis „oma silmis“ õige on, ei ole midagi uut. Postmodernism, mis heidab kinda igasugusele keskele või teistest kõrgemale intellektuaalsele või moraalsele autoriteedile, sillutab ju tee sedalaadi anarhiale, mille eest Piibel hoiatab. Kuidas astume kristlastena ja tervikkogudusena vastu sellisele väljakutsele?
2. Arutlege kuningas Rehabeami ja Iisraeli jagunemise üle (1Kn 12. ptk). Millised õppetunnid annab see meile tänapäeval?
3. Mida saavad koguduse juhid ja liikmed teha, aitamaks kohalikus koguduses vältida tülisid ja kildkondi? Kui tähtis on lõpetada need probleemid enne, kui need kasvavad ja mädanema lähevad? Kuidas saame koguduseliikmetena vaadata ette, et me ei langeks samasugusesse võrku, kuhu sattus mõni Korintose kristlane?
4. Uuri Õp 6:16–19 ebakõla konteksti. Mida siit õpid, mis aitab hoiduda ebakõlast oma kohalikus koguduses?

Adventistid laulsid, preester needis

Loo on kirja pannud Elvis Dumitru.

Olen pastor sellepärast, et mu vanaisa, eluaegne õigeusklik, kiitis seitsmenda päeva adventistide koguduse heaks.

Kui mu vanaisa vanaks sai, rääkis ta minu isale nende kodus Räteștis, ühes külakeses Rumeenias: „Kui sa kunagi tahad kuuluda ainsasse õigesse kristlikku kirikusse, siis tuleb sul minna seitsmenda päeva adventistide kogudusse.“ Nii ütles mu vanaisa Gherase Dumitru.

Need sõnad külvasid seemne, mis pani mu isa Aureliani kommunistlikul ajajärgul Rumeenias otsima adventkirikut ja saama seal ristitud. Selle tulemusel kasvasin mina üles adventperes ning mu vend ja mina oleme mõlemad adventkoguduse pastorid.

Kuidas aga teadis mu vanaisa adventistidest?

Lugu algab 1960ndate alguse Räteștist. Rätești asub umbes 135 kilomeetrit Rumeenia pealinnast Bukarestist põhja pool. Külal elas mäletatavasti kaheksa adventisti ning usunditevastase võitluse ajal andsid ametivõimud välja nende vahistamisorderi. Keegi kutsuti kohale, et ta sõidutaks adventistid hobuse ja kaarikuga vanglasse.

Kui kaarik auklikul porisel teel õõtsus ja rappus, hakkasid vangid laulma kirikulaule. Kaarikujuht kuulis sõnu ja üllatus, kuna need rääkisid nii ilusti Jeesusest ja Tema armastusest. Ta mõtles: „Kuidas saavad adventistid niisuguse rõõmuga laulda, kui nad ise vangi lähevad?“

Umbes nädala pärast kutsuti sama kaarikujuht sõidutama õigeusu preestrit tema kirikusse. Kaarik hüples auklikul teel ning preester päästis vihaselt valla sündsusetu sõnadevalingu.

Kaarikujuht kuulas ja oli rabatud. Ta mõtles: „Miks neab preester oma Jumalat aukude pärast kirikuteel? Ja miks laulsid need adventistid nii ilusaid laule Jeesuse ülistuseks siis, kui nad vangi viidi?“

Need kaks juhtumit jätsid kaarikujuhi mällu sügava jälje ning ta otsustas adventistide kohta rohkem teada saada. Mõne aja pärast ristiti ta adventkogudusse. See kaarikujuht oli minu vanaisa hea sõber.

Rätești on tänaseni külake, kuid seal on tugev adventistide kogukond, umbes 40 koguduseliiget.

Sageli mõtleme, et inimesi ei huvita see, mida me teeme, kuid inimesed jälgivad alati. Adventistid ei teadnud vangla-kaarikus, et juht kuulas lugupidavalt nende kiituslaule – ja et nende ustavus kujundas välja kaks põlvkonda adventiste minu perekonnas.

26aastane Elvis Dumitru on Seitsmenda Päeva Adventistide Cuza Voda Koguduse abipastor Bukarestis.

„Et nad oleksid üks“

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 17:1–26; 1Jh 5:19, Jh 13:18–30; Jh 5:20–23; Mk 9:38–41; Ilm 18:4; 1Jh 2:3–6.

Juhtsalm: „Aga ma ei palu üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende sõna läbi hakkavad minusse uskuma, et kõik oleksid üks, nii nagu sina, Isa, minus ja mina sinus, et nemadki oleksid meis, et maailm usuks, et sina oled minu läkitanud“ (Jh 17:20, 21).

Johannese evangeelium laseb meil pilku heita Jeessuse kõige pakilisemale murele siis, kui Tema reetmine ja surm silmapiiril terendasid. Viies olulises peatükis (Jh 13–17) saame Jeessuselt viimased juhised, mis tipnevad Tema „ülempreesterliku palvega“, nagu seda mõnikord nimetatakse (Jh 17).

„Tegu on sobilikult nimetusega, sest meie Issand pühitseb selles palves ise ohvri, mispuhul Ta on üheaegselt nii preester kui ka ohver. Samas on see pühitsuspalve nende eest, kellele ohvrit pakutakse – jüngerite eest, kes olid kohal ülemises toas, ja inimeste eest, kes seejärel jüngerite tunnistuse tõttu usule tulid.“ – F. F. Bruce, *The Gospel of John* (Grand Rapids: Eerdmans, 1983), lk 328.

Palve keskmes on Jeessuse mure üksmeele pärast Tema jüngerite ja nende hulgas, kes hiljem Temasse uskuma hakkavad. See oli Tema palve põhiteema: „Mina palun nende eest, maailma eest ma ei palu, vaid nende eest, keda sina oled mulle andnud, sest nad on sinu omad. Ja kõik minu oma on sinu oma ja sinu oma on minu oma, ning mina olen kirgastatud nendes“ (Jh 17:9, 10).

Ükski mõttekas arutelu koguduse ühtsuse kohta, meie ühtekuuluvuse kohta Kristuses ei saa olla täielik ilma hoolika tähelepanuta sellele palvele. Mille pärast Jeesus palvetas, kelle pärast Ta palvetas ja mida Tema palve meile tänapäeval tähendab?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 20. oktoobriks.

Pühapäev, 14. oktoober

Jeesus palvetab enda pärast

Ülempreesterlik palve jaguneb kolme ossa. Esmalt palvetas Jeesus enda pärast (Jh 17:1–5), siis oma jüngrite pärast (Jh 17:6–19) ja lõpuks nende pärast, kes hiljem Temasse uskuma hakkasid (Jh 17:20–26).

Loe Jh 17:1–5. Mis on Jeesuse palve tuum ja mis tähendus on sel meie jaoks?

Jeesus teeb esmalt enda pärast eestpalve. Johannese evangeeliumi varasemate sündmuste puhul on näidatud, et Jeesuse tund ei olnud veel tulnud (Jh 2:4; 7:30; 8:20). Kuid nüüd Ta teab, et tund Tema ohvriks on käes. Tema maapealse elu draamatilise lõpptulemuse hetk on saabunud ning Ta vajab jõudu, et oma missioon lõpule viia. On aeg palvetada.

Jeesus austab oma Isa, tehes Tema tahtmist, isegi siis, kui see tähendab, et Tal tuleb taluda ristisurma. See, et Ta võtab risti vastu, pole mingisugune usk saatuslikku ettemääratusse, vaid pigem tõsiasi sellest, kuidas Jeesus kasutab endale Isast antud autoriteeti. Ta ei surnud märtrisurma, vaid austas Isa tahtlikult sellega, et täitis enda lihassetuleku põhjuse, milleks oli Tema ohvrisurm ristil maailma pattude eest.

Mis on Jh 17:3 öeldu kohaselt igavene elu? Mida tähendab Jumalat tunda?

Kõigepealt ütleb Jeesus meile, et igavene elu seisneb Jumala isiklikus tundmises. Tegemist ei ole päästega tegude või teadmiste kaudu, vaid kogemusega tunda Issandat selle tõttu, mida Jeesus on meie heaks ristil teinud. Seda tundmist vahendatakse isikliku suhte kaudu Isaga. Inimlikult kaldume tundmise taandama faktide ja üksikasjade teadmiseks, kuid Jeesusel on siin mõttes midagi sügavamat ja täielikumat: isiklik suhe Jumalaga. Jeesuse esimene tulek toimus samuti sel eesmärgil, et juhtida inimkonda otsima mõttekamat ja päästvat Jumala tundmist ning ühtsust üksteisega, milleni selline tundmine välja viib.

Teada Jumalast ja tunda Teda isiklikult – mis vahe siin on? Millised kogemused on sul aidanud hakata Jumalat tundma?

Loe Jh 17:9–19. Mille pärast Jeesus oma jüngerite puhul eriti palvetab?

Jeesus palvetab järgmisena oma jüngerite pärast. Jüngerid on tõsisel ohul kaotada eelolevatel päevadel usk Jeesusesse, kui Tema pole enam ihulikult nende juures. Niisiis annab Ta nad oma Isa hoolde.

Jeesus palvetab, et jüngerid oleksid maailmas kaitstud. Ta ei palveta sõna otseses mõttes maailma pärast, sest teab, et olemuslikult on maailm vastu Isa tahtele (1Jh 5:19). Kuid kuna maailm on koht, kus jüngerid oma teenimistööd teevad, palvetab Jeesus, et nad oleksid hoitud maailma kurjuse eest. Jeesus on maailma pärast mures; Ta on ju selle Päästja. Kuid evangeeliumi levik on seotud nende tunnistustööga, kes lähevad ja kuulutavad häid sõnumeid. Just seepärast on Jeesusel vaja teha eestpalvet jüngerite pärast, et tige ei võidaks neid ära (Mt 6:13).

Üks jünger aga sai lüüa. Kõnealuse õhtu hakul mainis Jeesus, et üks neist oli kavatsenud Teda reeta (Jh 13:18–30). Kuigi Jeesus osutas tõsiasjale, et Pühakiri oli Juudase reetmist ette kuulutanud (Ps 41:10), polnud Juudas saatuse ohver. Viimase õhtusöömaaja käigus anus Jeesus teda armastuse ja sõpruse keeles (Jh 13:26–30). „Paasaõhtusöömaajal tõestas Jeesus oma jumalikkust äraandja eesmärkide paljastamisega. Ühtviisi armastavalt teenis Ta ka Juudast. Kuid viimane armastusekutse jättis Juudase külmaks.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 720.

Teades, et kadedus ja kiivus lõhestab jüngerid, nagu oli mõnel korral juba toimunud, palvetab Jeesus nende üksmeele pärast. „Püha Isa, hoia neid oma nimes, mille sina andsid mulle, et nad oleksid üks nii nagu meie“ (Jh 17:11). Selline ühtsus pole inimlikult saavutatav. See saab olla ainult jumaliku armu tulemus ja and. Nende üksmeele aluseks on Isa ja Poja üksmeel ning selline ühtsus on asendamatu eeldus tõhusaks teenistuseks tulevikus.

Jüngerite pühitsemine ehk sisseõnnistamine tões on teenistuse jaoks samuti asendamatu. Jumala armu töö nende südame juures kujundab nad ümber. Selleks, et tunnistada Jumala tõe, peab see tõe neid endid muutma.

Mida tähendavad sõnad „ei ole maailmast“? Kuidas kehtib see see meie puhul, meie elus? Kuidas peaksime elama, et meie kohta võiks öelda „ei ole maailmast“?

Olles palvetanud oma jüngrite pärast, laiendas Jeesus oma palve hõlmama neid, „kes nende sõna järgi hakkavad minusse uskuma“ (Jh 17:20).

Loe Jh 17:20–26. Mida soovis Jeesus kõige rohkem neile, kes hiljem evangeeliumi sõnumisse usuvad? Miks on selle palve täitumine väga tähtis?

Kuna Isa ja Poeg on üks, palvetas Jeesus, et tulevased usklikud oleksid samuti üks. Mõnes kohas Johannese evangeeliumis viitas Jeesus Isa ja Poja ühtsusele. Nad ei toimi iialgi teineteisest sõltumatult, vaid on kõiges, mida teevad, alati üksmeelel (Jh 5:20–23). Nad jagavad ühist armastust langenud inimsoo vastu sellisel määral, et Isa oli valmis andma oma Poja maailma eest ning ka Poeg oli valmis andma oma elu selle eest (Jh 3:16; 10:15).

Ühtsus, millele Jeesus palves viitab, on kooskõla armastuses ja eesmärkides, mis on samasugune nagu Isa ja Poja vahel. „Sellest tunnevad kõik, et te olete minu jüngrid, kui te üksteist armastate“ (Jh 13:35). Selle ühtsuse ilmsikssaamine armastuses kinnitab avalikult jüngrite suhet Jeesuse ja Isaga. „Nende ehtsa üksmeele esiletoomine peaks andma kaaluka tunnistuse evangeeliumi tõe poolt.“ Andreas J. Köstenberger, *John, baker Exegetical Commentary on the New Testament* (Grand Rapids: Baker Academic, 2004), lk 498. Sellest tunneb maailm, et Jeesus on Päästja. Võib öelda ka nii: ühtsus, mille pärast Jeesus palvetas, ei saa olla nähtamatu. Kuidas veenda maailma evangeeliumi tõepärasuses juhul, kui nad ei näe Jumala rahva vahel valitsevat armastust ja üksmeelt?

„Jumal viib välja oma rahva, et nad seisaksid ühtsena igavese tõe alusel... Jumala kava kohaselt peab kogu Tema rahvas tulema usu ühtsusesse. Kristus palvetas just enne oma ristilöömist, et Tema jüngrid oleksid üks, täpselt nii, nagu Tema oli üks Isaga, et maailm usuks, et Isa oli Teda saatnud. See liigutavaim ja imelisim palve kandub läbi aegade meie päevini, sest Tema sõnad olid: „Ma ei palu üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende sõna läbi hakkavad minusse uskuma.“

„Oh, kui innukalt peaksid ennast Kristuse järelkäijaks tunnistavad inimesed püüdma vastata sellele palvele oma elus.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 4. kd, lk 17.

Mida teeme oma elus ja koguduses, mis aitab jõuda siinöeldud ühtsuseni? Miks on väga tähtis, et me igaüks sureksime mingil määral enese minale juhul, kui tahame, et meie kogudus oleks ühtne, nagu peab?

Loe Mk 9:38–41 ja Jh 10:16. Mida räägib Jeesuse vastus apostel Johannesele teiste kõrvalejätmisest? Mida saame õppida kiirelt selle üle otsustamise kohta, kes on Jeesuse tõeline järelkäija?

Seitsmenda päeva adventistid on kippunud Jeesuse palvest Jh 17. peatükis aru saama kui otsesest kutsest oma uskkonna ühtsusele. Me peame olema kogudusena tervik selleks, et täita oma ülesannet – jagada maailmale kolme inglil sõnu-meid. Selle üle ei vaielda.

Kuid mida öelda kooskõla kohta teiste kristlastega? Mismoodi tuleb meil neisse suhtuda selle valgel, kuidas Jeesus on palvetanud?

Kahtlemata usume, et Jumalal on ustavaid inimesi teistes kirikutes lisaks meie omale. Liiasi ütleb Piibel selgelt, et Jumalal on Talle ustavaid veel Baabüloniski: „Tulge temast välja, mu rahvas, et te ei saaks tema pattude osaliseks ning et te ei kannaks midagi tema nuhtlustest“ (Ilm 18:4). Samas teame Ilmutusraamatu alusel, et nende hulgas, kes nimetavad Kristuse nime, on suur ärataganemine ning lõpupäevil liituvad paljud valekristlased üksteisega ja riigiga selleks, et panna alus tagakiusamisele, mida kirjeldab kujukalt Ilm 13:1–17. Seega on adventistid alati olnud väga ettevaatlikud teiste kirikutega kaasa lööma sellises ühtekuuluvuses, nagu seda on näha oikumeenilises liikumises.

Kuidas tuleb meil siis teiste uskkondadega suhestuda? Ellen G. White kirjutas järgmised read selle kohta, kuidas võiks seitsmenda päeva adventistide kogudus koos teiste kristlastega toimida, vähemasti kõnealuses konkreetsetes küsimustes: „Kui inimesed allutavad oma tahte Jumala tahtele, avaldab Püha Vaim mõju nende südamele, kelle heaks ta töötab. Mulle on näidatud, et me ei pea vältima W.C.T.U. [Woman's Christian Temperance Union – Naiste Kristliku Karskusühenduse] töötajaid. Ühendades end nendega täiskarskuse nimel ei muuda me oma seisukohta seitsmenda päeva pidamise suhtes ning näitame neile, et hindame nende seisukohta karskuse alal. Avades ukse ja kutsudes neid meiega ühinema karskusküsimuses, tagame nende abi kasinuse suunal; ja nemad – meiega ühinedes – kuulevad uusi tõdesid, mille vajutamist südamesse ootab Püha Vaim.“ – *Welfare Ministry*, lk 163.

Kuigi Ellen G. White käsitles konkreetset küsimust konkreetsetel ajal, edastab ta põhimõtte, mille järgi saame kaaskristlastega toimida, eriti konkreetse põhjuse pärast ühinedes.

Esiteks saame koos teiste kristlastega töötada ühistes sotsiaalsetes huvides. Teiseks, kui nendega ühineme, tuleb meil teha seda nii, et me ei läheks kompromissile oma uskumuste ja elukommetega. Kolmandaks, saame kasutada ja peame kasutama seda „ühtsust“, jagamaks teistega kallihinnalisi tõdesid, millega meid on õnnistatud.

„Et nad oleksid üks“

Jh 17:3 ütles Jeesus, et igavene elu on see, kui tuntakse Jumalat. Loe 1Jh 2:3–6. Mida tähendab tunda Jumalat? Kuidas väljendame Jumala tundmist oma igapäevases elus?

On nii, et kuigi tänapäeva ühiskonnas elavad inimesed soovivad üksteist nimetada seaduskuulekateks, peavad sageli needsamad inimesed halvaks piibellikku korraldust pidada Jumala käske. Osa väidab lausa, et Jumala arm tühistas Jumala käsud. Kuid see pole piibellik õpetus. „Käskude pidamine ei ole Jumala tundmise tingimus, vaid märk sellest, et me tunneme Jumalat/Jeesust ja armastame Teda. Seega ei ole Jumala tundmine teoreetiline teadmine, vaid paneb tegutsema.” – Ekkehardt Mueller, *The Letter of John* (Nampa, Idaho: Pacific Press, 2009), lk 39. Jeesuski rõhutas: „Kui te armastate mind, siis pidage mu käske! ... Kellel on minu käsud ja kes neid peab, see ongi see, kes armastab mind” (Jh 14:15, 21). „Sellest me tunneme ära, et armastame Jumala lapsi, kui me armastame Jumalat ja teeme tema käskude järgi. See ongi Jumala armastamine, et me peame tema käske, ja tema käsud ei ole rasked” (1Jh 5:2, 3).

Loe Jh 13:34, 35. Millise uue käsusõna andis Jeesus oma jüngritele ja kuidas suhestub see arusaamaga, et Jeesuse järelkäijate hulgas on ühtsus?

Korraldus armastada oma kaasinimest polnud iseenesest uus; seda leiab juhistest, mida Jumal andis Moosesele (3Ms 19:18). Uus on aga Jeesuse korraldus, et Tema jüngrid armastaksid üksteist *nii, nagu Tema neid on armastanud*. Jeesuse eeskuju ennastohverdavast armastusest on kristliku kogukonna jaoks uus kõlblusnorm.

Meie ette on seatud imeline tase! Jeesuse elu näitas tegusat armastust praktiliselt. Kogu armutöö on katkematu teenimine armastuses, enesesalgamine, ennastohverdav jõupingutus. Saame ette kujutada, et Kristuse elu väljendas lakkamatult armastust ja teiste heaks enese ohverdamist. Põhimõte, mis pani tegutsema Kristuse, peab panema tegutsema Tema rahva igasuguses läbikäimises kaasinimesega. Selline armastus saab olla maailmale tohutult võimsaks tunnistuseks. Ja niisugune armastus saab pakkuda ka tohutult ühtset jõudu.

Kuidas õppida ilmutama sellist ennastohverdavat armastust kaasinimeste vastu, nagu ilmutas Jeesus?

Toetav mõte:

Ellen G. White'i raamatust *Suur võitlus* peatükk „Jumala käsk on muutmatu“, lk 443–446. Loe teosest *The Ellen G. White Encyclopedia* artikleid „Denominations, Relations to Other“, lk 763, 764 ja „Roman Catholic Church“, lk 1110.

„Kuigi Seitsmenda Päeva Adventistide Kogudus on paljude kohalike kogudustega ülemaailmne kogudus, ei pea adventistid end üldiseks koguduseks. Üldine kogudus on avaram mõiste kui ükski uskkond. See on nähtav ja nähtamatu niivõrd, kui see koosneb neist, kes Jeesusesse usuvad ja Tema järel käivad. Seda konkreetset teoloogilist mõistet nõrgestab ärataganemine kristlaste hulgas, millele Ilmutusraamat tungivalts osutab. Ilm 12. peatüki puhtale kogudusele vastandatakse Ilm 17. peatüki „hoor“, suur linn Baabülón, mis omakorda vastandatakse Talle mõrsjale, pühale linnale Uuele Jeruusalemmale Ilm 21. ja 22. peatükis. Esimesel sajandil võis üldine kirik olla küllaltki nähtav, kuid näiteks keskaja jooksul on seda palju keerulisem ja raskem märgata.

Sellepärast ei piira adventistid Jumala tõelise koguduse mõistet enda konfessiooniga, samuti ei laienda nad seda automaatselt teiste kristlike kirikuteni. Jumala tõeline kogudus koosneb sellistest üksikisikutest, kes päriselt Temasse usuvad. Jumal tunneb neid. Teistest küljest kinnitavad adventistid, et nemad on Jumala eriline nähtav lõpuaja jääk, kellest on juttu Ilm 12:17 ja peatükkides 12 – 14. Sellel jäägil on ühtaegu kohalik ja üleilmne olemus (Ilm 2:24 ja 12:17).“ – Ekkehardt Mueller, „The Universality of the Church in the New Testament,“ Angel Manuel Rodriguez toimetatud teosest *Message, Mission, and Unity of the Church* (Silver Spring, Md.: Biblical Research Institute, General Conference of Seventh-day Adventists, 2013), lk 37.

Küsimused aruteluks:

1. Miks on Jh 17. peatükis kirja pandud Jeesuse palve täitumine meie koguduse jaoks väga oluline? Kuidas peegeldab Jeesuse igatsus esimese sajandi koguduse ühtsuse järele seda, mida Ta soovib näha tänapäeva koguduses?

2. Kas su kohalik kogudus on tegutsenud teatud juhtudel koos teiste kristlastega? Kui hästi läks? Kuidas tegutseda vajadusel koos nendega, minemata kompromissile ainsagi tõega, mis meie kätte on antud?

3. Millele viitavad mõtted järgnevast „Suure võitluse“ tsitaadist? Kuidas muuta see meie keskel tegelikkuseks? „Kui Jumala rahvas võtaks vastu valguse sellisena, nagu see särab Tema Sõnast, siis omandaksid nad sellise üksmeele, mille pärast Kristus palvetas ja millest apostel kirjutas: „Olles usinad üksmeelt pidama vaimus rahusideme läbi.“ „Üks ihu ja üks vaim, nagu te ka olete kutsutud üheks lootuseks oma kutsumise poolest; üks Issand, üks usk, üks ristimine“ (Ef 4:3–5).“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 379.

Kokkuvõte: Jeesuse ülempreesterlik palve Jh 17. ptk-s tuletab meelde seda, et Jeesus on täna endiselt mures koguduse ühtsuse pärast. Tema palve peaks olema meie palve ning peaksime otsima, mil viisil kinnitada oma usk kõvasti Jumala Sõnasse. Armastus üksteise vastu peaks iseloomustama meie suhtumist igasse inimesesse, kaasa arvatud teistesse kristlastesse, vaatamata sellele, millised on teoloogilised erinevused.

„Et nad oleksid üks“

Jumal täidab augu

Loo on kirja pannud Andrew McChesney Adventmisjonist.

Pensionile jäänud seitsmenda päeva adventistide koguduse pastor Frank Cant-rill Austraaliast oli rabatud, kui arstid diagnoosisid tal nahavähi. Kuid veel suurem üllatus tuli kaks nädalat hiljem, kui tema peas haigutav auk paranes. Äärmiselt hämmastunud arstid nimetasid seda imeks.

Frangil diagnoositi 2014. aastal peas neljanda staadiumi melanoom, üks naha-vähi liik. „Oli ehmata, kuulda, et juhul, kui uued ravimid ei toimi, ei jää mul palju võimalusi,“ ütles 72aastane Frank.

Üks pastor võidis Franki õliga ja inimesed hakkasid tema pärast palvetama. Mees tegi enda kõrval seisva abikaasa Marlene'i toetusel läbi terve rea operat-sioone, kiiritusravi ja immunoteeraapiad.

Pärast üht operatsiooni, kui arstid kõrvaldasid Franki pea kuklapoolelt ulatus-liku melanoomi ning osa ta koljuluud jäi avatuks, järgnesid komplikatsioonid. Pöetajad sidusid haava, oodates, et nahk kasvab koljuluu peale tagasi, ja hiljem hakkas haava siduma Franki naine.

Haav paranes alguses hästi, kuid siis lakkas nahk lihtsalt kasvamast.

Ühel päeval värvus avatud koljuluu valgest kollaseks. Üks plastilisi kirurge tea-tas Frankile murettekitava diagnoosi, et koljuluu on surnud. Kirurg kutsus konsultatsiooniks kohale teise juhtiva plastilise kirurgi ja kahekesi otsustasid nad, et teostavad neurokirurgi osavõtul suure operatsiooni. Kompleksoperatsioon pidi kestma kaheksa kuni kümme tundi ning see nõudis arstidelt Franki koljuluu asendamist tehiskoljuluuga.

„Sõnum oli meie jaoks rabav,“ kirjutas Marlene sõpradele e-posti kaudu.

Paar päeva hiljem, kui Marlene vahetas Franki peasidet, tuli värvi muutnud koljutükk koos sidemega ära ja kukkus naisele pihku. „Ma peaaegu minestasin vapustusest!“ ütles Marlene.

Naine nägi, et äratulnud koljutükiga kaetud osa all oli Franki ihunahk kasvanud üle koljuluu ja katnud haigutava augu.

Kahe järgneva päeva jooksul külastas Frank kolme meditsiinispetsialisti, et toi-munu põhjust selgitada. Ta sai teada, et inimkoljul on kolm kihti ja tema nahk oli hakanud kasvama esimese kihi alla ning surus lõpuks peal oleva koljuluu kihi minema.

Meditsiinispetsialistid kuulutasid selle imeks. Marlene'i sõnul küsisid nad: „Kes teie eest hoolitseb?“

Frank (pildil vasakul) ja Marlene osutasid Jumalale kui Suurele Arstile. Operatsioon tühistati ja Frank saadeti koju.

„Jumal teab, mis toimub, ja Tema ajastus on täpne,“ ütles Marlene. „Kõik, mida öelda saame, on tänu Jumalale!“

Ühtsuse võti

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ef 1:3–14; Gl 4:7; Ef 2:11–22; 4:1–6, 11; Mt 20:25–28; Ef 5:15 – 6:9.

Juhtsalm: „Tema on teatanud meile oma tahtmise saladuse oma hea nõu kohaselt, mille ta Kristuses oli kavandanud aegade täiuse korraldamiseks, et Kristuses võtta kokku kõik, mis on taevas ja mis on maa peal“ (Ef 1:9, 10).

Efesos oli Väike-Aasias peamine kaubandus- ja mõjukeskus. Efesose kogudus koosnes juutidest ja paganatest ning kõikidel sotsiaalsel tasemetel olevatest inimestest. Selline mitmekesine liikmeskond võinuks olla aldis konfliktidele, nagu oli maailm, milles nad elasid. Nii oleks juhtunud, kui poleks olnud Kristust ja ühtsust, mis neil oli Temas, liikmetena Kristuse ihus. Niisiis on Pauluse hool ühtsuse pärast Kristuse järelkäijate hulgas efeslastele kirjutatud kirja põhiteema.

Pauluse murel üksmeele pärast on kaks mõõdet: ühtsus koguduses, kus juudid ja kristlased kogunesid ühe Kristuse ihuna kokku, ning ühtsus universumis, mille korral kõik taevas ja maa peal saavad oma lõpliku ühtsuse Kristuses.

Sellise ühtsuse allikaks on Kristus. Oma kirjas kasutab Paulus rohkesti väljendit „Kristuses“ või „Kristusega“ selleks, et näidata, mida on Jumal meie ja maailma heaks teinud Jeesuse Kristuse elu, surma ja surnust ülestõusmisega. Jumala lõplik eesmärk lunastusplaanis on taasühendada kõik Kristuses. See ühtsus saab täiesti ilmsiks alles maailma ajaloo lõpus.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 27. oktoobriks.

Loe Ef 1:3–14. Mida Pauluse siinsete sõnade kohaselt meile Kristuses antakse?

Jeesuse järelkäijatel on palju, mille eest Jumalat tänada. Kristuses on Jumal lapsendanud meid poegadeks ja tütardeks ning valinud olema Tema esindajad maailmas. Paulus kasutab mitut kujundit selleks, et kirjeldada meie uut suhet Jumalaga Kristuses. Neist suunab lapsendamise kujund meid selle õppetüki ühtsuse teema juurde. Oleme lapsendatud Kristuses ja kuulume Jumala perekonda. Sellest perekonnast annab aimu ka viide Jumala lepingule Iisraeli lastega. Pauluse kirja kontekstis on paganad, kes võtavad Jeesuse omaks Messiana, samuti Jumala lapsed, Iisraelile antud töötuste pärijad (Rm 8:17; Gl 4:7). Suhe Kristusega, Kristuses olemine tuleb kasuks kogu kristlikule ühtsusele. See lõik räägib meile, et Jumal on kogu aeg igatsenud tervet inimkonda Kristuses taasühendada. Ning Jumala perekonnas oleme kõik Jumala lapsed, võrdselt armastatud ja hellitatud.

Mõni satub segadusse, kui arvab selles lõigus nägevat õpetust ettemääratusest (Ef 1:5, 11). Töötus, et Jumal on meid valinud saama päästetud, näib andvat mõista, et Jumal on valinud mõned hukka minema. Kuid see ei ole piibellik õpetus. Jumal valmistas ju päästeplaani enne maailma rajamist selleks, et oleks võimalik igaüht päästa. „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu“ (Jh 3:16; vaata ka 1Tm 2:6; 2Pt 3:9). Jumal teab ette, kes võtab vastu Tema pääste pakkumise, kuid see ei ole sama, mis kellegi otsust ette määrata. Päästet pakutakse kogu inimsoole seetõttu, mida Kristus meie heaks on teinud. Küsimus on: *Kuidas me sellele pakkumisele reageerime?* Jumal ei kasuta sundimist, et kedagi päästa.

„Taevasel nõupidamisel nähti ette, et inimesed, kuigi üleastujad, ei pea hukka oma sõnakuulmatuses, vaid et usu kaudu Kristusesse kui oma asemikku ja käendajasse võivad valida Jumala, saada ettemääratud lapseõiguse Jeesuse Kristuse kaudu Tema hea tahte kohaselt. Jumal tahab, et kõik inimesed saaksid päästetud; seda on Jumal rikkalikult taganud, kui Ta andis oma ainusündinud Poja, et maksta inimese lunahind. Need, kes hukkuvad, hukkuvad seetõttu, et nad keelduvad laskma ennast Jumalal lapsendada Kristuse Jeesuse läbi.“ – *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 6. kd, Ellen G. White'i märked, lk 1114.

Mõningaid sügavaimaid vaheseinu inimeste vahel põhjustavad rassi-, rahvuse- ja religioonierinevused. Paljudes ühiskondades näitavad isikutuvastuskaardid, millesse etnilisse või religioossesse gruppi inimene kuulub, ning sellised erisused seotakse sageli eesõiguste ja piirangutega, millega inimene peab oma igapäevaelus arvestama. Kui tuleb sõda või puhkeb konflikt, saavad sellised identiteedi ja erinevuse näitajad sageli repressioonide ja vägivalda abivahendiks.

Ef 2:11–22 näitab Paulus kristliku kogukonna jaoks paremat teed. Kuidas mõjutab sinu ühtsus Kristusega meie erinevusi? Mille murdis ristil maha Jeesuse surm?

Paulus kutsub efeslasi üles meelde tuletama, milline oli nende elu enne, kui nad said Jumala armu Kristuses. Rahvuslikud, kultuurilised ja usulised erinevused tekitasid vaenulikkust ja vastuolusid inimrühmade vahel. Hea sõnum on aga see, et Kristuses oleme kõik ühesugused inimesed, kellel on üks Päästja ja Issand. Kuulume kõik Jumala rahva hulka. „Nüüd aga Kristuses Jeesuses olete teie, kes te varem olite Jumalast võõrdunud, saanud lähedaseks Kristuse vere läbi“ (Ef 2:13).

Vana-aja Jeruusalemma templis oli olemas eraldusmüür, mis tegi vahet templi osadel, kuhu oli ligipääs ainult etnilistel juutidel. Müüri oli kiri, mis keelas võõramaalastel surmanuhtluse ähvardusel edasi minna. Selle määruse põhjal peeti Paulust üleastujaks, kui ta pärast oma misjonireisi templisse sisenes. Kui Paulus kinni võeti, süüdistati teda selles, et ta viis endaga templisse juutide alale kaasa Trophimose-nimelise efeslase (Ap 21:29). Kirjas efeslastele arutleb Paulus selle üle, et Kristus „on meie rahu, kes on mõlemad [etnilised rühmad] liitnud üheks ja lõhkunud maha vaheseina – see tähendab vaenu“ (Ef 2:14).

Kristuses on usklikud inimesed Aabrahami järeltulijad ja võtavad omaks südame ümberlõikamise. Füüsiline ümberlõikamine, mille Jumal Aabrahamile andis, osutas vaimulikule ümberlõikamisele, mida usklikud saavad Kristuses (vaata 5Ms 10:16). „Temas te olete ka ümber lõigatud kätega tehtamatu ümberlõikamisega, lihaliku ihu äraheitmisega, Kristuse ümberlõikamisega“ (Kl 2:11).

Loe veelkord Ef 2:11–22. Mismoodi näeme oma koguduses tõeliselt seda, millest Paulus siin on kirjutanud? Milline väljakutse meile esitatakse?

Paulus on oma inspireeritud sõnades efeslastele praktiline. Ühtsus, mis valitseb juutide ja paganate vahel, erineva kultuurilise ja rahvusliku taustaga inimeste vahel, ei ole müüt ega pelk teoreetiline väljamõeldis; see on tegelikkus, mis nõuab meilt elamist „selle kutsumise vääriliselt, millega te olete kutsutud“ (Ef 4:1).

Mismoodi elavad kristlased Ef 4:1–3 kohaselt Kristuse kutse vääriliselt?

Kristlase elus aitab selliste vooruslike ja kaunite omaduste praktikat pidada „Vaimu antud ühtsus“ (Ef 4:3). Kõigi nende omaduste juured ulatuvad armastusse (1Kr 13:1–7). Armastuse tegus viljelemine kaitseb vendade ja õdede vahelisi suhteid ning edendab rahu ja ühtsust kristlaste kogukonnas ja väljaspool seda. Ühtsus koguduses kuulutab Jumala armastust ainulaadsel moel, mida pole millegagi võimalik korvata. Kogudust kutsutakse üles sellist tunnistust andma, eriti vaidluste, jagunemiste ja sõdade ajal.

Loe Ef 4:4–6. Milline on nende kolme salmi üks oluline teema?

Selle peatüki esimestes salmides väljendab Paulus oma sügavat huvi koguduse ühtsuse vastu. Ta alustab manitsemisega olla üksmeelsed (Ef 4:1–3) ning loetleb seitse üksikosa, mis usklikke ühendavad (Ef 4:4–6). Ühtsus on midagi, mis uskelikel juba on (Ef 4:4–6), aga mille nimel tuleb samal ajal pidevalt tegutseda, et seda säilitada (Ef 4:1–3), ning mis on ühtaegu tuleviku eesmärk, mille poole püüelda (Ef 4:13).

„Apostel kutsub oma vendi üles ilmutama oma elus neile esitatud tõe jõudu. Tasaduse ja lahkuse, kannatlikkuse ja armastuse abil pidid nad kehastama Kristuse iseloomu ja Tema pääste õnnistusi. On ainult üks ihu ja üks Vaim, üks Issand, üks usk. Kristuse ihu liikmetena peab kõiki usklikke elavdama sama meelsus ja sama lootus.

Koguduses olev jagunemine häbistab Kristuse religiooni maailma ees ning annab tõe vaenlastele võimaluse õigustada oma suunda. Pauluse juhised said kirja pandud mitte ainult tema aja koguduse jaoks. Jumal kavandas nii, et need kanduvad meieni. Mida teeme meie, et säilitada rahusidemena üksmeelt?“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 5. kd, lk 239.

„Ent igaühele meist on antud armu Kristuse kingi kohaselt“ (Ef 4:7). Pääste on küll and, mis on antud kõikidele inimestele, kes selle vastu võtavad, kuid osa vaimuande antakse teatud inimestele kindlal eesmärgil.

Loe Ef 4:11. Millised juhtimisega seotud annid Jumal kogudusele annab?

Mis on Ef 4:12 öeldu kohaselt Jumala eesmärk koguduse juhtivate kohtade jaoks eriliste andide andmisel? Kuidas need annid üksteisesse puutuvad?

Teatud mõttes on kõik kristlased evangeeliumitöölised ning Jumala ja evangeeliumi sulased. Kristuse korraldus Mt 28:19, 20 käsib kõikidel kristlastel minna, teha jüngriks kõik rahvad, ristida ja õpetada. Teenimistöö pole antud üksnes vähestele eelistatutele, nagu näiteks pastorid ja evangelistid, vaid kõikidele, kes Kristuse nime kannavad. Mitte keegi ei saa vabastust evangeeliumi levitamise tööst ja mitte ükski juht ei saa väita, et tema töö on kõrgemaklassiline. Juhtimise vaimuannid on eriliselt olemas selleks, et kogudust juhendada ja täiustada. Koguduse juhtidel on vaja üksmeelt toetada, soodustada ja julgustada.

Pauluse loetletud juhtimisandidest võib mõista, et siinkirjeldatud rollid aitavad ka Jumala rahva ette valmistada misjonitööle kadunute heaks. Mõne eriliselt ametisse kutsutud inimese kohustus koguduses on aidata kaasinimestel teha nende evangeeliumitööd ja teenida Kristuse nimel ning edendada Kristuse ihu, „kuni meie kõik jõuame usu ja Jumala Poja tundmise ühtsusesse, saades täis-meheks Kristuse täisea mõõtu mõõda“ (Ef 4:13). Selles, kuidas teenida, suunaku meid Jeesuse juhtimisstiili näide. Jeesus tuli teenima teisi, mitte ei lasknud teenida ennast (Mt 20:25–28); meil tuleb minna ja teha sedasama.

Inimestel on tugev kalduvus mitte lasta end kellelgi kontrollida ja mitte kellelegi aru anda. Läänemaist ühiskonda vaevab selline suundumus eriti. Paulus tuletab meile meelde, et ükski kristlane pole selles maailmas ükski ning me moodustame usukogukonna, kellel on vaimulikud juhid, et julgustada üksteist meie ühisel teekonnal. Oleme kõik Kristuse ihu osa.

Millised vaimuannid sul on ja kuidas kasutad neid oma kohaliku koguduse ühtsuse heaks?

Kristlus on suhete religioon: suhe Jumala ja üksteisega. Mõttetu on väita, et kellegi on sügav suhe Jumalaga, ilma et see avaldaks mõju suhetele kaasinimestega. Kristlust ei saa läbi elada vaakumis. Üksmeele põhimõtted, mille üle Paulus oma kirjas efeslastele arutleb, kehtivad ka selle kohta, kuidas suhtume kaasinimestesse.

Loe Ef 5:15–21. Mida Paulus meile 21. salmis ütleb? Milline seos on alistumise ja üksmeele vahel?

Pauluse manitsus alistuda üksteisele on seotud Ef 5:18 fraasiga „saada täis Vaimu“. Vaimu täis olemise üks väljendusviis on üksteisele alistumine. See annab mõista, et jutt käib õigest alandlikust hoiakust ja tähelepanelikkusest, mis meil peaks kaasinimeste suhtes olema. Muidugi ei ole niisugune hoiak isiksuse loomulik osa, vaid selle tulemus, et Vaim elab meie südames. See on sama Vaimu and, kellelt tuleb ühtsuseside Kristuses. Niisugusest vaatenurgast on alistumine sise-mine kvaliteet, mis väljendab, et austame Kristust ja Tema ohvrit, mis on meie heaks toodud.

Loe Ef 5:22 – 6:9. Millise mõju toob inimsuhetesse vastastikuse alistumise kvaliteet Kristusesse uskuja kodus ja töökohal?

Teatud määral sõltub üksmeel koguduses üksmeelest kodus. Paulus rõhutas, et üksmeel, armastus ja austus valitsegu abielumehe ja abielunaise vahel ning olgu näiteks armastusest, mis on Kristusel koguduse vastu – ennastohverdavast armastusest. Seega nõutakse abielumehelt ja abielunaiselt ning koguduseliikmetelt Kristuse-sarnast austust niihästi kodus kui ka koguduses. Selline Kristuse-sarnasus ilmnegu ka laste ja lapsevanemate suhetes ning tööandja ja töövõtjate (pärisorjade ja isandate) suhetes.

Millised põhimõtted saad enda jaoks tänastest salmidest, mis aitavad sul paremini aru saada, kuidas toimida (sinu olukorrast olenevalt) oma pere-liikme või kaastööliste suhtes?

Toetav mõte:

Ellen G. White'i raamatust, *Tunnistused kogudusele*, 9. kd, peatükk „Üksmeele Vaim“, lk 179–188.

„Kristus ei tunnistanud rahvuse või seisuse või usutunnistuse järgi eristamist. Kirjatundjad ja variserid igatsesid taeva andidest saada kohalikku ja rahvuslikku tulu ning jätsid kogu ülejäänud maailmas oleva Jumala perekonna välja. Kuid Kristus tuli maha murdma igasuguseid eraldusmüüre. Ta tuli näitama, et Tema halastuse ja armastuse and on sama kontrollivaba nagu õhk, valgus või vihma-sagarad, mis maad värskendavad.

Kristuse elu pani aluse religioonile, milles pole seisuste vahesid; religioonile, milles juuti ja paganat, vaba ja orja seob ühine vendlus, võrdsus Jumala ees. Ükski poliitiline küsimus ei mõjutanud Tema tegevust. Tema jaoks ei olnud vahet naabrite ja võõraste, sõprade ja vaenlaste vahel. Tema südant puudutas eluvee järgi janunev hing.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 9. kd, lk 190, 191.

Küsimused aruteluks:

1. Mõtiskle öeldu üle: „Efeslastele kirjutatud kirja neljandas peatükis avaldatakse Jumala plaan lihtsalt ja selgelt, et kõik Tema lapsed võiksid haarata kinni tõest. Siin tehakse selgelt teatavaks vahendid, mida Tema on määranud Tema koguduses üksmeele hoidmiseks, et selle liikmed võiksid maailmale ilmutada tervet usulist kogemust.“ – *Piibli kommentaar, SPA poolt välja antud*, 6. kd, Ellen G. White'i märked lk 1117. Mida näed sina Ef 4. peatükis sellist, mis osutab koguduse ühtsusele? Mida saame teha selle ühtsuse tagamiseks?

2. Üksmeele küsimuses on väga kesksel kohal vajadus olla alandlik ja alistuv. Kuidas saab ilma selliste joonteta mingisugunegi ühtsus koguduses eksisteerida? Kui oleme uhked, kindlad oma vaadetele ja seisukohtadele ega soovi kuulata ära teisi, pole üksmeeleks võimalust. Kuidas sellist alandlikkust ja alistumist õppida?

3. Kuidas olla üksmeeles isegi siis, kui me alati kõigega ei nõustu?

Kokkuvõte: Kirjas efeslastele annab Paulus palju nõu selle kohta, mida kristlase jaoks tähendab „olla Kristuses“. Pääste Jeesuses muudab meie elu päris praktiliselt. Kristuse vägi kujundab meie elus ümber kõik meie inimsuhted, sealhulgas suhted vendade ja õdede vahel koguduses. Niisugune ümberkujundus on väga tähtis selleks, et meil oleks ühtsus.

Naispommitaja ristiti

Loo on kirja pannud Philip Baptiste.

Amina kannab viieaastast vanglakaristust Ida-Kesk-Aafrikas. Ta vahistati, kui ta suundus Indiasse, et üks suur hoone õhku lasta.

Kuid ühe seitsmenda päeva adventistist pastori püsivad külaskäigud viisid seleni, et naine jättis oma fundamentaalsed islamistlikud vaated maha ning ta ristiti mõni nädal tagasi adventkogudusse.

„Täna Jumalat adventpastori eest, kes minu pärast pidevalt palvetas ja külastas mind mu suure vajaduse ajal,“ ütles Amina.

Adventistmisjon ei avalikusta Amina täit nime ega asukohta tema ohutuse tõttu.

Siis, kui pastor Aminale külla tuli, oli naine oma kuriteo liigi pärast üksikvangistuses, isolaatorkambris. Ta oli pommirünnakut planeerima hakanud pärast seda, kui fundamentaalsed moslemijuhid olid talle õpetanud, et kurja hävitamise tasuks on õigus elada paradisis.

Esialgu lükkas Amina järsult tagasi pastori, kelle nõuandeviisi vanglaülem korraldas. Kuid kui pastor ikka ja jälle tuli, leebus naine, sest nõustamiskordadel viibis ta väljaspool kongi ja ta igatses päikesevalgust.

Amina keeldus, kui pastor pakkus esimest korda, et palvetab tema pärast. Ta ütles pastorile, et too võib enda eest palvetada. Pastor palvetas ikkagi naise eest ja palvetas jätkuvalt.

Pärast mõningaid ühiseid nõustamiskordi pidi pastor minema paariks nädalaks mujale asju ajama. Amina hakkas külastuste järele puudust tundma. Kui pastori tagasitulek loodetust kauem aega võttis, hakkas Amina lugema Piiblit, mille pastor oli tema kongi jätnud.

Mõni kuu hiljem organiseeris adventkogudus vanglas koosolekusarja ja Amina kutsuti osalema. Naine nõustus, kuna sai siis suhelda teiste vanglaelanikega. Oma üllatuseks läks ta ette, kui pastor altarikutse esitas, et anda oma elu üle Jeesusale. Peagi pärast seda ta ristiti.

Amina ütleb, et ta ei tea, kuidas ta kaotas nõustamiskordade käigus huvi oma endise usu vastu. Ta usub, et Jumal kasutas vangistust selleks, et avada talle Tema tõde, ja nüüd on ta elevil, et jagada seda sõpradega.

„Kui ma vanglast vabanen, teen kõik selleks, et kuuldut nendega jagada,“ ütles ta.

Philip Baptiste on Ida-Kesk-Aafrika Divisjoni esimehe eriabi.

Üksmeele kogemus varakristlikus koguduses

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ap 1:12–14; Ap 2:5–13; Ilm 14:12; Ap 2:42–47; Ap 4:32–37; Ap 5:1–11, 2Kr 9:8–15.

Juhtsalm: „Aga nemad püsisid apostlite õpetuses ja osaduses, leivamurdmises ja palvetes“ (Ap 2:42).

Koguduse üksmeel on Jeesuses – kes on tõde – ühiselt saadud vaimuliku kogemuse tulemus. „Mina olen tee ja tõde ja elu. Ükski ei saa minna Isa juurde muidu kui minu kaudu“ (Jh 14:6). Ühine vaimulik teekond ja kogemus sepiatab kõvad sõprussidemed. Esimestel adventistidel oli selline kogemus millerlaste liikumises. Nende ühine kogemus 1844. aastal sidus nende südamed ühte, kui nad püüdsid leida selgitust oma pettumusele. See kogemus andis elu seitsmenda päeva adventistide kogudusele ja enne Kristuse tulekut toimuvale kohtumõistmise tööle ning kõigele, mida see sisaldab.

Jeesuse jüngrite kogemus pärast Tema taevasse minekut tunnistab Jumala Sõna, palve ja ühise osaduse väest; vägagi erineva tagamaaga usklike hulgas tekkis üksmeel ja kooskõla. Sama kogemus on võimalik ka tänapäeval.

„Olen nõus, et sõprus on erilisel tähtis element ühises jumalateenimises... Mitte miski ei asenda kristlase jaoks selle vaimuliku sideme adumist, mis seob teda kaasusklikega ja Issanda Jeesuse Kristusega... Jeesus Kristus toob kõigepealt inimhinge enda juurde, kuid seejärel ühendab Ta inimese alati Tema ihu, koguduses olevate kaasusklikega.“ – Robert G. Rayburn, *O Come, Let Us Worship* (Grand Rapids: Baker Book House, 19800, lk 91).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 3. novembriks.

Viimastel tundidel, mil Jeesus viibis enne oma surma oma jüngritega koos, töötas Ta, et ei jäta neid üksi. Saadetakse teine Trööstija, Püha Vaim, kes on nendega teenimistööl. Vaim aitab neil meenutada seda, mida Jeesus on öelnud ja teinud (Jh 14:26), ning juhib neid tõde edasi avastama (Jh 16:13). Oma taevasseemine-mise päeval kordas Jeesus seda töötust. „Teid ristitakse Püha Vaimuga üsna varsti pärast neid päevi... te saate väe Pühalt Vaimult, kes tuleb teie üle“ (Ap 1:5, 8). Püha Vaimu vägi antakse selleks, et võimaldada jüngritel olla tunnistajaks Jeruusalemmas, Juudamaal, Samaarias ja ilmamaa äärteni (Ap 1:8).

Loe Ap 1:12–14. Mida tegid jüngrid selle kümnepäevase perioodi jooksul?

Võime ette kujutada, et need kümme päeva olid pingsa vaimuliku ettevalmistuse aeg; omamoodi tagasitõmbumine, mille jooksul jüngrid jagasid üksteisega oma mälestusi Jeesusest, rääkisid Tema tegudest, Tema õpetustest ja imetegudest. Nad „olid püsivalt ühel meelel palvetamas“ (Ap 1:14). „Kui jüngrid ootasid töötuse täitumist, alandasid nad oma südame tõelises kahetsuses ja meeleparanduses ning tunnistasid oma uskmatus. Kui nad nüüd tuletasid meelde sõnu, mida Kristus oli kõnelnud neile enne oma surma, mõistsid nad nende tähendust täielikult. Tõed, mis vahepeal jüngrite mälestusest kadunud olid, tulid uuesti meelde ning nad kordasid neid üksteisele. Nad tegid endile etteheiteid, et ei olnud omal ajal Õnnistegijat mõistnud. Üksteise järel möödusid nende vaimusilme eest pildid Tema imeväärsest elust. Kui nad mõtisklesid selle puhta, püha elu üle, tundsid nad, et ükski töö pole liiga raske, ükski ohver liiga suur, kui nad ainult võiksid oma eluga tunnistada Kristuse iseloomu armastusväarsusest ja ilust! Oh kui nad vaid võiksid viimast kolme aastat veelkord elada, kui hoopis teisiti nad käituk-sid! Kui nad vaid võiksid Õpetajat jälle näha, kui tõsiselt püüaksid nad siis Talle näidata oma armastuse sügavust! Kui siiralt tundsid nad kahetsust, et olid Teda kurvastanud uskmatu sõna või teoga! Ometi leidsid nad lohutust mõttest, et neile on andestatud ning et nad heastavad oma uskmatus niipalju kui võimalik, tunnistades Teda julgelt maailma ees... Kõrvaldades kõik lahkkelid, kõik soovid üksteisest üle olla, tulid nad kokku kristlikus osaduses.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 36, 37.

Mis on see, mida soovid teha oma usu jaoks? Mida saad õppida kahetsusest möödunud aja üle, mis aitab sul tulevikus paremini teha?

Vaimuliku ettevalmistuse päevad, mis Jeesuse taevasse minekule järgnesid, tipnesid nelipüha sündmustega. Esimene salm ütleb meile, et selsamal päeval, just enne, kui Püha Vaim tuli jüngerite üle, „olid nad kõik koos ühes paigas“ (Ap 2:1).

Vanas Testamendis oli nelipüha teisel kohal kolmest peamisest pühast, millest igal meessoost iisraellane oli kohustatud osa võtma. Seda peeti viiskümmend päeva (kreeka keeles *pentekoste*, viiekümnes päev) pärast paasapüha. Nelipüha käigus töid heebrealased Jumala ette tänuohvrina esimesed viljad suvisest saagist.

Jeesuse ajal tähistati nelipühal üsna tõenäoliselt ka seaduse andmist Siinai mäel (2Ms 19:1). Siin näeme Jumala seaduse jätkuvat tähtsust; see on osa Jeesusest rääkivast kristlikust sõnumist, sest Jeesuse surm pakub igaühele, kes meelt parandab, andestuse Jumala seadusest üleastumisest. Pole ime, et üks väga tähtis kirjakoht, mis puudutab lõpuaega, käsitleb nii seadust kui ka evangeeliumi: „Siin olgu kannatlikkust pühadel, kes hoiavad alal Jumala kāske ja Jeesuse usku“ (Ilm 14:12).

Nii nagu Siinai mäel ilmnēs palju ebatavalisi nähtusi, kui Mooses sai kümme kāsku (2Ms 19:16–25, Hb 12:18) nii ilmnēs need ka nelipühal. „Ja ākitselt tuli taevast kohin, otsekui tugev tuul oleks puhunud, ja tāitis kogu koja, kus nad istusid. Ja nad nāgid otsekui hargnevaid tulekeeli, mis laskusid iga ūksiku peale nende seas. Ja nad kōik tādēti Püha Vaimuga ning hakkasid rāākima teisi keeli, nōnda nagu Vaim neile andis rāākida“ (Ap 2:2–4).

Loe Ap 2:5–13. Mida selline hāmmastav sündmus tähendab?

Nelipüha pidi olema rōõmus püha, tēnupüha Issandale Tema rikkalike andide eest. Võib-olla selgitab see, miks peeti jüngreid ekslikult purjus olevaiks (Ap 2:13–15). Jumala erilist vāge nāeb imelises erinevate keelte rāākimises ja kuulmises. Juudid ūle kogu Rooma impeeriumi tulid selleks pühaks Jeruusalemma ning kuulsid sõnumit Jeesusest, Messiast, omaenda keeles.

Ainulaadsel moel teeb nelipüha tühjaks algse inimperekonna hajutamise ja etniliste rühmade moodustumise, mis algas Paabeli torni juurest. Armuime hakkab inimperekonda taasühendama. Jumala koguduse ūhtsus ūleilmses ulatuses tōendab Tema riigi olemust – taastatakse see, mis lāks kaotsi Paabelis.

Vastusena Peetruse jutlusele ning üleskutsele parandada meelt ja võtta vastu pääste, langetas umbes kolm tuhat inimest otsuse võtta Jeesus omaks Messiana ja Iisraelile Vanas Testamendis antud töötuste täitjana. Jumal tegutses kõigi nende inimeste südames. Paljud olid Jeesusest kuulnud juba ammu ja võib-olla rännanudki Jeruusalemma lootusega Teda näha. Mõni oli Teda ehk juba näinud ja kuulnud Tema sõnumit päästest, kuid polnud veel võtnud kohustust Tema järelkäijaks saada. Nelipühäl sekkus Jumal imeliselt jüngerite ellu ja kasutas neid tunnistajatena Jeesuse surnuist ülestõusmise kohta. Nüüd nad teadsid, et Jeesuse nimel võivad inimesed oma patud andeks saada (Ap 2:38).

Loe Ap 2:42–47. Mida tegid Jeesuse esimesed järelkäijad usklikte kogukonnas? Mis lõi sellise hämmastava osaduse?

On märkimisväärne, et esimese tegevusena hakkas uute usklikte kogukond tundma õppima apostlite õpetust. Piibliõpe on oluline viis, kuidas aidata kaasa uute usklikte vaimulikule kasvule. Jeesus oli oma jüngeritele andnud korralduse õpetada neid „pidama kõike, mida mina olen teil käskinud“ (Mt 28.20). See uus kogukond viibis koos, et saada apostlitelt teada kõike Jeesusest. Tõenäoliselt kuulsid nad Jeesuse elust ja tööst; kuulasid Tema õpetusi, tähendamissõnu ja jutlusi ning jutustusi Tema imetegudest – kõike seda kui prohvetite poolt kirjutatud heebrea Pühakirja täitumist.

Samuti viibisid nad palves ja leivamurdmises. Jääb ebaselgeks, kas leivamurdmine on otsene viide Issanda õhtusöömaajale või vihjab see lihtsalt ühiselt einestamisele, millele näib viitavat Ap 2:46. Osaduse mainimine tähendab kindlasti seda, et uus kogukond viibis regulaarselt üheskoos, sageli nii Jeruusalemma templis, mis oli nende jaoks endiselt pühenduse- ja jumalateenistuspaiaks, kui ka eramajades. Nad olid väga lähedased sõbrad. Nad sõid ja palvetasid koos. Palve on usukogukonna eluliselt tähtis koostisosa ja vaimuliku kasvu põhikomponent. See uus kogukond käis jumalateenistusel. Meile öeldakse, et need tegevused toimusid „püsivalt“.

Selline püsiv osadus lõi head suhted üksteisega Jeruusalemmas. Uute usklikte kohta öeldakse, et nad leidsid „armu kogu rahva silmis“ (Ap 2:47). Kahtlemata avaldas nende elus ilmnev Püha Vaimu töö võimsat mõju nende ümber olijaile ning sai võimsaks tunnistajaks tõest, et Jeesus oli Messias.

Mida saab sinu kohalik kogudus õppida siin püstitatud eeskujust ühtsuse, osaduse ja tunnistamise kohta?

Luukas räägib meile, et sellise osaduse loomulikuks tulemuseks, mida Jeesuse järelkäijad varsti pärast nelipüha kogesid, oli üksteise vastastikune toetamine. „Kõik usklikud olid üheskoos ja kõik oli neil ühine. Omandi ja vara nad müüsid ära ning jagasid raha igaühele sedamööda, kuidas keegi vajas“ (Ap 2:44, 45).

Sellelt kogukonnalt ei nõutud niisugust ühise vara jagamist, kuid see võrsus vabatahtlikult nende armastusest üksteise vastu osaduses, mida nad kogesid. Samuti väljendas see konkreetset nende üksmeelt. Vastastikune toetamine jätkus mõnd aega ning Ap 4. ja 5. peatükk annavad meile selle kohta üksikasjalikumalt teada. Samuti leiame vastavat teemat edaspidi Uue Testamendi teistest osadest.

Just selles kontekstis tutvume Barnabasega esimest korda. Näib, et ta oli jõukas inimene, kellel oli maavaldus. Olles müünud omandi kogukonna heaolu nimel maha, tõi ta raha apostlite kätte (Ap 4:36, 37). Barnabast kujutatakse järgimist vääriva eeskujuna.

Loe Ap 4:32–37 ja 5:1–11. Võrdle Barnabase käitumist ja suhtumist Hananiase ja Safira omaga. Mis selle abielupaari juures valesti läks?

Lisaks patule, et need inimesed valetasid otsesõnu Pühale Vaimule, näitasid nad ka ahnust ja saamahimu. Vist küll ükski teine patt ei hävita osadust ja vennalikku armastust kiiremini kui isekus ja ahnus. Kui Barnabas on varakristliku osadusvaimu positiivne eeskuju, siis Hananias ja Safira on vastupidise meelsuse esindajad. Luukas esitab ausalt lugu vähem vooruslikest inimestest selles kogukonnas.

Kümnest käsust viimane (2Ms 20:1–17), mis kõneleb himustamisest, erineb teistest. Kui teised käsud räägivad tegudest, millega astutakse nähtavalt üle Jumala tahtest inimkonna suhtes, siis viimane käsk räägib sellest, mis on varjul südames. Himustamise patt ei ole tegu; küll aga on see mõtteprotsess. Himustamine ja selle kaaslane isekus ei ole silmnähtavad patud, vaid patuse inimese olek. See tuleb nähtavaks üksnes siis, kui see avaldub isekates tegudes, nagu näiteks Hananiase ja Safira puhul nähtu. Teatud mõttes paljastab viimane käsk kurjuse juure, mis ilmnes kõigi teiste käskudega hukka mõistetud tegudes. Nende saamahimu avas nad Saatana mõjutusele, mis pani nad Jumalale valetama; see ei erine Juudase saamahimust, mis pani teda tegema seda, mida ta tegi.

Mil viisil saame oma elust saamahimu välja juurida? Miks on kiitus ja tänu võimsaks vastumürgiks sellisele pahele?

Oma vahendite jagamine oli lausa käegakatsutav üksmeele väljendus varakristlikus koguduses. Heldus, mida Apostlite tegude esimesed peatükid kirjeldavad, jätkub hiljem siis, kui Paulus kutsub kogudusi, keda ta Makedoonias ja Ahhaias on rajanud, panustama Jeruusalemmas olevate vaeste heaks (vaata Ap 11:27–30; Gl 2:10; Rm 15:26; 1Kr 16:1–4). See and saab aineliseks väljenduseks tõsiasjast, et kogudused, kes koosnesid peamiselt paganate hulgast pärit usklikest, hoolisid ja armastasid oma juudi pärandiga vendi ja õdesid Jeruusalemmas. Vaatamata kultuurilistele ja etnilistele erinevustele moodustasid nad ühe ihu Kristuses ja tundsid rõõmu samast evangeeliumist. Vajaduses olijatega jagamine näitab ühtsust, mis oli juba koguduses olemas, kuid see ka tugevdas seda ühtsust.

Loe 2Kr 9:8–15. Milline tulemus pidi Pauluse sõnade kohaselt olema Korintose koguduse ilmutatud heldusel?

Üksmeele kogemus varakristlikus koguduses näitab meile, mida on võimalik tänapäevalgi teha. Üksmeel tekkis siiski vaid kõikide usklike ettekatsetatud pühendumise tõttu. Varakristliku koguduse juhid nägid enda tegevusvaldkonnana kinnitada üksmeelt Kristuses. Nii nagu armastus abielumehe, abielunaise ja laste vahel on panus, mida tuleb kavakindlalt iga päev tugevdada, nii on seda ka ühtsus usklike vahel. Ühtsust, mis on meil Kristuses, tuleb julgustada ja mitmel moel nähtavaks teha.

Ilmselged elemendid, mis varakristlikus koguduses seda ühtsust edendasid, olid palve, jumalateenistus, osadus, ühtne vaade ja Jumala Sõna tundmaõppimine. Kristlased said aru oma missioonist kuulutada evangeeliumi kõikidele rahvastele, kuid ühtlasi mõistsid nad ka, et neil oli kohustus üksteist armastada ja üksteise eest hoolt kanda. Nende üksmeel avaldas ennast helduses ja vastastikuses toetamises kohaliku osaduskonna sees ning seejärel avaramalt koguduse kogukondade vahel ka juhul, kui neid lahutasid pikad vahemaad.

„Nende heldus tunnistas, et nad polnud Jumala armu asjata vastu võtnud. Mis muu kui vaid Vaimu pühitsemine võis sellist heldust äratada? Nii usklike kui ka uskmata silmis oli see jumaliku armu ime.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 344.

Mismoodi oled sina ja on su kogudus kogenud üksteise vastu osutatud helduse hüvesid? See tähendab, milliseid õnnistusi saavad need, kes teistele annavad?

Toetav mõte:

Ellen G. White, *Apostlite teod*, peatükk „Nelipühi“, lk 35–46.

„See heldemeelsus usklikte poolt [Ap 2:44, 45 ja 4:32–35] oli Vaimu väljavalamise tagajärg. Evangeeliumi poole pöördunud olid „üks süda ja üks hing“. Neid valdas üksainus ühine huvi – neile usaldatud misjonitöö edu. Ahnusel ei olnud nende elus enam kohta. Nad armastasid vendi ja tööd, millele nad olid pühendunud, rohkem kui raha ja vara. Nende teod tunnistasid, et nad pidasid inimhingi suu-remaks väärtuseks kui maist rikkust.

Nii on alati, kui Jumala Vaim hakkab juhtima inimese elu. Need, kelle süda on täidetud Kristuse armastusega, jagavad Tema eeskuju, kes meie pärast sai vaeseks, et meie Tema vaesuse läbi võiksime rikkaks saada. Raha, aeg, mõju – kõik annid, mis nad Jumalalt on saanud – on neile väärtuslikud evangeeliumitöö edasiviimise vahenditena. Nii oli see ka varakristlikus koguduses, kus võis näha, et Vaimu vae läbi oli koguduseliikmetel kadunud kiindumus selle maailma asjade vastu ning nad olid tahtlikud tooma ohvreid, et nende kaasinimesed võiksid kuulda evangeeliumi... kuulutatud tõdedel on võimas mõju kuulajatele.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 70, 71.

Küsimused aruteluks:

1. Loe selle nädala õppetükist üle tegurid, mis aitasid luua varakristlikus koguduses kogetud ühtsust. Kuidas saame tänase päeva kogudusena samamoodi teha? Mida võib meil jääda vajaka vastandina sellele, mida tollased usklikud tegid?
2. Missugust eeskuju annab näide esimeste Uue Testamendi koguduste heldeist annetustest Jeruusalemma vaeste aitamiseks selle kohta, mida meil tuleb tänapäeval teha? Mida öelda teiste sotsiaalsete teemade kohta? Kuidas saavad kogudused haakuda kohaliku kogukonnaga selleks, et leevendada vaesust ja rahuldada inimeste põhivajadusi?
3. Millised õppetunnid saame enda jaoks Hananiase ja Safira kurvast loost? Mis tähtsus on Ap 5:5 ja 5:11 leiduvatel fraasidel, et „suur kartus tuli“ koguduse peale nende kahe surma tõttu?

Kokkuvõte: Varakristlik kogudus koges kiiret kasvu seetõttu, et Jeesuse järgijad valmistasid ennast kavakindlalt ette töötatud Püha Vaimu väljavalamiseks. Nende osadus ja ühine usk olid vahendid, mida Püha Vaim kasutas, et nende süda nelipühaks ette valmistada. Pärast nelipüha jätkas Püha Vaim selle uue kogukonna ümberkujundamist, nagu on näha nende heldemeelsusest üksteise vastu ja koguduse kiirest kasvust.

Rokkmuusika austajast arstiks

Kirja pannud Vjatseslav Koškodan

16aastaselt olin ma rokkar, kes kuulas Nirvanat ja Metallicat. Ma kandsin pikki juukseid ja auklikuks rebitud riideid. Veetsin oma ööd tantsusaalis, jõin alkoholi ja suitsetasin marihuaanat oma väikeses kodulinna endise Nõukogude Liidu vabariigis Moldovas.

Siis hakkas üks seitsmenda päeva adventist minu vastu huvi tundma. See mees ei mõistnud mind hukka, vaid rääkis oma armastusest Jeesuse vastu. Ta küsis minult sageli. „Kas sa oled Piiblit lugenud?“

Mõne aja pärast hakkasin mõtlema, miks tahab see mees, et ma Piiblit loeksin. Ühel öhtul võtsin Piibli endaga tantsusaali kaasa ja hakkasin lugema. Minu jaoks oli see nagu muinasjutt ja ma ei võtnud seda tõsiselt. Kuid lugesin edasi ja juhtus midagi kummalist. Mu elu hakkas muutuma. See, mida ma kord armastasin, ei haaranud mind enam. Ühel öhtul vaatasin tantsupõrandal ringi ja mõtlesin: „Mida sa siin teed?“ Läksin koju ega tulnud enam kunagi tagasi.

Kodus jätkasin Piibli lugemist. Esitasin sellele koguduseliikmele palju küsimusi ja hakkasin pidama hingamispäeva.

Varsti viisin paberid sisse ülikooli, et õppida meditsiini Moldova pealinnas Chişinăus. Meil olid õppetunnid kuuel päeval nädalas, esmaspäevast laupäevani, kuid ütlesin dekaanile, et ma ei osale laupäeviti õpingutel. Ta vastas, et ma peaksin oma tähtsusejärjekorda muutma.

Kodus langesin põlvedele ja palvetasin: „Jumal, kui sina tahad, et minust saaks arst, siis aita mind koolis.“ Palvetades tuli mulle mõte rääkida otse selle õpetajaga, kes laupäevaseid tunde andis. Jutustasin talle oma uskumustest ja tema andis mulle loa teha oma koolitöö ära teisel päeval.

Kui ma kuus aastat hiljem lõpetasin, vaatasid koolikaaslased minu poole lugupeetamisega. Nad ütlesid: „Sina käisid koolis ainult viis päeva nädalas, kuid sinu hinded on paremad kui meie omad. Kuidas on see võimalik?“

Ma rääkisin neile: „Ma õpin Jumalalt ja Tema on mu Õpetaja.“ Kuid tegelikult on Jumal rohkem kui mu õpetaja. Tema on teinud minust uue inimese.

Nüüd olen 33aastane ja kolme lapse isa. Lisaks sellele, et minust on saanud arst, olen ma pastor ja Moldova adventkiriku tervishoiu osakonna juht.

Kõik on võimalik koos Jeesusega. Kui Jeesus sai muuta mind, saab Ta muuta igaüht.

Osa 2017. aasta neljanda kvartali kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest aitas nõukogudeaegse sanatooriumi kompleksi Moldovas muuta rajaleidjate laagriks ja konverentsikeskuseks. Täname teid misjoniannetuste eest.

Üksmeele peegeldused

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Pt 2:9; 2Ms 19:5, 6; Ef 2:19–22, 1Kr 3:16, 17; 1Kr 12:12–26; Jh 10:1–11; Ps 23.

Juhtsalm: „Sest nii nagu ihu on üks tervik ja sel on palju liikmeid, aga kõik selle ihu liikmed, kuigi neid on palju, on üks ihu, nõnda on ka Kristus“ (1Kr 12:12).

Igaüks, kes on Piiblit õppinud, teab, et see on täis kujundeid ja sümboleid, mis osutavad iseendast palju suuremale tegelikkusele. Näiteks sümboliseerib kogu piibelliku ohverdamissüsteemi olemus teatud mõttes suuremat tegelikkust: Jeesust ja kogu lunastusplaani.

Piiblis kasutatakse igasugust liiki kujundeid ja mõnikord on nendeks väga tuntud põhielemendid – näiteks vesi, tuli, tuul. Kontekstist sõltuvalt peegeldavad need vaimulikke ja teoloogilisi tõdesid. Näiteks siis, kui Jeesus ütles: „Tuul puhub, kuhu ta tahab, ja sa kuuled ta häält, kuid ei tea, kust ta tuleb ja kuhu läheb. Niisamuti on kõigiga, kes on sündinud Vaimust“ (Jh 3:8), kasutas Ta tuult kujundina Püha Vaimu kohta.

Piibel kasutab tervet rida kujundeid, millega kirjeldada seda üksmeelt, mida koguduses leidub, ühtsust, mida Jumal kutsub meid maailmale avaldama. Iga üksik kujund iseenesest pole täielik. Tervikuna aga toovad need kujundid esile palju tahke koguduse ühtsuses, nagu näiteks koguduse suhe Jumalaga, liikmete suhted üksteisega ja koguduse suhe kogu ühiskonnaga.

Selle nädala õppetükk vaatleb mõningaid kujundeid ja uurib, mida need Kristuses oleva üksmeele kohta avaldavad.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 10. novembriks.

Loe 1Pt 2:9; 2Ms 19:5, 6; 5Ms 4:20 ja 5Ms 7:6. Mida ütlevad need salmid Jumala rahva eriseisuse kohta?

Kogudus koosneb inimestest, kuid mitte ükskõik missugustest inimestest. Kogudus on Jumala rahvas, inimesed, kes kuuluvad Jumalale, kes väidavad, et Jumal on nende Isa ja Päästja, ning keda on Kristuse kaudu lunastatud ja kes on temale sõnakuulelikud. See kujund rõhutab tõsiasja, et Jumalal on olnud maa peal rahvas lunastusplaani tutvustamisest alates ning Vana Testamendi Iisraeli ja Uue Testamendi koguduse vahel on järjepidevus. Aadama ajast peale, usuisadega enne ja pärast veeuputust ning Aabrahamiga on Jumal teinud lepingu, et nad esindavad maailmas Tema armastust, halastust ja õiglust.

Jumala rahvast nimetatakse „valitud sooks“, „kuninglikuks preesterkonnaks“ ja „pühaks rahvaks“. Need nimetused näitavad, et nad on eraldatud eriülesandeks: kuulutama „tema kiidetavust, kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse“ (1Pt 2:9). Siit kumab läbi Jumala armulise iseloomu kirjeldus, nagu on kirjas 2Ms 34:6, 7. „Jumal omandas koguduse oma eriliseks omandiks selleks, et selle liikmed võiksid peegeldada Tema hinnalisi iseloomujooni oma elus ning kuulutada Tema headust ja halastust kõikidele inimestele.“ – *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 7. kd, lk 562.

Loe 5Ms 7:6–8. Mis ajendas Jumalat valima Aabrahami järeltulijaid oma rahvaks? Kuidas sobib see veel tänapäevagi?

Võib-olla peaksime endalt küsima: Milline riik väärib täna märgistust „püha rahvas“ – järgmine kujund koguduse kohta? Mitte ükski. Kõik riigid ja rahvusgrupid koosnevad inimestest, kes ei vääri Jumala armastust ega armu. Ja kuigi Piibel kutsub meid pühaks rahvaks, õpetab Pühakiri sedagi, et Iisraeli valik ja esilekutsumine põhines täielikult Jumala armastusel ning mitte mingitel teenetel, mida inimesed võinuksid Talle esitada. Jumala rahva moodustumine on armastav loomisakt ning – vaatamata patule ja ärataganemisele rahvuslikus ulatuses – pidas Jumal oma töotust, mille Ta Aabrahamile andis, et Aabrahami seemne, Kristuse tõttu päästab Ta oma rahva. Just nii, nagu Jumala rahva valimine oli Tema armu tegu, nii on seda ka nende päästmine. See teema tuletab meile meelde, et meie ühised juured on Jumala teenimatus armus.

Miks tuleb meil alati silme ees hoida püha tõde, et meie pääsemine toetub sellele, mida Kristus on meie heaks teinud, ja mitte sellele, mida me kunagi ise teha ei saa, olgugi me „Jumala rahvas“?

Uues Testamendis kasutatakse Jumala rahva kohta veel ühte kujundit: Jumala koda. Tegemist on selliste võrdlustega nagu kivid ja ehitised, mis tõstavad esile koguduses olevate inimsuhete keeruka ja vastastikuse sõltuvuses olemise. Peetrus osutab kristlastele kui „elavatele kividele“ (1Pt 2:5). See metafoor kätkeb ka püsivust ja tugevust.

Loe Ef 2:19–22. Milliseid juhtivaid ideid Paulus selles lõigus rõhutab? Mida kõneleb see kujund meile üksmeele kohta koguduses?

Selles lõigus ühendab Paulus koguduse kohta kaks kujundit: üks elutu, koda ehk ehitised; teine elus, kodakond ehk leibkond.

Kivi iseenesest ei ole väga väärtuslik, kuid kui see siduda teiste kividega, valmib hoone, mis suudab vastu pidada elutormidele. Ükski kristlane ei saa olla üksik kivi, vaid peab olema seotud Jumala koja osaduses üksteisega. Selleks, et ehitus oleks tugev, peab see asuma tugeval alusel. Jeesus Kristus on niisugune alus ja Jumala koja „nurgakivi“ (vaata ka 1Kr 3:11). Kogudus võib lakata olemast juhul, kui ei tee Kristust oma tegevuse nurgakiviks. Kogudus on tõepoolest Jeesus Kristus: Tema elu, surm, ülestõusmine ja tagasitulek. Koguduse moodustab usklike kogukond, kes jagavad maailmale üksmeelselt häid sõnumeid Jeesusest. Kiriklike talituste põhikirjaks on Jeesus: kes Ta on, mida Ta meie heaks on teinud ja teeb ning mida Ta pakub igaühele, kes võtab Tema vastu Issanda ja Päästjana.

Leibkonna kujund on ka väga tähendusrikas. Selle aluseks on inimeste omavahelised suhted. Tegemist on tuttava kujundiga: isa, ema, vennad, õed. Pereliikmete vahelised sidemed võivad olla tugevad ning nendega kaasnev lojaalsus ületab sageli kõik muud välised sidemed. Lojaalsusel on ühtsuses suur osa, sest kuidas saaks olla mingitki üksmeelt ilma truuduseta?

Kuidas käib see kujund koguduse kohta? Koguduseliikmed on osaks ühest suurest perekonnast. Oleme seotud mitte üksnes seetõttu, et kuulume inim perekonda ühise esivanema Aadama tõttu, vaid seetõttu, et oleme ühte liidetud Jeesusega, teise Adamaga meie ühise „uussünni“ kogemuse kaudu. Seega ei seo meid üksteisega mitte lihtsalt õpetuslikud tõed, mis meil on ühised, vaid ka kogemus, et uskutulnud inimhingedena on meil uus elu Jeesuses.

Kurb küll, aga igaühel ei ole oma perekonnas niisugust suurepärase kogemust. Selline kujund ei pruugi nende jaoks palju tähendada. Kuidas saame kogudusena olla perekonnaks inimestele, kellel pole kunagi peret olnud?

Paulus kasutab veel üht ehitusalast kujundit: selleks on Jumala või Püha Vaimu tempel. Niisugune kujund võrdleb meid hinnalise ja väärtusliku hoonega. 1Kr 6:19 mõttekäigus ütleb Paulus, et inimese ihu on nagu Püha Vaimu tempel, 1Kr 3:16, 17 võrdleb ta aga inimest muistse Lähis-Ida pühima ja väärtuslikema ehitisega, Jumala templiga.

Loe 1Kr 3:16, 17. Mida tähendab, et kogudus on Püha Vaimu tempel? Mida öelda 17. salmis oleva hoiatuse kohta?

Selge on, et Paulus ei pea kogudusele osutades silmas füüsilist templit ehk eluasend Jumala jaoks. Uue Testamendi kreeka keel eristab ainsuse „sina“, millega osutatakse ühele isikule, ja mitmuse „teie“, millega osutatakse mitmele inimesele. Antud juhul on tegemist mitmuse pöördega. See metafoor viitab ühisele üksusele: üheskoos moodustavad kristlased Korintoses Püha Vaimu templi ning vaimulikus mõttes elab Jumal nende keskel.

Pauluse jaoks elab Jumal kristlikus osaduses; siit ka tema hoiatus, et igaüks, kes püüab seda osadust hävitada, saab tunda kohtuotsuse tagajärgi. Usklike ühtsus on nende osaduse ja Jumala kohalolu keskne osa selles templis. Kuigi eeltoodud kirjakohta kasutatakse sageli sellele viitamiseks, et oma füüsilise ihu eest tuleb hoolt kanda (mida kristlastelt niikuinii oodatakse), ei tõsta Pauluse siin esile just seda mõtet. Tema sõnum pidi hoopis hoiatama neid, kes hävitavad koguduse ühtsust.

Varem, samas peatükis osutas Paulus sellele, mis esitab tema meelest ühtsusele väljakutse: kiivus, riid ja kildkondlikkus (1Kr 3:3). Selline suhtumine ja käitumine ähvardab tõeliselt kristlikku ühtsust ning toob kaasa Jumala kohalolu eemaldumise Tema templist. Teisiti öeldes: konfliktid koguduses võivad hävitada Jumala templi. Nii tahab ta, et liikmed loobuksid sellisest suhtumisest ja käitumisest, mis ühtsust ohustab.

Kui koguduses kerkivad esile konfliktid, kehtib tänapäevalgi Pauluse nõuanne korintlastele: „Ma kutsun teid üles, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse nime pärast, et te kõik räägiksite ühtviisi ja et teie seas ei oleks lõhesid, vaid et te oleksite ühte liidetud samas meeles ja samas nõus“ (1Kr 1:10).

Kiivus, tüli ja kildkondlikkus polnud probleemid, millega kogudus ainult Pauluse ajal silmitsi seisis. Need on meie ees ka tänapäeval. Kuidas aitab meist igaüks kaasa nende probleemide lahendamisele niimoodi, et need ei ähvardaks meie ühtsust?

Tuntuim kujund, mis viitab kogudusele ja räägib ühtsusest mitme eri nurga alt, on tõenäoliselt Kristuse ihu. „Sest nii nagu ihu on üks tervik ja sel on palju liikmeid, aga kõik selle ihu liikmed, kuigi neid on palju, on üks ihu, nõnda on ka Kristus... Teie olete aga Kristuse ihu ning igaüks omast kohast tema liikmed“ (1Kr 12:12, 27).

Nii nagu ihu on üks tervik, mis koosneb paljudest osadest – igaüks omamoodi talitlev ja eri pädevusega –, nii on ka kogudus justkui Kristuse ihu.

Loe 1Kr 12:12–26. Kuidas käib võrdlus ühest ihust, millel on palju osi, sinu kohaliku koguduse kohta? Kuidas sobib see seitsmenda päeva adventistide ülemaailmse koguduse kohta?

Pauluse õpetus 1Kr 12. peatükis väljendab sügavat mõtet, et ehe kristlik ühtsus ei sünni pelgalt mitmekesisuse *tõttu* ega kindlasti mitte *vaatamata* mitmekesisusele, vaid pigem *mitmekesisuse kaudu*. Meid ei peaks üllatama, et Püha Vaim on sellise mitmekesisuse lähe. Just nii, nagu inimkeha on nii uskumatult ühtne ja hämmastavalt mitmekesine, nii on ideaalis ka Kristuse ihu, mis väljendab selle mitmekesisuse kaudu oma terviklikkust ja rikkust.

See kujund kõnetab meid kui kogudust otseselt. Viimaste aastakümnete jooksul on Seitsmenda Päeva Adventistide Kogudus hüppeliselt kasvanud. Seitsmenda Päeva Adventistide Kogudus koosneb inimestest, kes on pärit pea igast mõeldavast kultuurist ja keskkonnast. Kristuses olles ei tohi me lasta rahvuslikel, rassilistel, kultuurilistel, hariduslikel ega ealistel iseärasustel end eraldada. Püha Vaim peab saama võimaluse vormida see mitmekesisus ühtsuse jõuks, mis toob esile tõe, et erinevustest hoolimata oleme kõik üks Kristuses.

Nagu teame, oleme risti jalamil kõik võrdsed, vaatamata sellele, kes me oleme ja kust tuleme. Sedavõrd, kuidas meie ümber olev maailm järjest killustub, peab kogudus näitama, et ühtsus mitmekesisuses on saavutatav. Jumala rahvas näidaku evangeeliumi tervendavat ja parandavat jõudu.

Hämmastav, aga Paulus ütleb meile, kuidas selle ideaalini jõuda. „Kristus on koguduse pea, olles ise ihu päästja“ (Ef 5:23). „Ta on oma ihu, koguduse pea“ (Kl 1:18). Kui iga usklik on vaimulikult ühendatud Kristusega, siis toidab kogu ihu sama roog. Nii ei saa me Kristuse ihu puhul kuidagi üle rõhutada, kui tähtis on Jumala Sõna tundma õppida, õpitule kuuletuda ning teenida iga päev Jumalat ja palvetada ühtsuse pärast.

Loe Jh 10:1–11. Mis räägib võrdluse 'kogodus kui lambakari' puhul üksmeelest? Vaata ka Ps 23.

Kaasaja suurlinnade maailmas on muutunud väga haruldaseks näha mingit liiki loomakasvatust. Enamik nüüdisaegseid inimesi teab vähe lamba ja karjase suhetest. Kuid siis, kui Jeesus selle tähendamissõna rääkis, said inimesed Temast hästi aru. Kui Ta ütles: „Mina olen hea karjane,“ tundsid nad kohe ära ja seostasid tema viite Ps 23:1ga. „Issand on mu karjane.“ See kujund polnud mitte ainult selge, vaid ka rikkaliku emotsionaalse väärtusega ning muutus elavaks. Muistses Lähis-Ida kultuuris ja praeguses Lähis-Idas on karjused tuntud selle poolest, et nad hoiavad pühendunult oma lambaid, hoolimata väljakutsetest. Karjuse kuju on muutunud Pühakirja üheks armsaimaks kujundiks, millega kirjeldada Jumala iseloomu ning Tema suhet oma rahvaga.

Võrdlus, et Jumala rahvas on nagu lambad, on huvitav. Mulje, mille lambad meile sageli jätaavad, on nende ohutu ja kaitsetu olemus. Nad sõltuvad enda kaitsmisel ja juhtimisel heast karjasest. Otsekoheselt öeldes näivad nad rumalukesed. Mõnikord läksid lambad ettevaatamatusest kaotsi, ning karjane otsis neid ja tõi tagasi karja juurde. Noored lambad vajasid sageli süles kandmist ja nõudsid lisahoolt. Lammaste hoidmisel läheb vaja kannatlikkust ja mõistmist. Mitmelgi moel pakub selline võrdlus suurepärase pildi kogudusest. Koguduseliikmetel pole suhetest Karjasega midagi vaja karta, küll aga võivad nad sellest palju kasu saada.

Selles tähendamissõnas rõhutas Jeesus, kui tähtis on lambal karjase häält kuulata. Kui olukorrad nõuavad, kaitstakse väikeseid lambakarju sellega, et pannakse nad kokku ühte lambakopliisse. Kuidas neid hiljem eristada? Vaja on ainult seda, et karjus seisaks lambatara väravas ja kutsuks oma karja. Tema lambad tunnevad tema hääle ära ja tulevad ta juurde. „Kui ta on kõik omad välja ajanud, käib ta nende ees ning lambad järgnevad talle, sest nad tunnevad tema häält“ (Jh 10:4). Karjase hääle kuulamine on koguduse jaoks elutähtis. Tegelikult sõltub Jumala rahva üksmeel ja turvalisus nende lähedusest Temaga ning on otseselt seotud nende alandliku kuulekusega Tema häälele.

Inimesed ei taha üldiselt, et neid lammastega võrreldaks. Miks on see siiski meie jaoks niivõrd kohane metafoor? Mida peaks niisugune kujund rääkima meile sellest, et vajame Karjast ja Tema häälele kuuletumist?

Reede, 9. november

Toetav mõte:

Ellen G. White'i raamatust *Ajastute igatsus*, peatükk „Hea Karjane“, lk 476–484; raamatust *Counsels for the Church* peatükk „The Church on Earth“, lk 240–243.

„Nii Jeruusalemma templi kui ka üldlevinud kreeka-rooma ehituskunsti juures kasutasid Uue Testamendi kirjutajad võrdlust templiga selleks, et usklikud suudaksid nähtavana kujutleda koguduse pühadust, Jumala osa koguduse asutamisel ja kasvatamisel, Kristuse ja Vaimu töö kaitsvat olemust ning usklite ühtsustunnet koguduse sees. Arhitektuuri valdkonnast johtuvalt näib see kujund liikumatuna. Kuid seda metafoori kasutatakse koos bioloogilise sümboolikaga ning sageli rõhutatakse ehitamisprotsessi. Et see kujund ei oleks staatiline, virgutagu meie ettekujutust selles loos esinev ehitusprotsess, mitte niivõrd valmis ehitis. Kogudusel on imeline eelis kinnitada oma elus alandlikult sõnu „elava Jumala tempel“ (2Kr 6:16).“ – John McVay artikkel „Biblical Metaphors for the Church: Building Blocks for Ecclesiology“, Angel Manuel Rodriguez'i toimetatud väljaandest *Message, Mission and Unity of the Church* (Hagerstown, Md.: Review and Herald, 2013), lk 52.

Küsimused aruteluks:

1. Mõtiskle Piiblis koguduse kohta kasutatud kujundite üle. Milline neist sulle kõige rohkem meeldib? Miks sind just see köidab? Veel mõningaid kujundeid koguduse kohta leiad järgmistest kirjakohtadest: 1Tm 3:15; 2Tm 2:3–5; 1Pt 2:9. Mida need metafoorid veel koguduse kohta õpetavad?

2. „Jumal tahab, et Tema rahvast seoksid kristliku osaduse tihedaimad sidemed; usaldus meie vendade vastu on koguduse edenemise jaoks ülioluline; tegevus-ühtsus on tähtis usulistest kriisides. Üks järelemõtlematu samm, üks hooletu tegu võib paisata koguduse raskustesse ja katsumustesse, millest ei pruugita taastuda aastaid.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 3. kd, lk 446. Mida peaks loetud hoiatus meile õpetama selle kohta, kui hoolikalt tuleks valvata koguduse ühtsust? Milline roll on meil igapäevases selles pühas kohustuses?

3. Pühapäevane osa rõhutas, et „Jumala rahvanagi“ tuleb meil toetuda pääsemisel üksnes Jumala armule ja mitte iialgi oma teenetele. Kas saaks lausa väita, et just meie toetumine Jumala teenetele meie päästmises teeb meist tõesti „Jumala rahva“? Miks see väide kehtib või miks mitte?

Kokkuvõte: Uus Testament kasutab erinevaid võrdlusi, et tuua esile koguduse olemust ja missiooni. Tähtsaim on aga see, et need metafoorid õpetavad, kuidas Jumal jälgib tähelepanelikult oma rahvast ja kaitseb neid. Need kujundid näitavad meile sedagi, et Jumala rahvas on keerukalt üksteisega seotud ning me vajame üksteist selle töö tegemiseks, mida meid tegema on kutsutud.

Raamatute salakaubavedaja

Loo on kirjutanud Vladimir Borisov

Olles osa võtnud pastorite konverentsist ühes teises riigis, palusid sõbrad mul endaga koju kaasa võtta 100 usuraamatuga kast. Tahtsin aidata, kuid mu riik kontrollis karmilt usukirjanduse levitamist.

„Võtan raamatute kasti ainult juhul, kui bussijuht nõustub selle eest vastutama,“ ütlesin oma sõpradele.

Bussijuhid on sageli nõus võtma vastu täiendavat kaupa, kui saavad selle eest sularahas tasu, ning minu bussijuht nõustus aitama 100 USA dollari eest. Mu sõber ja mina istusime bussi ning valmistusime pikaks sõiduks.

Öösel jõudsime piirile ning bussijuht tuli minu juurde, et kasti kohta rohkem teada saada. Ta tahtis teada, mida piirivalvuritele rääkida. Kui ütlesin talle, et kasti on kristlikud raamatud, tõmbas ta taskust 100dollarilise rahatähe ja ulatas mulle tagasi. „Mul on kergem smugeldada üle piiri kokaiini kui kristlikke raamatuid,“ ütles ta.

Mu sõbral ja minul polnud valikut. Põlvitasime bussi kõrvale ja pakkisime raamatud oma kohvritesse. Siis palvetasime ja läksime reisijatest moodustunud piiriületuse järjekorda. Meie ees olev kodanik pani oma kotid valgustuslindile ja astus läbi tollipunkti. Siis panime meie oma kohvrid lindile. Piirivalvur vajutas nuppu, et lint liikuma hakkaks, kuid see ei liikunud. Ta vajutas nuppu veelkord. Ta tagus nupu pihta ja vandus. Kuid lint ei liikunud.

Piirivalvur vaatas meie poole. „Hästi, minge,“ ütles ta, viibates käega, et me oma kohvrid lindilt maha tõstaksime.

Mõni minut hiljem astusime sõbraga teise piiripunkti, et kodumaale minna. Panime oma kohvrid lindile ja piirivalvur vajutas nuppu. Mitte midagi ei juhtunud. Ta hakkas vanduma ja pöördus lõpuks meie poole. „Minge,“ ütles ta.

Alles pärast seda, kui olime piiri ületanud, julgesime tagasi vaadata. Piirivalvur oli peatanud järgmise kodaniku ja kontrollis teda käsitsi. Tänasime Jumalat ja vajasime bussi istmetele.

Hingamispäeval oli kirikus ühel koguduseliikmel kummaline lugu jutustada. Üks hääl oli selle naise öösel äratanud ja öelnud: „Palveta oma pastori pärast.“ Ta ei teadnud, et ma olin reisil, ja mõtles, et ma magasin oma kodus. Taas kõlas hääl: „Palveta oma pastori pärast.“ Lõpuks ta põlvitas ja palvetas umbes tund aega.

Küsisin, millal ta seda häält oli kuulnud. See oli täpselt sel tunnil, mil mu sõber ja mina olime piiri ületamas.

Kuigi ma ei saa oma riigi nime nimetada, palun ma Jumala töö pärast palvetada. Tänan, et annate misjoniannetusi, kandmaks päästesõnumit paljude inimesteni maailmas.

Kui kerkivad konfliktid

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ap 6:1–6, Ap 10:1–23; Mt 5:17–20; Ap 11:3–24; Ap 15:1–22; Am 9:11, 12.

Juhtsalm: „Sest kõik, kes te olete Kristusesse ristitud, olete Kristusega rõivastatud. Ei ole siin juuti ega kreeklast, ei ole siin orja ega vaba, ei ole siin meest ega naist, sest te kõik olete üks Kristuses Jeesuses“ (Gl 3:27, 28).

Üks kõige keerulisemaid ülesandeid, mis iga kristliku kogukonna ees seisab, on säilitada ühtsus siis, kui koguduse identiteeti ja missiooni puudutavates küsimustes tekib seisukohtade erinevus. Sellised erisused võivad viia laastavate tagajärgedeni.

Tänapäeva kristlikud kogukonnad ei ole teistsugused neist, keda näeme Uues Testamendis. Inimesed on inimesed ning tuleb ette erinevusi, ka tähtsates küsimustes. Algsperioodi kristlased seisis silmitsi nii mõnegi konfliktiga, mis kerkis esile inimestevahelistest eelarvamustest ning Vana Testamendi lugude ja tavade väga erinevast tõlgendamisest. Niisugused konfliktid võinuksid hävitada koguduse juba selle noorpõlves, kui poleks olnud tähelepanelikke apostleid ja juhte, kes otsisid Püha Vaimu juhtimist ning püüdsid leida Pühakirjast lahendust sellistele pingetele.

Mõni nädal tagasi õppisime, kuidas kogudus koges alguspäevil ühtsust. Sellel nädalal vaatame, kuidas alguspäevade kogudus lahendas sisetülisid, mis ühtsust õõnestasid ja koguduse ellujäämist ohustasid. Milliste konfliktidega oli tegemist, kuidas leiti lahendus ja mida me tänapäeval neist kogemustest õppida saame?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 17. novembriks.

Loe Ap 6:1. Milline teema koguduse alguspäevil pani inimesi kurtma, et lesknaistele ei jagata õiglaselt ega erapooletult toitu?

Osa varakristlasi näis suhtuvat eelarvamusega nende keskel olevatesse kreeka lesknaistesse ning andvat neile vähem toitu kui heebrea päritolu lesknaistele. See *tajutav* eelistamine põhjustas usklike algses kogukonnas mõra. Kas eelistamist päriselt oli või ei olnud, seda tekst ei ütle. Tekst annab ainult teada, et osa uskus selle nii olevat. See konflikt ähvardas koguduse ühtsust juba üsna alguses. Vägagi tähelepanu äratav, et etniline vahetegemine koguduses nii kiiresti nähtavale tuli.

Loe Ap 6:2–6. Milliseid lihtsaid samme astus varakristlik kogudus, et sellist arusaamatust lahendada?

Varakristlik kogudus kasvas kiiresti ning kasv ladus apostlite õlgadele koormaid. Seitsme mehe määramine, keda traditsiooniliselt kutsutakse „diakonideks“ (kuigi Uus Testament neid nii ei nimeta), lõdvestas pinged Jeruusalemma koguduses ning võimaldas rohkematel inimestel koguduse teenistusse asuda.

Apostlid kuulasid hoolikalt kreeka keelt kõnelevate usklike kaebusi ja palusid neil lahenduse leida. Selle rühma ülesandeks jäi seitsme mehe valimine apostlite abilisteks ning nemad soovitasid seitset jüngrit, kellest kõik olid kreeka keelt kõnelevad. Nendest meestest öeldi, et neil „on hea maine ja on täis Vaimu ja tarkust“ (Ap 6:3). Apostlite teenistus, mis senimaani oli seisnenud nii Sõna kuulutamises kui ka leskedele toidu jagamises, jagati kahe grupi vahel, millest kumbki tegi evangeeliumi kuulutamisel võrdselt väärtuslikku tööd. Luukas kasutab sama sõna „teenistus“ (diakonia) nii apostlite Sõna kuulutamise teenistuse (Ap 6:4) kui ka diakonide toidu jagamise teenistuse (Ap 6:1) kohta.

Mida tähelepanuväärset näed tõsiasjas, et juhid kutsusid lahenduse väljatöötamiseks kokku palju usklikke (Ap 6:2)?

Paganate pöördumine Jeesuse Kristuse evangeeliumi juurde on Apostlite tegude raamatus sündmus, mis määratleb varakristliku koguduse elus suurima vastuolu etapi; sellise vastuolu, mis ohustas koguduse olemasolu ja missiooni.

Loe Ap 10:1–23. Millised üksikasjad loetud lõigus näitavad, et Püha Vaim töötas paljude inimeste südames ning valmistas seega paganatele teed evangeeliumi vastuvõtmiseks?

See nägemus pidi Peetruse jaoks küll väga veider tunduma. Teda kui ustavat juuti rabas nähtu sellepärast, et ta ei olnud iialgi söönud ebapuhast ehk rüvedat toitu; selline oli käsu nõue (vaata 3Ms 11. ptk; Hs 4:14 ja Tn 1:8). Kuid selle nägemuse eesmärk polnud rääkida toiduvalikust, vaid juutide ja paganate vahelistest barjääridest, mis takistasid evangeeliumi levikut. Sellised barjäärid olid vana-aja maailmas vähemalt sama levinud nagu tänapäeval.

Esimestel aastakümnetel koosnes kristlus peamiselt juutidest, kes hakkasid tunnustama Jeesust Vana Testamendi prohvetikuulutustes töötatud Messiana. Sellised esimesed Jeesusesse usuvad inimesed olid ustavad juudid, kes kuuletusid seadusele nii, nagu neid olid õpetatud. Nad ei pidanud Jeesuse Kristuse evangeeliumi Vana Testamendi ettekirjutuste kustutajaks ega tühistajaks (vaata Mt 5:17–20).

Loe Ap 10:28, 29, 34, 35. Mida sai Peetrus aru Joppes nähtud nägemuse tähendusest? Mis teda sellise tõlgenduseni viis?

Näeme Apostlite tegude raamatus seda, kuidas Püha Vaim valmistas teed, et paganaid võiks vastu võtta kristliku kogukonna osadusse. Nad pidid saama liituda ilma ümberlõikamiseta ja esmalt juutideks hakkamata. See, mis veenis Peetrust ja tema sõpru, et tegu oli tõepoolest Jumala tahtega, oli Püha Vaimu valamine Korneliuse ja tema kodakonna üle samamoodi, nagu Jeesuse jüngrid olid neli-pühapäeval kogenud (Ap 10:44–47). Kui Püha Vaimu antakse paganatele samamoodi nagu juutidele, siis oli ilmne, et ümberlõikamine ei olnud eeltingimus Jeesusesse kui Messiasse uskuma hakkamiseks. Selline järeldus tõi esile suurima teoloogilise konflikti varakristlaste hulgas.

Teadaanded selle kohta, mis Kaisareas Korneliusega juhtusid, jõudsid kristliku kogukonna juhtideni Jeruusalemmas ning nad palusid Peetrusel anda toimunust aru. Neid solvas see, mida Peetrus oli teinud, kuna nende juutliku arusaamise kohaselt Moosese seadusest ei olnud ustaval juudil lubatud süüa koos paganatega (Ap 11:3).

Loe Ap 11:4–18. Mida ütles Peetrus Püha Vaimu töö selgitamise ning Tema juhtimise kohta selles sündmuses? Millise peamise mõtte tõi ta esile, kui jutustas toimunust uuesti?

Kuigi osa kahtles Peetruse tegevuse põhjendatuses ja tema otsuses paganad ristida, kinnitas piisav hulk tunnistajaid (Ap 11:12), et Püha Vaim tõepoolest ilmutas oma kohalolu samal moel nagu nelipühal. Püha Vaimu suunamine ja juhtimine antud juhul oli tõsiasi, mida kahtluse alla seada ei saanud, ning and, mida tuli tunnustada. „Seda kuuldes nad rahunesid ja andsid Jumalale au, üteldes: „Siis on Jumal ka paganatele andnud meeleeparanduse eluks“ (Ap 11:18).

Loe Ap 11:19–24. Mis toimus varakristliku koguduse elus järgmisena?

Võib-olla mõtles mõni Jeruusalemma elanik, et Korneeliuse ja tema kodakonnaga juhtunu võis olla erand ja selline kogemus ei pruugi korduda. Kuid Püha Vaim nii ei kavatsenud. Kui Stefanose surma järel tõusnud tagakiusamise tõttu (Ap 8:1) hajutati Jeesuse jüngrid Jeruusalemmast ja Juudamaast kaugemale ning nad läksid Samaariasse, Foiniikiasse, Küprosele ja Antiookiasse, võttis järjest rohkem paganaid Jeesuse vastu oma Päästjaks. Just seda oli Jeesus ette kuulutanud (Ap 1:8). Nii imeline kui selline paganate tulv ka oli, ei ole raske näha – kui paneme ennast nende algusaegade juudisoost usklise asemele –, et juutidel olid kõhk-lused, kuidas reageerida.

Kuidas võime meiegi kanda endas kitsarinnalisi vaateid koguduse ja oma sõnumi kohta, mis segavad meie tunnistamist?

Loe Ap 15:1, 2 ja Gl 2:11–14. Millised kaks teemat põhjustasid tõsist vastasseisu varakristlikus koguduses?

Koguduse ühtsust ähvardav oht varakristlikul perioodil oli tõsine ja keeruline. Osa juutidest kristlasi mõtles, et pääste võimaldatakse ainult neile, kes kuulusid Jumala lepingurahva hulka, ning see andis mõista, et nõudeks oli ümberlõikamine. Osana ustavast eluviisist uskusid sellised juutkristlased samuti, et neil tuli vältida igasugust läbikäimist paganatega, kuna see võinuks nurjata nende oma pääsemise.

Juutidel olid väga jäigad traditsioonid paganatega seltsimise kohta. Sellised traditsioonid said uues kristlikus kogukonnas kiiresti komistuskiviks, kui apostlid hakkasid jõudma paganateni, kes soovisid saada Jeesuse järelkäijateks. Kuna Messias oli Jumala lepingurahva Päästja, nagu Vanas Testamendis kuulutati, eks pidanuks paganad hakkama esmalt juutideks ja järgima samu lepingu seadusi, enne kui nad oleksid tahtnud saada päästetud?

Loe Ap 15:3–22. Millised teemad tulid esile Jeruusalemma nõupidamisel?

Selle teema juured ulatusid põhimõttelistesse vaidlustesse, kuidas tõlgendada Vana Testamendi lugusid paganate ümberlõikamise ja neisse suhtumise kontekstis. Kui apostlid, kogudusevanemad ja Antiookia saadikud kokku istusid, kulus arutlustele ilmselt pikk aeg, mingit lahendust leidmata.

Kuid siis kõnelesid Peetrus, Barnabas ja Paulus. Peetruse kõne viitas hiljutisele nägemusele, mille Jumal talle andis, ning Püha Vaimu annile, mis avas tee misjonitööle paganate hulgas. Siis rääkisid Paulus ja Barnabas oma lugusid selle kohta, mida Jumal nende kaudu paganatele oli teinud. Tulemuseks oli, et paljude silmad avanesid nägema uut tõde. Peetrus ütles: „Ent meie usume end päästetud olevat Issanda Jeesuse armu läbi samal kombel nagu nemadki“, pidades „nende“ all silmas paganaid (Ap 15:11). Pikki sajandeid edasi kantud traditsioon hargnes evangeeliumi valgelihtideks.

Kas on olnud aega, mil sina muutsid meelt selles, kuidas said aru sügavalt juurdunud uskumusest? Mida õppisid sellest kogemusest, mis sind uuesti aitaks, kui seisaksid taas küsimuse ees, kuidas sa mõnest uskumusest aru saad?

Antiookia kogudusel läks vaja omajagu usaldust, et saata esindajad Jeruusa-lemma, otsima parimat lahendust nende lahkkelile. Kuid pärast seda, kui apostlid ja kogudusevanemad olid tundide kaupa arutlenud, langetas Jaakobus, Jeesuse vend, kes näib olevat selle rahvakogu juht, otsuse, mida ette võtta (Ap 15.13–20). See nõupidamine otsustas selgesõnaliselt, et paganatel ei ole vaja kristlaseks saamiseks astuda esmalt juutide hulka, kes täidavad kõiki tseremoniaalseaduse nõudeid, sealhulgas ümberlõikamist.

Loe Am 9:11, 12 ja Jr 12:14–16. Mida kuulutasid need Vana Testamendi prohvetid Iisraeli ümberkaudsete rahvaste kohta?

Kui Jaakobus tsiteerib Am 9. peatükki, näeme, et teisedki Vana Testamendi prohvetid vihjasid rahvaste päästmisele. Jumalal oli kogu aeg kavas päästa Iisraeli tunnistuse ja kogemuse kaudu terve maailm. Tegelikult sisaldas Jumala kutses Aabrahamile (1Ms 12:1–3) õnnistus kõikidele rahvastele Aabrahami ja tema järeltulijate kaudu. Püha Vaimu juhtimine, Peetruse, Barnabase ja Pauluse teenistus paganate hulgas ning paljude paganate uskutulek olid tõendid, mida ei saanud kõrvale heita. Sellised tunnistused aitasid kristliku kogukonna juhtidel Jeruusa-lemmas aru saada, et arvukad Vana Testamendi prohvetikuulutused said nüüd täidetud. Tegelikult olid Jumalal alati olnud seadused, mis korraldasid paganate olemist Iisraelis ja nende kohta käivaid keelde (3Ms 17. ja 18. ptk). Jaakobuski viitas oma otsuses nendele seadustele (Ap 15:29). Igauhele sai ilmseks, et Jumal kutsus paganaid Tema rahvaga ühinema ja Jeesuses päästetud saama. Püha Vaimu suunamine andis neile sügavama arusaamise Pühakirjast ja avas olulised tõed, mida nad varem polnud näinud.

Ap 15:30–35 räägib Antiookias olevate usklike reaktsioonist selle üle, mida Jeruusalemmas otsustati: „... rõõmustasid nad saadud julgustuse pärast“ (Ap 15:31).

Näeme siin Apostlite tegude raamatu võimsat eeskuju selle kohta, kuidas varakristlik kogudus suutis Jumala Sõnale kuuletumise kaudu koos armastuse, ühtsuse ja usalduse mõistliku meelega saada aru Püha Vaimu juhtimisest ning tõrjuda selle, millest võinuks saada suur ühtsusekriis.

Mida õpetab kirja pandu meile selle kohta, kui tähtis on mitte üksnes kuulata, mida teistel öelda on, vaid kaaluda, kas see võib olla õige, isegi siis, kui nende öeldu pole täpselt see, mida meie kuulda tahaksime?

Toetav mõte:

Ellen G. White' i raamatust *Apostlite teod* peatükk „Tõeotsija“ lk 131–142 ja peatükk „Juudid ja paganad“, lk 188–200.

„Nõukogu, kes asja otsustas, koosnes apostlitest ja õpetajatest, kes olid olnud väljapaistvamad nii juutidest kui paganatest koosnevate kristlike koguduste rajamisel, samuti valitud saadikutest paljudest erinevatest paikadest. Kohal olid vanemad Jeruusalemmast ning saadikud Antiookiast; kõige mõjurikkamad kogudused olid esindatud. Nõupidamine tegutses vastavalt valgustatud südame-tunnistuse arusaamisele, Jumala tahtel rajatud koguduse väärikusega. Arutluse tulemusena nägid kõik kohalolijad, et Jumal ise oli vastanud sellele küsimusele, valades paganatele välja Püha Vaimu; nad mõistsid, et nüüd oli nende osaks vaid Vaimu juhtivust järgida.

Selles küsimuses ei kutsutud hääletama kõiki kristlasi. „Apostlid ja vanemad“, mõjurikkad ja otsustusvõimelised mehed koostasid ja andsid välja otsuse, mis seepeale võeti kõikide kristlike koguduste poolt üldiselt vastu. See otsus ei meeldinud sugugi kõigile; eksisteeris auahnete ja enesega rahulolevate vendade rühmitus, kes sellele vastu oli. Need mehed kavatsesid alustada tööd oma vastutusel. Nad nurisesid ja leidsid vigu, panid ette uusi plaane ning püüdsid maha kiskuda nende meeste tööd, keda Jumal oli seadnud õpetama evangeeliumi. Nii näeme, et juba päris algusest peale on kogudusel tulnud töös ette takistusi ja neid tuleb kuni aegade lõpuni.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 196, 197.

Küsimused aruteluks:

1. Milliseid konflikti lahendamise samme leidsime sellel nädalal uuritud kirjapanekutest, mida saab rakendada meie koguduses, kui lahkkelid tõusevad? Teema, millega kogudus siin tegeles, oli küll teoloogiline, aga mida saame neist kirjapanekutest õppida, mis aitaks siis, kui koguduse ühtsust ohustavad kultuurilised, poliitilised või etnilised küsimused? Millised tähtsad põhimõtted joonistuvad välja sellest, mida nägime?

2. Vaata uuesti Ellen G. White'i ülaltoodud tsitaati. Positiivsest tulemusest hoolimata polnud nii mõnigi rahul. Millise õppetunni saame sellisest kurvast reaalsest?

Kokkuvõte: Alguspäevade kogudust ohustasid sisetülid paljude teemade ümber, millel võinuks olla laastav mõju. Näeme, mil viisil oli kogudus Püha Vaimu juhtimise all ja Jumala Sõnale kuuletumise korral suuteline lahendama neid konflikte ja vältima koguduse lõhenemist.

Palve kadunud lamba pärast

Loo on kirjutanud Lloyd Perrin

Koguduses, mille pastor ma USAs Oregoni osariigis olen, on ametlikult liikmeid 491. Kuid ainult 38 protsenti neist liikmetest on aktiivsed. See number tõuseb 44 protsendini, kui lugeda juurde eakad liikmed, kes on füüsilise või mentaalse suutmatuse tõttu koduseinte vahel.

See tähendab, et 56 protsenti meie liikmetest on mitteaktiivsed – olen leidnud mõne aastakümne vältel pastorina USAs töötades, et selline number pole tavatu. Probleem ei piirdu USA kogudustega. Üle maailma on ligi pool kõikidest seitsmenda päeva adventistide kogudusse ristitud inimestest viimase 50 aastaga lõpuks koguduse jätnud. Kuid kogudusel on kohustus karja hoida. Apostel Peetrus ütleb 1Pt 5:2: „Hoidke teile hoida antud Jumala karja.“

Nii hakkasime Oregoni osariigis Milton-Freewateris läbi vaatama meie Seitsmenda Päeva Adventistide Miltoni Koguduse liikmete nimekirja. Jagasin igale koguduse ametnikule kätte puuduvate liikmete nimistu. Palvetame iga päev puuduvate liikmete pärast nimepidi ja palume Jumalal aidata nad meiega taas ühendada.

Üllatusi tuli külluses, kui ma tegin sarnase palveüleskutse oma endises koguduses Spokanes, Washingtoni osariigis. Umbes kolm nädalat pärast seda, kui me palvetama hakkasime, sain kirja ühelt naiselt, kes oli 15 aastat tagasi kogudusest lahkunud. Naine oli loobunud kogudusest pärast seda, kui ta polnud koguduse raamatukokku tagasi toonud üht juturaamatut. Ta oli kolinud teise osariiki ning oli olnud liiga laisk, nagu ta kirjutas, et otsida võimalust raamat tagastada. Kuid süütunne oli näkitsenud ta südant ja siis kasvanud vähktõveks, mis mürgitas tema suhte Jumalaga.

See naine kirjutas, et talle oli järsku see raamat meelde tulnud ja ta tundis veendumust võtta ühendust kogudusega. Ta vabandas, et oli selle raamatu endale hoidnud, ja lisas 50 dollarit, et maksta raamat kinni koos 15 aasta viivisega.

Helistasin kohe sellele naisele ja sain teada, et tema veendumustunne oli hakanud kasvama sel ajal, kui meie kogudus oli hakanud palvetama, kuigi vahemaa oli 2400 kilomeetrit. Viisin ta kokku meie sealse kohaliku adventkoguduse pastoriga ning temast sai selle koguduse aktiivne liige.

Praegu palvetame kõik puuduvate Miltoni liikmete pärast. Peame leidma oma kadumaläinud lambad ja kutsuma nad koju.

Lloyd Perrin on Seitsmenda Päeva Adventistide Miltoni Koguduse vanempastor Milton-Freewateris, Oregoni osariigis, ja samuti Sinise Mägestiku Oru Kiriku vanempastor Athenas, Oregoni osariigis.

Usu ühtsus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ap 4:8–12; Ap 1:11; Mt 25:1–13; Hb 9:11, 12; 2Ms 20:8–11; 1Kr 15:51–54.

Juhtsalm: „Ja kellegi muu läbi ei ole päästet. Sest taeva all ei ole antud inimestele ühtegi teist nime, kelle läbi meid päästetaks“ (Ap 4:12).

1888. aasta oli seitsmenda päeva adventistide jaoks pingsate väitluste periood mõningate Piibli võtmetekstide tõlgendamise üle. Ajal, mil pastorid ja koguduse juhid vaidlesid Tn 7. ptk prohvetikuulutuse kümne sarve ning Gl 3:24 Seaduse kindlaks tegemise üle, mõistsid vähesed, kuidas nende vaenulikud hoiakud üks-teise suhtes ühtsust ja koguduse missiooni häirisid.

Ellen G. White taunis sügavalt asjaolude sellist käiku ning julgustas kõiki neisse aruteludesse haaratuid juurdlema hoolikalt oma suhte üle Jeesusega ja mõtlema, kuidas Jeesuse armastamine peaks juhtima meie käitumist eriti siis, kui oleme eriarvamusel. Tema sõnul ei saa me oodata ka seda, et kõik koguduseliikmed nõustuksid piiblitekstide tõlgendamise iga üksikasjaga.

Kuid ta rõhutas ka, et peaksime otsima üksmeelt arusaamises, kui kõne all on adventismi olemuslikud uskumused (vaata Ellen G. White, *Counsels to Writers and Editors*, lk 28–32). Sellel nädalal vaatame mõnd olemuslikku piibellikku õpetust, mis teeb meist adventistid ja kujundab meie usu ühtsust.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 24. novembriks.

Kuigi seitsmenda päeva adventistidena on meil palju ühist teiste kristlike ühendustega, moodustab meie uskumuste komplekt piibellike tõdede ainulaadse süsteemi, mida mitte keegi teine kristlikus maailmas ei kuuluta. Need tõed aitavad määratleda meid Jumala lõpuaja jäägina.

Loe Ap 4:8–12; 10:43. Millise tähtsuse omistab Peetrus Jeesuse Kristuse osale oma arusaamises lunastusplaanist?

Apostel Paulus ütles korintlastele, et hea sõnum on selles, et „Jumal... Kristuses lepitab maailma enesega“ (2Kr 5:19). Kristuse surm on vahend meie lepitamiseks Isaga, mis ehitab silla üle patu ja surma jäetud kuristiku. Sajandeid on kristlased juurelnud Jeesuse surma ja ülestõusmise ning sellega kaasneva lepitamise üle, mida Tema tuli ellu viima. Seda lepitusprotsessi on nimetatud *lunastuseks* [inglisekeelne variant *atonement* on vana inglise sõna, mis tähendas algselt „ühes minekut“.] Tegemist on „ühel meelel“ olekuga ehk nõusolekuga, ühildumisega. Selle järgi tähistab lunastus kooskõla suhetes ja kui on toimunud võõrandumine, saab kooskõla olla lepituse tulemus. Seega on koguduse üksmeel niisuguse lepituse kingitus.

Mida õpetavad järgmised kirjakohad Jeesuse surma ja ülestõusmise tähenduse kohta?

Rm 3:24, 25 | 1Jh 2:2 _____

1Jh 4:9, 10 _____

1Pt 2:21–24 _____

Kuigi usume ühiselt paljude teiste kristlike kogudustega Kristuse surma ja ülestõusmisesse, kuulutame seda „igavese evangeeliumi“ kontekstis (Ilm 14:6), osana Ilm 14:6–12 kolme ingli kuulutusest. Seitsmenda päeva adventistidena asetame rõhu nendele sõnumitele, mida ükski teine kristlik üksus ei tee.

Kuidas õppida hoidma kogu aeg silme ees Kristuse surma ja ülestõusmise reaalsust ning lootust, mida see pakub?

Apostlid ja alguspäevade kristlased pidasid Kristuse tagasitulekut „õndsaks lootuseks“ (Tt 2:13) ning ootasid, et kõik Pühakirja prohvetikuulutused ja töötused täituvad teisel tulekul. Seitsmenda päeva adventistid hoiavad seda veendumust endiselt kindlalt alal. Tegelikult ütleb meie nimi, „adventist“, seda ühemõtteliselt. Kõik, kes Kristust armastavad, ootavad innukalt päeva, mil nad saavad näost näkku olla osaduses Temaga. Kuni selle päevani on Kristuse teise tuleku töötusel meie kui Jumala rahva jaoks ühendav mõju.

Mida õpetavad järgmised kirjakohtad Kristuse tagasituleku viisi kohta? Kuidas erineb see mõningatest Kristuse tagasituleku kohta käivatest populaarsetest ettekujutustest? Ap 1:11, Mt 24:26, 27; Ilm 1:7; 1Ts 4:13–18; Ilm 19:11–16.

Piibel kinnitab korduvalt, et Jeesus tuleb jälle, võtmaks endaga kaasa Tema lunastatud rahvas. Ei tohiks spekulioneerida selle üle, millal vastav sündmus toimub, sest Jeesus ise ütles: „Seda päeva või tundi ei tea aga keegi, ei taeva inglid ega Poeg, vaid Isa üksi“ (Mt 24:36). Me lihtsalt ei tea, millal Kristus tagasi tuleb; meile on öeldud, et me ei tea.

Oma teenistuse lõpul jutustas Jeesus tähendamissõna kümnest neitsist (Mt 25:1–13) selleks, et illustreerida koguduse kogemust, kes ootab Tema teist tulekut. Neitsite kaks rühma kujutavad kaht liiki usklikke, kes tunnistavad, et usuvad Jeesust. Pinnapealselt vaadates näevad need kaks rühma välja ühesugused, kuid kui Jeesuse tulek viibib, saab silmanähtavaks nendevaheline tõeline erinevus. Üks rühm on viivitusest hoolimata hoidnud oma lootuse elavana ja teinud vastavad vaimulikud ettevalmistused. Selle tähendamissõnaga soovis Jeesus oma jüngritele õpetada, et kristlik kogemus ei saa rajaneda emotsionaalsel erutusel või entusiasmil, vaid pideval toetumisel Jumala armule ja usu sihikindlusele isegi siis, kui ei ole käegakatsutavat tõendust Jumala töötuse täitumisest. Jeesus kutsub meid tänapäeval ikka „valvama“ ja olema igal ajal valmis Tema tulekuks.

Kuigi juba meie nimi „seitsmenda päeva adventistid“ tunnistab, kui oluline on meie jaoks Jeesuse teine tulek, siis kuidas hoida isiklikul tasandil silme ees Tema teise tuleku tõelisust? Kuidas mitte teha aastate möödudes viga, mille eest Jeesus kümne neitsi tähendamissõnaga hoiatas?

Jeesuse teenistus taevases pühamus

Vanas Testamendis andis Jumal Moosesele juhised kogudusetelgi ehk pühamu ehitamiseks, mis pidi olema Tema „eluasemeks“ maa peal (2Ms 25:8). Pühamuteenistuste kaudu sai see paigaks, kus Iisraeli lastele õpetati lunastusplaani. Hiljem, kuningas Saalomoni ajal asendati kaasaskantav kogudusetelk suurejoonelise templiga (1Kn 5.–8. ptk). Nii kogudusetelk kui ka tempel jälgendasid taevast pühamut, „mida ei ole püstitanud inimene, vaid Issand“ (Hb 8:2; vaata ka 2Ms 25:9, 40).

Kogu Piiblit läbib eeldus, et on olemas taevane pühamu, mis on Jumala esmane eluase. Maapealse pühamu teenistused olid „miniprohvetikuulutused“ lunastusplaanist ja Jeesuse preesterlikust teenistusest taevas.

Loe Hb 8:6; 9:11, 12, 23–28 ja 1Jh 1:9–2:2. Mida õpetavad need kirjakohtad seoses Jeesuse preesterliku teenistusega taevas?

Kristuse taevasseminekust alates on taevane pühamu koht, kus Kristus toimetab oma preesterlikku teenistust meie päästmiseks (vaata Hb 7:25). Sellepärast julgustatakse meid: „Läki siis julgusega armu aujärje ette, et me halastust saaksime ja armu abiks leiaksime parajal ajal“ (Hb 4:16).

Nii nagu maapealses kogudusetelgis oli preesterlik teenistus kahe-etapiline – esiteks iga päev pühas paigas ja siis korra aastas kõige pühamas paigas –, nii kujutab Pühakiri neid kaht etappi ka Jeesuse teenistuses taevas. Tema teenistust taevases pühas paigas iseloomustab vahendustegevus, andestamine, lepitamine ja uuendamine. Kahetsevatel patustel on kohene juurdepääs Isale Vahemehe Jeesuse kaudu (1Jh 2:1). 1844. aastast alates keskendub Jeesuse teenistus kõige pühamas paigas kohtumõistmise aspektidele ja puhastamisele, mida tehti korra aastas lepituspäeval (3Ms 16. ptk). Pühamu puhastamise teenistus põhineb samuti Jeesuse valatud verel. Sellel päeval teoks saanud lunastus kuulutas ette Kristuse teenete lõplikku rakendamist, et kõrvaldada patu kohalolu ja lepitada universum täielikult Jumala ühtses harmoonilises valitsemises. Selle kahe-etapilise teenistuse doktriin on adventistide ainulaadne panus kogu lunastusplaani mõistmisesse.

Veel üks tähtis piibellik õpetus, mida seitsmenda päeva adventistid usuvad ja alal hoiavad, on seitsmenda päeva hingamispäev. Tegemist on võtmedoktriiniga, mis toob meie hulka ühtsuse ja osaduse. See õpetus on üks neist, mida – vähesed erandid välja arvatud –, me kristlaskonnas ainsana järgime.

Hingamispäev on Jumala and inimkonnale otse loomisnädalast (1Ms 2:1–3). Loomisel panid hingamispäevale aluse kolm selgesti eristatavat jumalikku tegu: (1) Jumal hingas hingamispäeval, (2) Ta õnnistas seda päeva ja (3) Ta pühitses selle. Need kolm tegevust määrasid hingamispäeva Jumala eriliseks anniks ja võimaldasid inimsool kogeda maa peal taevalikku tõelisust ning kinnitasid Jumala kuuepäevast loomistööd. Tuntud rabi Abraham Joshua Heschel on nimetanud hingamispäeva „aja lossiks“, pühaks päevaks, mil Jumal kohtub oma rahvaga eriliselt.

Millise õpetuse annavad järgmised kirjakohtad hingamispäeva tähenduse kohta inimkonna jaoks? 2Ms 20:8–11, 5Ms 5:12–15; Hs 20:12, 20.

Soovides järgida Jeesuse eeskju (Lk 4:16), peavad seitsmenda päeva adventistid seitsmenda päeva hingamispäeva. Jeesuse osalemine hingamispäeval teenistustel näitab, et Ta kiitis selle päeva puhkamise ja Jumala teenimise päevana heaks. Ta tegi mõne oma imeteo hingamispäeval selleks, et õpetada tervendamise mõõdet (nii füüsilist kui ka vaimset), mis tuleneb hingamispäeva pühitsemisest (vaata Lk 13:10–17). Apostlid ja varakristlased said aru, et Jeesus ei olnud hingamispäeva tühistanud; nad ise pidasid seda ja osalesid sel päeval jumalateenistusel (Ap 13:14, 42, 44; 16:13; 17:2, 18:4).

Veel üks hingamispäeva kaunis mõõde on, et see tähistab meie vabastamist patust. Hingamispäev on mälestusmärk sellest, kuidas Jumal päästis israeli rahva Egiptuse orjusest hingamisse, mida Ta Kaananimaal töötas (5Ms 5:12–15). Kuigi israael ei suutnud siseneda sellesse hingamisse oma korduva sõnakuulmatuse ja ebajumalateenistuse tõttu, töötas Jumal ometi, et „Jumala rahva hingamis-aeg on alles ees“ (Hb 4:9). Kõik, kes soovivad sellesse hingamisse minna, saavad sellesse siseneda, uskudes Jeesuse pakutud päästet. Hingamispäeva pidamine sümboliseerib vaimulikku puhkamist ja hingamist Kristuses ning toetumist ainult Tema teenetele – mitte oma tegudele –, mis päästavad meid patust ja annavad meile igavese elu. (Vaata Hb 4:10; Mt 11:28–30.)

Millisel käegakatsutaval moel on hingamispäev aidanud sul kogeda ühtsust ja osadust, mida Kristus oma rahva jaoks igatseb?

Loomisel „Issand Jumal valmistab inimese, kes põrm on, mullast, ja puhus tema ninasse eluhinguse: nõnda sai inimene elavaks hingeks“ (1Ms 2:7). See kirjapanek inimkonna loomisest näitab, et elu pärineb Jumalalt. Kas surematuse on selle elu olemuslik aspekt? Piibel ütleb meile, et ainult Jumal on surematu (1Tm 6:16); surematust ei anta inimesele sündimisel. Vastandina Jumalale on inimesed surelikud. Pühakiri võrdleb meie elu auruga, „mida on hetke näha, ja siis see haihtub“ (Jk 4:14) ning surma korral lõpeb meie elu magamisesarnase olukorraga, milles pole teadvust. (Vaata Kg 9:5, 6, 10, Ps 146:4; Ps 115:17; Jh 11:11–15.)

Kuigi inimesed sünnivad surelikena ja alluvad surmale, räägib Piibel, et Jeesus Kristus on surematuse allikas; Piibel ütleb meile, et Tema annab surematuse ja igavese elu töötuse kõikidele, kes usuvad Tema päästet. „Jumala armuand on igavene elu Kristuses Jeesuses, meie Issandas“ (Rm 6:23). Jeesus „on kõrvaldanud surma ning on evangeeliumi kaudu toonud valge ette elu ja kadumatus“ (2Tm 1:10). „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu“ (Jh 3:16). Seega on surma järel elulootus.

Loe 1Kr 15:51–54 ja 1Ts 4:13–18. Mida räägivad need kirjakohtad meile elust pärast surma ja millal antakse inimestele surematust?

Apostel Paulus teeb selgeks, et Jumal ei anna inimestele surematust mitte surma hetkel, vaid ülestõusmisel, mil viimne pasun hüüab. Kuigi usklikud saavad igavese elu töötuse hetkel, mil nad võtavad Jeesuse vastu oma Päästjaks, antakse surematust alles ülestõusmisel. Uus Testament ei tea midagi mõttekäigust, et hinged lähevad taevasse kohe, kui surrakse; selle õpetuse juured on paganluses, ulatudes antiik-Kreeka filosoofiasse, ning seda pole leida ei Vanas ega Uues Testamendis.

Kuidas aitab meie arusaamine surmast meil veel rohkem hinnata Jeesuse teise tuleku töötust? Kuidas ühendab see uskumus võimsalt seitsmenda päeva adventiste?

Toetav mõte:

Ellen G. White'i raamatust *Counsels to Writers and Editors*, peatükk „The Foundations, Pillars, and Landmarks“, lk 28–32. Loe artiklit „Doctrines, Importance of“ teosest *The Ellen G. White Encyclopedia*, lk 778, 779.

Seitsmenda päeva adventistidena jagame tähtsaid ühiseid uskumusi mõne teise kristliku ühendusega. Keskne neist on loomulikult pääste, mis tuleb üksnes Jeesuse lepitavasse ja asenduslikku surma uskumise kaudu. Koos teiste kristlastega usume, et meie õigus pole mitte meie oma tegudes, vaid Kristuse õiguses, mis pannakse meie arvele usu kaudu; tegu on teenimatu armu anniga. Või nii, nagu Ellen G. White suurepäraselt kirjutas: „Kristust koheldi nii, nagu meie oleme ära teeninud, selleks et meid võidaks kohelda nii, nagu Tema väärib. Teda mõisteti hukka meie pattude pärast, milles Temal ei olnud mingit osa, selleks et meid võiks mõista õigeks Tema õiguse läbi, milles meil ei ole mingit osa. Tema kannatas surma, mis kuulus meile, et meie saaksime elu, mis kuulus Temale.“ – *Ajastute igatsus*, lk 25. Samas teevad meie terviklik põhitõdede komplekt ning kumbed ja elustiil, mis nendest uskumustest välja kasvavad, meid kristlikus maailmas ainulaadseks. Ja niimoodi peab ka olema; kui see nii poleks, siis mis mõtet oleks olla seitsmenda päeva adventist? Meie armastus Jeesuse vastu ja õpetus, mida kuulutame, peaks olema võimsaim meid ühendav tegur.

Küsimused aruteluks:

1. Raamatus *Faith and Works*, lk 103 võrdsustab Ellen G. White õigeksmõistmise pattude andestamisega. Kuidas on andestuse ja Kristuses õigeksmõistmise hindamine meie osaduse ning vendade ja õdede sõpruskonnaks olemise alus?
2. Mõtlesse sellele, kui tähtsad on meie õpetuse punktid koguduse ühtsuse kontekstis. Mis muu, kui ühised uskumused, mida jagame, on toonud kokku miljonid inimesed nii erineva etnilise, religioosse, poliitilise ja kultuurilise taustaga – ning mitte ainult misjonitöö ja sõnumi kuulutamise kontekstis, vaid ka koguduse ühtsuse kontekstis? Mida räägib see asjaolu meile, kui tähtis on õpetus, mitte ainult misjonitöö ja meie sõnumiga seoses, vaid ka koguduse ühtsuse jaoks?
3. Juba meie nimi „seitsmenda päeva adventistid“ osutab kahele väga tähtsale õpetusele – seitsmenda päeva hingamispäevale ja Jeesuse teisele tulekule. Üks osa meie nimest osutab loomisele, teine lunastamisele. Kuidas on need kaks õpetust seotud ja mil viisil võtavad need üheskoos kokku selle tuuma, kes me oleme?

Kokkuvõte: Seitsmenda päeva adventistidel on palju ühiseid uskumusi. Osa uskumusi on ühised teiste kristlastega, teised mitte. Neid õpetusi tervikuna vaadates moodustub meie koguduse selgesti eristuv identiteet ja see on alus ühtsusele Jeesuses.

Karistus teiste pattude pärast

Loo on kirja pannud Andrew McChesney Adventmisjonist.

Kui inimesed esimest korda selle poisikesega kohtusid, ei küsinud nad: „Mis su nimi on?“, vaid: „Mis su jalgadel viga on?“

Jack Chen roomas oma maakodus Taiwani keskosas mööda maad kuni viienda eluaastani. Igapäevaste kehaliste harjutuste abil suutis ta muskleid nii palju kasvatada, et jaksas püsti seista, kui esimesse klassi läks. Kuid ta liikus oma jalgadel kohmakalt ning teised lapsed kiusasid ja mõnitasid teda: „Värdjas!“ Mõnikord sülitasid poisid tema peale, kui temast möödusid.

Jack sündis niisuguse jalahaigusega, mis arste hämmeldusse viis. Kuid Jack ja tema vanemad ei kahelnud haiguse põhjuses: keegi oli perekonnas midagi halba teinud ja nüüd neid karistati.

„Minu pere teenis ebajumalaid ning mu vanemad uskusid, et meid karistatakse millegi eest, mida esivanemad olid teinud,“ ütles Jack.

Kui Jack oli 12aastane, soovitas üks peresõber, et poisil oleks parem õppida lähedalasuvas seitsmenda päeva adventistide koolis, sest riigikoolis tekkis tal mahajäämus.

Kui Jack seitsmendas klassis käima hakkas, kuulis ta esimest korda Jeesusest. Ta luges esimest korda Piiblit. 13aastasena otsustas ta anda oma südame Jeesusele.

Vastus tema suurimale küsimusele – miks teda teiste inimeste pattude eest karistati – tuli aasta hiljem, kui ta luges pimedana sündinud mehest, kelle Jeesus terveks tegi. Ta luges: „Ja ta jüngrid küsisid temalt: „Rabi, kes on teinud pattu, kas tema ise või ta vanemad, et ta on sündinud pimedana?“ Jeesus vastas: „Ei ole pattu teinud tema ise ega ta vanemad, vaid temas peavad saama avalikuks Jumala teod“ (Jh 9:2–3).

Jack tundis, et neid sõnu lugedes võeti temalt raske koorem. „Ma taipasin, et tegu polnud karistusega, vaid õnnistusega,“ ütles ta. „Kui mul poleks seda haigust olnud, poleks minu perekonnal ja minul mitte kunagi olnud võimalust Jumalat tundma õppida.“

Jack läbis kraadiõppe Taiwani Adventistide Kolledžis ning teenib nüüd pastarina rannikulinnas Jiadingis. Ta lonkab kergelt ühte jalga, kuid liigub muidu normaalselt. Ta on abielus ja tal on kaks pojakest.

32aastane Jack, pildil vasakul, imetleb seda, kuidas ta Jeesuse leidis – või kuidas Jeesus tema leidis. „Ma ei olnud isegi kristlane, aga ma otsisin Jumalat kui kedagi, kes päästaks mu elu,“ ütles ta. „Sa pead esmalt avama oma meele Jumalat otsima ning siis ütleb Jumal sulle, mida sul järgmisena teha tuleb.“

Veenvaim tõend

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 11:51, 52; Ef 2:13–16; 2Kr 5:17–21; Ef 4:25–5:2; Rm 14:1–6, Ap 1:14.

Juhtsalm: „**Aga seda ta ei öelnud iseenesest, vaid tolle aasta ülempreestrina kuulutas prohvetlikult, et Jeesusel tuleb surra rahva eest. Aga Jeesus ei pidanud surema üksnes selle rahva eest, vaid et koguda ka hajali elavaid Jumala lapsi ühtekokku**“ (Jh 11:51, 52).

Möödunud nädalal õppisime, kuidas üksmeel saab nähtavaks ühtses sõnumis, mille keskmes on Jeesus Päästjana, ning Pühakirja tõdedes, mida tuleb lõpuajal rõhutada. Me oleme need, kes oleme, sõnumi tõttu, mille Jumal on meile andnud, ja meie kutsumuse tõttu levitada seda maailmas.

Sel nädalal pöörame tähelepanu koguduse nähtavale üksmeelele nii, nagu see väljendub kristlaste igapäevases elus ja koguduse missioonis. Jeesuse sõnade kohaselt pole kogudus lihtsalt Jumala pääste- ja lepitussõnumi kuulutaja. Koguduse üksmeel ise on samuti selle lepituse olemuslik väljendaja. Patust ja mässumeelest ümbritsetud maailmas seisab kogudus nähtava tunnistajana Kristuse päästetööst ja väest. Ilma ühtekuuluvuse ja üksmeeleta võiks koguduse ühine tunnistus vaevalt risti päästva väe maailmas nähtavaks teha. „Üksmeel Kristusega paneb aluse ühtsussidemele üksteisega. See ühtsus on maailmale veenvaim tõend Kristuse ülevusest ja vooresest ja Tema väest võtta ära patt.“ – *Piibli kommentaarid, SPA välja antud*, 5. kd, Ellen G. White'i märked, lk 1148.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 1. detsembriks.

Sarnaselt paljude teiste vaimulike õnnistustega, mida Jumal oma rahvale annab, on koguduse ühtsus samuti Jumala and. Ühtsust ei tekita inimesed enda jõupingutuste, heade tegude ega kavatsuste kaudu. Tegelikult loob Jeesus Kristus selle ühtsuse oma surma ja ülestõusmisega. Kui võtame ristimise ja pattude andestamise kaudu usus vastu Tema surma ja ülestõusmise, kui astume ühtsesse osadusse ja levitame kolme inglil kuulutust maailmas, oleme liidus Temaga ja üksmeeles üksteisega.

Loe Jh 11:51, 52 ja Ef 1:7–10. Milline sündmus Jeesuse elus on meie kui seitsmenda päeva adventistide keskel valitseva ühtsuse alus?

„Aga seda ta [Kaifas] ei öelnud iseenesest, vaid tolle aasta ülempreestrina kuulutas prohvetlikult, et Jeesusel tuleb surra rahva eest. Aga Jeesus ei pidanud suurema üksnes selle rahva eest, vaid et koguda ka hajali elavaid Jumala lapsi ühtekokku“ (Jh 11:51, 52). On kummaline, et Jumal kasutas Kaifast Jeesuse surma tähenduse selgitajana, kuigi Kaifas ei teadnud, mida ta Jeesust surma mõistes tegi. Samuti polnud preestritel aimu, kui sügavmõttelised need sõnad olid. Kaifas arvas, et esines vaid poliitilise avaldusega. Ometi kasutas Johannes öeldut, avamaks põhjaneva tõe selle kohta, mida tähendas Jeesuse asenduslik surm kõikide Jumalale ustavate inimeste jaoks, kes ühel päeval kogutakse „ühtekokku“.

Ükskõik, mida me seitsmenda päeva adventistidena veel usume, ükskõik, milliseid sõnumeid me maailmas ainsana kuulutame, on meie ühtsuse aluspõhjaks see, et võtame ühiselt omaks Kristuse surma meie eest.

Lisaks eelnevale kogeme seda ühtsust Kristuses ristimise abil. „Nüüd te olete kõik usu kaudu Jumala lapsed Kristuses Jeesuses, sest kõik, kes te olete Kristusesse ristitud, olete Kristusega rõivastatud“ (Gl 3:26, 27). Ristimine on veel üks side, mis on adventistidel ühine, kuna see sümboliseerib meie usku Kristusesse. Meil on ühine Isa; seega oleme kõik Jumala pojad ja tütred. Ja meil on üks ühine Päästja, kelle surmase ja ülestõusmisse meid ristitakse (Rm 6:3, 4).

Ükskõik, millised kultuurilised, sotsiaalsed, etnilised ja poliitilised erinevused meie kui seitsmenda päeva adventistide hulgas on, miks peaks meie ühine usk Jeesusesse ületama kõik sellised lõhed?

Meie maailma tuntakse kindlasti korralageduse, hädade, sõdade ja konfliktide poolest. Kõik need asjaolud mõjutavad meie elu isiklikul, kogukondlikul ja riiklikul tasandil. On aegu, mil näib, et kogu meie elu on konfliktis. Kuid lõhenemine ja korralagedus ei valitse igavesti. Jumala eesmärk on tuua esile üleilmne ühtsus. Samal ajal kui patt on põhjustanud ebakõla, toob Jumala igavene lepitusplaan rahu ja terviklikkuse.

Ef 2:13–16 seab Paulus esiplaanile põhimõtted, mis näitavad, kuidas Kristus toimis selleks, et tuua usklike hulka rahu: Jeesus tegi oma surma tõttu ristil nii juudid kui ka paganad üheks rahvaks ning kiskus maha rahvuslikud ja usulised vaheseinad, mis neid lahutasid. Kui Kristus suutis seda teha juutide ja paganatega esimesel sajandil, miks ei peaks Ta siis seda enam suutma kiskuda maha iga rassilise, etnilise ja kultuurilise barjääri, mis lahutab inimesi täna meie enda koguduse sees?

Ning sellest lähtepunktist saame küündida maailmani.

2Kr 5:17–21 ütleb Paulus, et oleme Kristuses uus loodu, lepitatud Jumalaga. Mis on meie töö siin maailmas? Millise muutuse saame tuua oma ühiskonda ühtse kogudusena?

Jumala uue looduna saavad usklikud väga tähtsa ülesande – kolmekordse lepitusameti. (1) Meie kogudus koosneb usklikest, kes olid kord Jumalast võõrdunud, kuid on nüüd Kristuse ohvri päästvas armus ühendatud Jumalaga Püha Vaimu kaudu. Oleme jääk, kutsutud kuulutama maailmale lõpuaja sõnumit. Meie amet on üles kutsuda neid, kes on veel Jumalast võõrdunud, et nad saaksid Jumalaga lepitatud ja ühineksid meiega meie töös. (2) Kogudus on ka üksteisega lepitatud Jumala rahvas. Olla ühtsed Kristuses tähendab, et oleme ühtsed üksteisega. Tegemist pole vaid kõrge ideaaliga; see peab olema nähtav tõelisus. Üksteisega lepitatud olemine, rahu ja kooskõla vendade ning õdede vahel on eksimatu tunnistus maailmale sellest, et Jeesus Kristus on meie Päästja ja Lunastaja. „Sellest tunnevad kõik, et te olete minu jüngrid, kui te üksteist armastate“ (Jh 13:35). (3) Sellise lepitusametiga räägib kogudus universumile, et Jumala lunastusplaan on õige ja võimas. Suur võitlus toimub Jumala ja Tema iseloomu pärast. Kuna kogudus viljeleb ühtsust ja lepitust, näeb universum Jumala igavese tarkuse avalikuks saamist (vaata Ef 3:8–11).

1902. aastal kirjutas Ellen G. White: „Mida Kristus oli oma eluga siin maa peal, seda peab olema iga kristlane. Tema on meie eeskuju, mitte ainult oma laitmatus puhtuses, vaid enda kannatlikkuses, lahkuses ja veetlevas meelelaadis.“ – Ellen G. White'i kirjutis ajakirjas Signs of Times 16. juuli 1902. Need sõnad meenutavad Pauluse üleskutset filiplastele: „Mõtelge iseenestest sedasama, mida Kristuses Jeesuses“ (Fl 2:5).

Loe Ef 4:25–5:2 ja Kl 3:1–17 ning vasta siis kahele küsimusele: Millistes oma elu valdkondades kutsutakse meid eriliselt näitama üles allumist Jeesusele? Kuidas olla oma avaliku eluga Jeesuse evangeeliumi tunnistaja?

Pühakirjas on palju teisi löike, mis kutsuvad kristlasi järgima Jeesuse eeskuju ning olema Jumala armu elavad tunnistajad kaasinimestele. Samuti kutsutakse meid üles taotlema kaasinimeste head käekäiku (Mt 7:12), kandma üksteise koormaid (Gl 6:2); elama lihtsuses ja pöörama tähelepanu pigem sisemisele vaimulikkusele kui välisele muljele (Mt 16:24–26; 1Pt 3:3, 4); ning järgima tervislikke harjumusi (1Kr 10:31).

„Armsad, ma manitsen teid kui majalisi ja võõraid siin ilmas – hoiduge lihalihest himudest, mis sõdivad hinge vastu! Käituge hästi paganate keskel, et kuigi nad teist räägivad paha kui kurjategijaist, siiski, pannes tähele teie häid tegusid, annaksid nad Jumalale au aruandmise päeval“ (1Pt 2:11, 12). Kui sageli alahindame kristliku iseloomu mõju neile, kes meid vaatavad? Pahameelehetkedel ilmutatud pikk meel, pingete ja vastuolude keskel nähtavaks saav distsiplineeritud elu, lahke meel vastuseks ärritunud ja kalkidele sõnadele annavad märku Jeesuse meelsusest, mida meid jäljendama kutsutakse. Kui seitsmenda päeva adventistid tunnistavad koos maailmas, mis mõistab vääriti Jumala iseloomu, saab meist jõud hea suunas ja Jumala au poole. Kristuse esindajatena tuntakse usklike küll nende moraalse usaldusväärsuse poolest, kuid ka nende praktilise huvi poolest kaasinimeste hea käekäigu vastu. Juhul, kui meie usuline kogemus on ehtne, ilmutab see ennast ja avaldab mõju maailmas. Uslike kogum, kes ilmutab maailmale Kristuse iseloomu, on tõepoolest võimas tunnistaja.

Missuguse tunnistuse sa kaasinimestele esitad? Mida keegi sinu elus leiab olevat, mille tõttu ta tahab Jeesust järgida?

Rm 14. ja 15. peatükis tegeleb Paulus teemaga, mis lõhestas sügavalt Rooma kogudust. Oma vastuses käsitletavale küsimusele kutsus ta roomlasi üles näitama sallivust ja kannatlikkust üksteise vastu ning mitte lõhestama kogudust nende murekohtade pärast. Mida meie sellest nõuandest õpime?

Loe Rm 14:1–6. Millised südametunnistusega seotud probleemid panid Rooma koguduse liikmeid üksteise üle kohut mõistma ja mitte osadust pidama?

On vägagi tõenäoline, et eeltoodud tülikäsimused olid seotud juutide tseremoniaalse rüvetumisega. Pauluse sõnade kohaselt olid need „vaidlused arvamuste üle“ (Rm 14:1), mis näitab, et tegemist polnud päästeküsimustega, vaid seisukohtadega, mis tulnuks jätta isikliku südametunnistuse osaks (vaata Rm 14:5). Niisugused vaidlused käisid eelkõige selle üle, mislaadi toitu süüa. 3Ms 11. peatükis keelatud loomade liha söömine ei olnud teema, mida Paulus siin käsitleb. Ei ole tõendeid, et varakristlased hakanuks Pauluse ajal sööma sealiha või teiste ebapuhaste loomade liha, ja me teame, et Peetrus ei söönud ühtki sellist toitu (vaata Ap 10:14). Tõigad, et nõrk söi ainult taimetoitu (Rm 14:2) ning et võitlus haaras ka joodava (Rm 14:17, 21), näitavad, et arutluse all on tseremoniaalne rüvetumine. Seda tõendab pealegi sõna ebapuhas [koinos], mida kasutatakse Rm 14:14. Niisuguse sõnaga viidatakse Vana Testamendi vanakreekakeelses tõlkes rüvetatud loomadele, mitte aga 3Ms 11. peatüki ebapuhastele loomadele. Ilmselt oli Rooma koguduses inimesi, kes ei tulnud osadussöömaaegadele, kuna nad polnud veendunud, kas toitu oli piisavalt ette valmistatud või ega seda polnud ebajumalatele ohverdatud.

Sama käib mõne päeva pidamise kohta. See ei osuta iganädalase hingamispäeva pidamisele, kuna me teame, et Paulus pidas hingamispäeva regulaarselt (Ap 13:14; 16:13; 17:2). Tõenäoliselt on tegemist viitega mitmesugustele juudi pidupäevadele või paastupäevadele. Pauluse kavatsuseks neis salmides on õhutada sallivust inimeste suhtes, kes neid rituaale siiralt ja kohusetundlikult täitsid, niikaua kuni nad ei hakanud neid pidama pääsemise vahenditeks. Üksmeel kristlaste hulgas toob esile kannatlikkuse ka sel juhul, kui me kõigega nõus pole, eriti siis, kui tülikäsimus ei ole meie usu jaoks kesksel kohal.

Küsi klassis: Kas on midagi, mida me seitsmenda päeva adventistidena usume ja praktiseerime, aga mida kõik, kes väidavad end adventistid olevat, ei pea uskuma ega pooldama?

Kõrvuta meeleolu, mis valitses jüngrite hulgas Issanda õhtusöömaajal Lk 22:24, meeleoluga, mis valitses üsna enne nelipüha kogemust Ap 1:14 ja 2:1, 46. Mis nende elu niimoodi muutis?

Ap 1:14 ja 2:46 esinev fraas „ühel meelel“ tähendab ka „jäid ühele meelele“. See oli ühes kohas koos olemise tulemus, kui jüngrid ootasid palves Jeesuse töötuse täitumist, et Ta saadab neile Lohutaja.

Oodates võinuksid nad kergesti üksteist kritiseerima hakata. Mõni oleks võinud esile tuua selle, et Peetrus salgas Jeesuse (Jh 18:15–18, 25–27) ja Toomas kahtles Jeesuse ülestõusmises (Jh 20:25). Nad võinuksid meelde tuletada Johannese ja Jaakobuse palvet saada Jeesuse kuningriigis mõjuvõimsamad kohad (Mk 10:35–41) või asjaolu, et Matteus oli kunagi põlatud maksukoguja (Mt 9:9). Kuid „need ettevalmistuspäevad olid päevad täis sügavat südame läbikatsumist. Jüngrid mõistsid oma vaimulikku vajadust ning hüüdsid Issanda poole püha võiduanni pärast, mis pidi neid kõlblikeks tegema hingede päästmise tööks. Nad ei palunud õnnistust vaid enda jaoks. Nad tundsid hingelist koormat teiste päästmise pärast. Mõistes, et armuõpetust tuli viia kogu maailmale, palusid nad väge, mida Kristus oli töotanud.“ – Ellen G. White, Apostlite teod, lk 37.

Jüngritevaheline osadus ja nende palvete tugevus valmistas neid ette nelipüha kaalukaks kogemuseks. Surudes ennast Jumala ligi ja jättes kõrvale isiklikud erinevused, valmistas Püha Vaim jüngreid kartmatuteks ja julgeteks Jeesuse ülestõusmise tunnistajateks. Nad teadsid, et Jeesus oli neile andeks andnud palju puudujääke ning see andis neile julgust tungida edasi. Nad teadsid, mida Jeesus oli neile nende elus teinud. Nad teadsid, et Temas leidis päästetöötus ja nende „eesmärk oli ilmutada Kristuse sarnasust ning töötada Tema riigi laiendamiseks.“ – Samas, lk 48. Pole ime, et Issand võis nende kaudu võimsasti tegutseda. Misugune õppetund meie jaoks tänapäeval!

Nii kerge on alati leida teiste inimeste elus seda, mis on väär. Kuidas õppida kõrvale jätma kaasinimeste vead suurema eesmärgi nimel, milleks on Jumala tahe üksmeelses koguduses?

Toetav mõte:

Ellen G. White'i raamatust Evangelism, peatükk „Ühtsus mitmekesisuses“, lk 98–103.

Järgnev tsitaat aitab avada mõtet, kuidas Kristuses ühtne varakristlik kogudus suutis säilitada ühtsuse nende hulgas olevatele erinevustele vaatamata ning olla seega võimsaks tunnistuseks maailmale. „Pühakiri näitab ilmekalt, kuidas koguduses olev Püha Vaim juhtis varakristlikku kogudust otsuste langetamise protsessis. Seda on tehtud vähemalt kolmel omavahel lähedalt seotud viisil: ilmutused (näiteks ütles Vaim inimestele, mida teha; Korneelius, Hananias, Filippus; ja võib-olla ka liisu heitmise kaudu), Pühakiri (kogudus jõudis Pühakirja-põhisele järeldusele) ja konsensus (Vaim töötas kogukonnas peaaegu märkamatu, juhtides inimesed arutelu ja uurimise käigus kokkuleppele, mille kaudu kogudus mõistis, et kõige taga oli Vaimu töö). Paistab, et siis, kui seisti silmitsi kultuuriliste, õpetuslike ja teoloogiliste vastuoludega usklikte kogukonnas, töötas Püha Vaim nende otsuse langetamise protsessis konsensus kaudu. Näeme usklikte kogukonna (mitte ainult koguduse juhtide) aktiivset osa ning seda, kui tähtis on palve arukuse pärast. Kogudus tajub Püha Vaimu juhtimist Jumala Sõnast aru saamise kaudu, oma kogemuse ja vajaduste abil ning koguduse juhtide kogemuse kaudu, kui nad teenimistööd teevad. Mitmesugused koguduse otsused tehti protsessis, mida juhtis Püha Vaim ning mille puhul Pühakiri, palve ja kogemus olid teoloogilise mõtiskluse osad.“ – Denis Fortin. „The Holy Spirit and the Church“, Angel Manuel Rodriguez toimetatud väljaandes Message, Mission, and Unity of the Church, lk 321, 322.

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake klassis üle oma vastused kolmapäevase osa küsimusele, kuidas me otsustame, millised õpetused ja tavad on meie kui seitsmenda päeva adventistide jaoks olemuslikud ja millised seda pole.
2. Kuidas tuleb meil suhtuda teiste uskkondade kristlastesse, kes, nagu meiegi, usuvad Jeesuse surma ja ülestõusmist?

Kokkuvõte: Ühtsuse veenvaimaks tõendiks on see, kui vennad ja õed üksteist armastavad, nagu tegi Jeesus. Meie pattude andestamine ning pääste, mida adventistidena ühtsena jagame, on meie osaduse parim side. Kristuses saame maailmale näidata meie ühtsust ja ühise usu tunnistamist. Üleskutse meile on, et me ei teeks midagi vähemat.

Armastus on parim ravim

Loo on kirja pannud Andrew McChesney Adventmisjonist.

30aastane naine oli võetud halvakuulise kopsupõletikuga Blantyre Adventhaiglasse Malawil.

Kui antibiootikumid talle paranemist ei toonud, andis arst-misjonär Tiffany Priester käsu teha HIV test. Tulemus oli positiivne. Naisel oli väljaarenenud AIDS.

Tiffany selgitas naise perekonnale, et tavaliselt kulub kopsupõletiku raviks kolm nädalat ja antud juhul on 50protsendiline tõenäosus, et see toimib. Siis aga algasid naisel neeruprobleemid ja tema võimalused ellu jääda langesid 10 protsendini. Tiffany ütles perekonnale, et palju lootust ei ole.

„Me usume Jumalat,“ ütlesid pereliikmed. „Me usume imesid. Palvetagem.“

Pereliikmetest ümbritsetuna palvetas Tiffany ravi eest ning paigutas patsiendi dialüüsi. Naise neerud lakkasid töötamast 24 tundi hiljem. Kogu lootus näis kustuvat. Siis aga hakkas ta paranema. Mõni nädal hiljem astus ta haiglast välja.

„Meditsiinil on oma piirid,“ ütles Tiffany. „Haigla teeb seda, mida suudab, ja Jumal teeb ülejäänud.“

USA kardioloog Tiffany töötas viis aastat Blantyses, Malawi suuruselt teises linnas, mille elanikkonna suurus on umbes üks miljon. Blantyre Adventhaiglas – kus on tööl kuus arst-misjonäri, kaks hambaarst-misjonäri ja seitse malawi arsti – ei olnud aastakümne enne seda, kui tema 2011. aastal tuli, üldse kardioloogi; selles riigis on see tavaline probleem, sest siin on üks arst iga 88 000 inimese kohta.

Malawi elanikkond on 18 miljonit, sealhulgas 483 000 seitsmenda päeva adventisti.

Tiffany rääkis, et tema misjoniteenistuse motivatsiooniks on Jh 13:35, kus Jeesus ütleb: „Sellest tunnevad kõik, et te olete minu jüngrid, kui te üksteist armastate.“

Ühel päeval kurtis üks malawi naine, et ta ärkas igal öösel umbes kesköö paiku, kuna ta süda tagus. Proovid näitasid normaalset südamegevust ning teised arstid kirjutanuks selle juhtumi halbade unenägude arvele. „Kuid sellel päeval, arvan ma, ajendas Püha Vaim mind küsima rohkemat,“ ütles Tiffany.

Tiffany sai teada, et patsiendil olid hakanud magamisprobleemid ilmnema pärast seda, kui ta kohtus ennast prohvetiks kuulutanud inimesega, kes oli hoia-tanud, et teda võidakse kesköösel vägistada. Tiffany küsis naiselt, kas tugevam on see mees või Jumal. „Usaldage Jumalat,“ ütles ta.

„Teie olete esimene arst, kes mulle ütleb, et Jumal on tugev,“ teatas naine.

Seda tähendab Tiffany sõnul (pildil vasakul) „armastada üksteist“ – teha lisapingutus selleks, et pakkuda füüsilist, emotsionaalset ja vaimulikku paranemist.

„Mõnikord eristab meid teistest ainult mõni pisiasi,“ ütles ta.

Üksmeel ja purunenud suhted

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 2Tm 4:11; Fm 1–25; 2Kr 10:11–15; Rm 5:8–11; Ef 4:26; Mt 18:15–17.

Juhtsalm: „Sest kui me juba vaenlastena saime lepituse Jumalaga tema Poja surma läbi, kui palju kindlamini meid päästetakse tema elu läbi nüüd, kui me oleme juba lepitatud“ (Rm 5:10).

Nagu oleme näinud, olid usklikevahelised suhted isegi pärast nelipüha mõnikord pinevad. Uude Testamenti on kirja pandud korduvaid näiteid selle kohta, mismoodi koguduse juhid ja üksikliikmed niisuguste väljakutsetega tegelesid. Sellised põhimõtted on äärmiselt väärtuslikud tänapäeva koguduse jaoks. Need näitavad, missugused positiivsed tulemused kaasnevad sellega, kui käsitleme konflikte piibellike põhimõtete alusel ja kaitseme oma ühtsust Kristuses.

Selle nädala õppetükis keskendume taastatud suhetele ja sellele, kuidas inimsuhted mõjutavad meie ühtsust Kristuses. Püha Vaimu töö hulka kuulub inimeste toomine ligemale Jumalale ja üksteisele. See sisaldab barjääride mahakiskumist meie suhetes nii Jumalaga kui ka üksteisega. Lühidalt, evangeeliumi väe suurim ilmsikssaamine ei pruugi olla see, mida kogudus ütleb, vaid see, kuidas kogudus elab.

„Sellest tunnevad kõik, et te olete minu jüngrid, kui te üksteist armastate“ (Jh 13:35). Ilma selle armastuseta on meie jutt koguduse ühtsusest tühine.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 8. detsembriks.

Paulus ja Barnabas töötasid koos Jeesusest tunnistamisel. Kuid nad olid eri meelt selles, kas usaldada üht nii kartlikku inimest nagu Johannes Markus (Ap 15:36–39). Evangeeliumi kuulutamiseks kaasnev võimalik oht oli pannud Johannes Markuse mingil hetkel Paulust ja Barnabast maha jätma ning koju tagasi pöörduma (Ap 13:13).

„See Markuse argusest tingitud põgenemine sai Pauluse poolt tükiks ajaks karmi hukkamõistu osaliseks. Barnabas, vastupidi, kaldus Markust tema kogenematase pärast vabandama. Ta oli veendunud, et Markus ei peaks evangeeliumitööst loobuma, kuna ta nägi temas omadusi, mis võisid teha teda kasulikuks Kristuse tööliseks.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 170.

Kuigi Jumal kasutas kõiki neid mehi, vajasid nendevahelised küsimused lahendamist. Apostel, kes jutlustas armust, pidi armu laiendama selle noore jutlustajani, kes talle pettumuse oli valmistanud. Andestuse saanud apostel pidi andeks andma. Johannes Markus kasvas Barnabase ülesehitava õpetamise all (Ap 15:39) ja lõpuks liigutasid muutused ilmselt ka Pauluse südant.

Kuidas näitavad Pauluse kirjad Timoteosele ja kogudusele Kolossas tema uuendatud suhet Johannes Markusega ja uut usaldust sellesse noorde jutlustajasse? Kl 4:10, 11; 2Tm 4:11.

Kuigi üksikasjad, kuidas Paulus Johannes Markusega ära leppis, on küllalt visandlikud, on piibellik aruanne selgesõnaline. Johannes Markusest sai apostli truu kaaslane. Paulus soovitas Johannes Markust kui „kaastöölisi“ kogudusele Kolossas. Pauluse elu lõpupoole palus ta tungivalt, et Timoteos tooks Johannes Markuse endaga Rooma kaasa, „sest ta on väga vajalik mulle abiliseks“ (2Tm 4:11). Noor jutlustaja, kellele Paulus ilmselgelt oli andestanud, rikastas tema teenimistööd. Nendevahelised müürid olid maha kistud ja nad said töötada koos evangeeliumi heaks. Ükskõik, missugune oli nendevaheline probleem ja kui tahes õigustatud võis olla Pauluse varasem hoiak Johannes Markuse suhtes, oli see tema jaoks nüüd möödanik.

Kuidas õppida andestama neile, kes on meile haiget teinud või pettumuse valmistanud? Samas, miks ei hõlma andeksandmine alati eelnevate suhete täielikku uuendamist? Miks ei ole seda alati vaja?

Ajal, mil Paulus oli Roomas vangistuses, kohtas ta ärakaranud orja, kelle nimi oli Oneesimos ja kes oli põgenenud Kolossast Rooma. Paulus sai aru, et ta tundis isiklikult Oneesimose peremeest. Kiri Fileemonile on Pauluse isiklik pöördumine oma sõbra poole, et too taastaks suhted ära jooksnud orjaga.

Suhted tähendasid Pauluse jaoks palju. Apostel teadis, et mõranenud suhted kahjustavad vaimulikku kasvu ja koguduse ühtsust. Fileemon oli koguduse juht Kolossas. Kui temasse jäänuks Oneesimose suhtes kibedaid tundeid, heitnuks see varju tema kristlikule tunnistamisele ja koguduse tunnistustööle uskmatuse kogukonnas.

Loe Fm 1–25. Millised tähtsad põhimõtted suhete taastamise kohta siit leiame? Pea meeles, et võtmesõnaks on põhimõtted.

Esmapilgul on kuidagi üllatav, et Paulus ei rääkinud jõulisemalt orjuse pahe vastu. Kuid Pauluse teguviis oli palju tõhusam. Evangeelium murrab ideaalis maha kõik klassivahed (Gl 3:28; Kl 3:10, 11). Apostel saatis Oneesimose tagasi Fileemoni juurde mitte enam orjana, vaid oma pojana Jeesuses ja Fileemoni jaoks „arusa vennana“ Issandas (Fm 16).

Paulus teadis, et ärakaranud orjade tulevik on kurb. Neid võis igal ajal kinni püüda. Nad olid määratud elama viletsat ja vaest elu. Kuid nüüd, Fileemoni vennana Kristuses ja vabatahtliku töölisena, võis Oneesimose tulevik olla parem. Fileemoni käe all pidi talle olema tagatud toit, peavari ja töö. Murtud suhte parandamine tõi tema ellu tohutu erinevuse. Temast sai „ustav ja armas vend“ ning evangeeliumi kaastööline Paulusele (Kl 4:9). Paulus soovis nii tuliselt ja järeleandmatult neid lepitada, et ta oli valmis maksma oma taskust kõik rahalised kulud, mida toimunu võis kahe sellise Jeesusesse uskuja vahel tekitada.

Milliseid evangeeliumi põhimõtteid leiad siinnähtust, mis aitavad sul toime tulla igasuguse surve ja pingetega ning isegi mõradega, mis sul suhetes kaasinimestega olla võivad? Kuidas ennetavad need põhimõtted ühtsuse purunemist sinu kohalikus koguduses?

Nii nagu varasemas õppetükis nägime, olid Korintose koguduses tõsised probleemid. Milliseid põhimõtteid rõhutas Paulus 1Kr 3:5–11, 12:1–11 ja 2Kr 10.12–15 paranemise ja uuendamise kohta, mis on koguduse ühtsuse jaoks väga olulised?

Neis lõikudes kirjeldab Paulus üldjoontes koguduse ühtsuse jaoks ohtlikke põhimõtteid. Ta osutab sellele, et Jeesus kasutas mitmesuguseid töötegijaid, kes toimetasid Tema koguduse eri tööharudes, kuid igaüks neist töötas ühiselt Jumala riigi ülesehitamiseks (1Kr 3:9).

Jumal kutsub meid üles koostööle, mitte konkurentsile. Iga usklik saab Jumalalt anni koos töötamiseks Kristuse ihus ja kogukonna teenimisel (1Kr 12:11). Ei ole suuremaid ega väiksemaid ande. Kristlikus koguduses on kõik vajalikud (1Kr 12:18–23). Meile Jumalast antud annid ei ole isekaks uhkeldamiseks ning need on meile andnud Püha Vaim, et teha evangeeliumi levitamise tööd.

Igasugune võrdlemine teisega pole tark, sest see muudab meid kas araks või teeb ülbeks. Juhul kui mõtleme, et teised on meist kaugelt „üle“, oleme ennast nendega võrreldes rusutud ning võime kergesti muutuda araks, ükskõik mis tööharus me tegutseme. Teisalt aga, juhul kui mõtleme, et meie töö Kristuse heaks on palju efektiivsem kui teiste oma, muutume uhkeks, mis on küll viimane tunne, mida ükski kristlane peaks hellitama.

Mõlemat liiki suhtumine halvab meie tõhusa tegutsemise Kristuse heaks ja osaduse, mis meil kaasinimestega on. Kui tegutseme mõjusfääris, mille Kristus on meile andnud, tunneme rõõmu ja rahulolu Temast tunnistamisest. Meie jõupingutused täiendavad kaasliikmete omi ning Kristuse kogudus astub hiiglaslike edusammudega kuningriigi suunas.

Saad sa mõelda kellelegi, kelle anded teenimistöös tekitavad sinus kadestust? (Pole eriti raske, eks?) Samal ajal, kui sageli oled tundnud uhkust oma annete üle, kõrvutatuna kaasinimeste omadega? Mõte on selles, et Paulus muretsseb pattulangenud inimese jaoks alati olemas oleva tõsiasja pärast. Vaatamata sellele, kumb suhtumisviis meie juures valdav on, kuidas õppida isetut hoiakut, mis on vajalik meie ühtsuse säilitamiseks Kristuses?

Mis on andestamine? Kas andestamine õigustab kellegi käitumist, kes on meie suhtes kohutavalt eksinud? Kas minu andeksandmine sõltub süüdlase kahetsusest? Aga mis siis, kui see inimene, kelle pärast olen ärritunud, ei vääri mu andestust?

Kuidas aitavad järgmised kirjakohtad meil aru saada andeksandmise piibellikust olemusest? Rm 5:8–11; Lk 23:31–34; 2Kr 5:20, 21; Ef 4:26.

Algatus meid endaga lepitada tuli Kristuselt. „Jumala heldus tahab sind juhtida meelt parandama“ (Rm 2:4). Kristuses lepitati meid Jumalaga siis, kui me alles patused olime. Meie kahetsus ja ülestunnistus ei loo lepitust. Kristuse surm ris-til tegi seda; meie osaks on vastu võtta see, mida meie heaks tehti. On tõsi, et me ei saa andestamise õnnistusi seni, kuni pole oma patte tunnistanud. See ei tähenda, et meie patutunnistus looks Jumala südames andestamisvalmiduse. Andestusvalmidus oli tema südames kogu aeg. Küll aga võimaldab patutunnistamine andestuse vastu võtta (1Jh 1:9). Patutunnistamine on ülimalt tähtis – mitte sellepärast, et see muudaks Jumala suhtumist meisse, vaid sellepärast, et see muudab meie suhtumist Temasse. Kui me alistume kahetsemiseks ja pattude ülestunnistamiseks Püha Vaimu veenvale väele, siis me muutume.

Andestamisvalmidus on ka väga oluline meie enda vaimuliku heaolu pärast. Suutmatuse andestada kellelegi, kes on meie vastu eksinud, isegi siis, kui ta ei vääri andestust, võib meile rohkem haiget teha kui süüdlasele. Kui keegi on sulle halba teinud ja see valu on su sees nagu mädanev haav, kuna sul ei ole õnnestunud andeks anda, siis lased endale ju veel rohkem haiget teha. Vägagi sageli on sellised tunded ja valu eraldumise ja pingete põhjus koguduses. Lahendamata valu koguduseliikmete vahel paneb valutama kogu Kristuse ihu üksmeele.

Andeksandmine vabastab meid teise inimese hukkamõistmisest, sest Kristus on vabastanud meid Tema hukkamõistust. Samas ei mõista see õigeks teise käitumist meie suhtes. Võime ära leppida kellegagi, kes on meile halba teinud, sellepärast, et Kristus lepitab meid endaga, kui meie Temale halba tegime. Saame andeks anda sellepärast, et meile on andeks antud. Saame armastada sellepärast, et meid on armastatud. Andeksandmine on valik. Võime valida andeks anda, vaatamata teise isiku tegudele või suhtumisele. Selline on õige Jeesuse meelsus.

Kuidas aitab tähelepanu keskendamine andeksandmisele, mis meil on Kristuses, õppida andeks andma kaasinimestele? Miks on selline andeksandmine kristlikule kogemusele niivõrd olemuslik?

Loe Mt 18:15–17. Jeesus andis meile kolm sammu, mis aitavad lahendada konflikte, kui teine koguduseliige on meile halba teinud. Millised need sammud on? Kuidas rakendada need sõnad oma käesolevasse olukorda?

Jeesus soovis Mt 18. peatüki nõuandega hoida isiklikku tüli koguduse sees nii väikese rühma inimeste teada, kui võimalik. Tema kava kohaselt pidid kaks asjaosalist probleemi omavahel ära lahendama. Just seepärast ütles Jeesus: „Aga kui su vend peaks patustama, siis mine, noomi teda nelja silma all“ (Mt 18:15). Kui kahe inimese vahelisse tülisse kaasatakse palju teisi, muutub riid suuremaks ja mõjutab üha rohkem kaasliikmete osadust. Inimesed astuvad ühele või teisele poolele ning maha märgitakse rindejoon. Kuid kui kristlased püüavad ajada oma erimeelsused korda nelja silma all ning kristlikus armastuses ja vastastikuses üksteisemõistmises, luuakse lepitushkkond. Kliima on Püha Vaimu jaoks õige ning Tema töötab inimestega kaasa, et erimeelsused lahendada.

Mõnikord ei ole isiklikest üleskutsetest tüli lahendamisel kasu. Sellistel puhkudel soovitab Jeesus võtta endaga üks-kaks inimest kaasa. See teine samm lepitusprotsessis peab alati järgnema esimesele sammule. Eesmärgiks on inimesed omavahel taas kokku liita, mitte neid teineteisest kaugemale lükata. Üks või kaks, kes ühinevad haavatud poolega, ei lähe oma seisukohta tõestama ega liitu teise poole süüdistamisega. Nad tulevad kristlikus armastuses ja kaastundes nõuandjatena ja palvekaaslastena selleks, et osaleda kahe võõrdunud inimese taasühendamise protsessis.

On olukordi, kus kõik püüdlused probleemi lahendada ei toimi. Sellisel juhul annab Jeesus meile nõu tuua probleem koguduse ette. Kindlasti ei räägi Ta sellest, et isikliku tüli lahendamiseks tuleb katkestada hingamispäevahommikune jumalateenistus. Sobiv koht sellise teema jaoks, juhul kui kaks esimest sammu ei ole aidanud kaht poolt lepitada, on koguduse nõukogu. Taas kord on Kristuse eesmärgiks lepitus. Mitte ühe poole süüdistamine ega teise poole süüst vabastamine.

„Ära talu küpsevate väärarengute vimma. Ära lase haaval mädanema minna ja välja purskuda mürgistes sõnades, mis rüvetavad neid kuulavate inimeste meeli. Ära lase kibedatel mõtetel jätkuvalt täita sinu ja tema meeli. Mine oma venna juurde ning räägi temaga alandlikult ja siiralt sellest asjast.“ – Ellen G. White, *Gospel Workers*, lk 499.

Toetav mõte:

Loe läbi artikkel „Forgiveness“ teosest *The Ellen G. White Encyclopedia*, lk 825, 826.

„Kui tööliste südames elab Kristus, kui kogu isekus sureb, kui pole rivaalitsemist, püüdlust ülemvõimule, kui valitseb ühtekuuluvus, kui inimesed pühitsevad endid nii, et armastus üksteise vastu on nähtav ja tuntav, siis tulevad päris kindlalt nende peale Püha Vaimu armu valingud, sest Jumala töotustest ei kao iial märgikest ega tähekest.“ – Ellen G. White, *Selected Messages*, 1. raamat, lk 175.

„Selleks, et seista Issanda suurel päeval Kristuses kui oma pelgupaigas, oma kõrge tornis, peame kõrvale panema kogu kadeduse, iga püüdluse ülemvõimule. Peame sellised ebapühad asjad juurte otsteni hävitama, et need taas meie elus pead ei tõstaks. Peame täielikult astuma Issanda poolele.“ – Ellen G. White, *Last Day Events*, lk 190.

Küsimused aruteluks:

1. Loe Kl 3:12–17. Arutlege kristlike omaduste üle, mille poole apostel Paulus julgustab Kolossa kogudust püüdlema. Miks on sellised omadused igasuguste tülide lahendamise aluseks? Kuidas juhivad need meid ellu rakendama juhtnööre, mida Jeesus Mt 18:15–18 andis?

2. Vaata taas Kl 3:12–17 ja õpetusi, mis neis salmides leiduvad. Miks on kõik see äärmiselt oluline koguduse üksmeele jaoks?

3. Kui vaatame oma kogudust, see tähendab, Seitsmenda Päeva Adventistide Kogudust tervikuna, siis missugused probleemid hoiavad meid kõige enam tagasi sedalaadi üksmeelest, mis on vajalik maailmas olevate inimesteni jõudmiseks? Kas selleks on meie õpetused ja doktriinid? Muidugi mitte. Just need on Jumala poolt meile antud, et me neid maailmale kuulutaksime. Võib-olla on probleem ainuüksi meis, meie omavahelistes suhetes, meie üleolekusoovis ja terves reas muudes asjaoludes. Miks tuleb sul anuda Püha Vaimu väge, et saabuksid muutused, mis peavad ilmnema enne, kui näeme terve koguduse üksmeelt?

Kokkuvõte: Jeesuse Kristuse evangeelium parandab ja kujundab meid ümber. Ja kui see toimub, ei jäta see mõjutamata meie suhteid kaasinimestega. Piibel annab meile tugevad põhimõtted ja näited selle kohta, kuidas meil saavad meil olla head ja lähedased suhted kaasinimestega ka selles patuses maailmas.

Meie kirik on koolid

Loo on kirja pannud Andrew McChesney Adventmisjonist.

Seitsmenda päeva adventistide haridustöö on tee inimeste südameten Bangladeshis, ütles koguduse juht.

„Meie kogudus Bangladeshis koosneb põhiliselt koolidest,“ ütles Milton Das, Bangladeshi Uniooni kommunikatsioonijuht. „Haridus on jõulisim vahend, kuidas jõuda Bangladeshi inimesteni. Seal, kus on kogudus, on kool.“

Esimene misjonijaam, mis sillutas tee riigis õitsele puhkenud adventharidusele, rajati 1906. aastal Lal Gopal Mookerjee ja tema naise USA kooliõpetaja Grace Kelloggi poolt tollases Ida-Bengalis.

Täna on adventkoolid edukad mõjukeskused üle kogu selle 162miljonilise elanikkonnaga riigi, kus umbes 10 000 õpilast käib 174 külakoolis, 10 linnakoolis ja üheksas internaatkoolis. Umbes 60–70 protsenti õpilastest on mittheadventistid ja see number tõuseb 99ni sellistes linnakoolides nagu Dhaka Adventist Preseminari Kool, kus õpetatakse 1535 õpilast riigi pealinnas.

Adventharidus on väga nõutud, sest eri uskkondadest lapsevanemad tahavad, et nende lapsed õpiksid kristlikke väärtuspõhimõtteid, ütles Dan.

„Päris palju lapsi ootab kooli sissesaamist,“ teatas Dan, kes töötas viis aastat Dhaka Adventistide Eelseminari Koolis ja on Bangladeshi Laste Sponsorlusteenistuse ülevaataja. See viimane organisatsioon on Bangladeshi Uniooni osakond, kes hoolitseb 3 000 vähekindlustatud lapse iga-aastase õppemaksu eest, tehes koostööd Peakonverentsiga, adventistide Aasia Abi toetusteenistuse ADRA Tšehhi haruga ja muude organisatsioonidega.

Dan ise sai 16 aastat adventkoolis käia, kuna üks naine Austraaliast tasus tema igakuise õppemaksu Aasia Abi kaudu. Ta ütles, et 90 protsenti kohalikke juhte on lapsena samuti toetusrahade abil hariduse omandanud.

76aastane Shova Rani Bayen, pensionil kooliõpetaja, räägib sellest, kuidas tema nägi adventhariduses võimalust santali rahva jaoks, kes elavad Bangladeshi ja Myanmaril piiril. Shova ütleb, et siis, kui ta oma abikaasaga, evangelist Narottom Bayeniga 1960ndate algul esimest korda sellesse piirkonda jõudis, kandis santali rahvas ümber vöö ainult nappi riidetükki ja sõi kõiki elusolevusi – sealhulgas

tigusid, rotte, kasse ja koeri. Täiskasvanud ei soovinudki teisiti elada.

„Kuid siis avasime koguduse kooli,“ ütles Bayen. „Noorem põlvkond hakkas muutuma. Kui lapsed olid lõpetanud kolm klassi, saatsime nad internaatkooli. Paljud neist lastest on nüüd koguduse töölised, pastorid ja evangelistid.“

Fotol külastab Milton Das Adventistide kooli Dhakas, Bangladeshis.

Ühtsus jumalateenimises

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 4:8, II, Mt 4:8, 9; Tn 3:8–18; Ilm 14:9; Ilm 14:6, 7; Ap 4:23–31.

Juhtsalm: „Ma nägin teist ingliti keset taevast lendavat; sellel oli igavene evangeelium, et kuulutada evangeeliumi neile, kes elavad ilmamaal – kõigile paganahõimudele ja suguharudele ja keeltele ja rahvastele. Ja ta hüüdis suure häälega: „Kartke Jumalat ning ülistage teda, sest tema kohtumõistmise tund on tulnud, ning kummardage teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad“ (Ilm 14:6, 7).

Peagi pärast nelipüha päeva viibisid varakristlased suure osa oma ajast jumalateenistusel. „Aga nemad püsisid apostlite õpetuses ja osaduses, leivamurdmises ja palvetes“ (Ap 2:42). Rõõm, mis tulenes sellest, et tunti Jeesust Messiana, Vana Testamendi prohvetikuulutuste täideviijana, täitis nende südame tänu ja austusega Jumala vastu. Milline eesõigus, et tunti nii imelist tõe! Alguspäevade kristlased tundsid vajadust veeta aega osaduses, uurimises ja palves – kõik selleks, et tänada Jumalat Tema nähtavaks saamise eest Jeesuse elus, surmas ja ülestõusmises ning selles, mida Ta oli nende elus teinud.

Definitsiooni poolest on Jeesuse Kristuse kogudus Jumalat teeniv kogukond, kutsutud ellu Jumalast, et olla „vaimulikuks kojaks... pühaks preesterkonnaks, kes toob vaimulikke ohvreid, mis on Jumalale meelepärased Jeesuse Kristuse kaudu“ (1Pt 2:5). Tänuilikkus Jumala vastu väljendub koguduse jumalateenistuses, mis muudab inimeste südant ja mõtteid Jumala iseloomu sarnasemaks ning valmistab nad ette teenimiseks.

Selle nädala õppetükis keskendume jumalateenimise tähendusele ja uurime, kuidas see hoiab alal üksmeelt Jeesusesse uskujate hulgas.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 15. detsembriks.

Jumalateenimisest rääkides tõstame sageli esile üksikasjad, mida jumalateenimine sisaldab, ja selle, kuidas neid sooritatakse. Kuid mis on jumalateenimise sügav sisu? Mida tähendab teenida Jumalat? Ja miks me seda teeme? Ps 29:2 ütleb Taavet: „Andke Issandale tema nime au, pühas ehtes kummardage Issandat“ (Ps 29:2). See psalm näitab meile õige suuna jumalateenimise tähenduse mõistmisel. Teenida Jumalat tähendab anda Talle au ja lugupidamine, mida Ta väärib.

Ilm 4. ja 5, peatükk. Mis põhjusel teenivad taevaelanikud Jumalat ja Jeesust, Jumala Talle? Vaata Ilm 4:8, 11; 5:9, 10, 12, 13.

See kirjeldus jumalateenistusest taevases troonisaalis, kui Jeesust tutvustati Jumala Talle ja maailma Päästjana, on aukartustäratav. Jumalateenimine toimub siis, kui Jumala loodu vastab Temale ülistussõnadega ja tänulikkusega Tema tehtu eest. Jumalateenimine on tänuliku isiku vastus Jumalale loodu päästmise eest. Maailma ajaloo lõpul ühinevad lunastatud ülistuses ja vastavad niimoodi Jumala päästele. „Suured ja imelised on sinu teod, Issand Jumal, Kõigeväeline! Õiged ja tõelised on sinu teed, sa paganate kuningas! Kes ei peaks kartma sind, Issand, ning ülistama sinu nime? Sina üksi oled püha, kõik paganad tulevad ning kummardavad sinu ette, sest su õiged seadmised on saanud avalikuks“ (Ilm 15:3, 4).

Nii on jumalateenimine meie usu vastus Jumalale Tema imeliste tegude eest: esiteks see, et Ta meid lõi, ja teiseks see, et Ta meid lunastas. Jumalateenimises anname Jumalale au, tänu, armastuse ja kuulekuse; usume ju, et Tema on seda väärt. Muidugi tugineb meie teadmine Jumalast kui oma Loojast ja Päästjast sellele, mida Tema on Pühakirjas ilmutanud. Lisaks avaldus see, mida kristlased Jumala kohta teadsid, palju täielikumalt Jeesuse isikus ja töös (vaata Jh 14:8–14). Just sellepärast teenivad kristlased Jeesust Päästja ja Lunastajana, mille keskmes on Tema ohvrisurm ja ülestõusmine surnust.

Kui kristlased tulevad kokku jumalateenistuseks, siis peaks meie jumalateenimine lähtuma sellisest aukartuse ja tänulikkuse tajumisest.

Mõtle sellele, mida on meile antud Kristuses kui meie Loojas ja Päästjas, millest Ta meid säästnud on ja mida Ta meile pakub – kõike seda, kuna Ta suri vabatahtlikuna meie asemel. Miks peavad need tõed olema kogu meie jumalateenimise alus?

Loe Mt 4:8, 9. Jeesust kiusati kõrbes kolme kiusatusega. Milline oli kolmas?

Uhkuse ja ülbusega kuulutas Saatan enda omaks õiguse olla maailma valitseja, kõigi selle rikkuste ja au omanik, nõuelda kõikide au ja lugupidamist, kes maa peal elavad, justkui oleks tema maailma loonud. Milline Looja Jumala solvamine! Saatan näitas, et ta teadis täpselt, millega on jumalateenimise puhul tegemist: see tähendab anda au ja lugupidamine universumi õigele omanikule.

Võrdle kolme heebrea sõbra kogemust Tn 3. peatükis (eelkõige salmides 8–18) ning lõpuaja Ilm 13:4 ja 14:9–11 võimu. Mis on lõpuajal kaalukaasil? Mis on kummagi kirjapaneku puhul põhiteema?

Kainist ja Aabelist alates kuni kolme heebrea noormeheni Baabülonis ja „met-salise märgiga“ seotud viimaste sündmusteni (Ilm 16:2) püüab Saatan rajada jumalateenimise väärsüsteemi, sellist, mis tõmbab inimesed eemale tõelisest Jumalast ja juhib nad vägagi peenelt teenima teda. Lõpuks ju tahtis ta juba enne pattulangemist olla selline nagu Jumal (Js 14:14). Pole kokkusattumus, et just nii, nagu kolm noormeest seisid surma ähvarduse ees, kui nad „kuju“ ei kummarda, seisab ka Jumalale ustav rahvas surma ähvarduse ees, kui nemad ei kummarda „kuju. Miks kummardada ükskõik millist „kuju“, kui meid kutsutakse üles kummardama hoopis tõelist Jumalat?

„Heebrea noorte kogemusest Duura orus on meil palju õppida... Jumala rahvalt nõutakse eelseisval viletsuseajal kõikumatut usku. Tema lapsed peavad ilmutama, et Tema on nende ainus kummardamise objekt ning nad on valmis ohverdama pigem elu, kui et muganduma väikseimagi järeleandmisega väärale teenistusele. Igavese Jumala Sõnaga vastuollu minevatel patustel, surelike inimeste käskudel ei ole südamest uskliku inimese jaoks mingit tähtsust. Ta kuuletub tõele ka vangistuse, maalt väljasaatmise või surma ähvardusel.“ – Ellen G. White, *Prohvetid ja kuningad*, lk 512, 513.

Millisel moel kiusatakse meid praegugi teenima kedagi muud peale Ole-vuse, kes väärrib meie kummardamist? Kuidas võib väärkummardamine olla meie jaoks palju peenekoelisem oht, kui taipame? Mis võib olla see, mida me juba praegu oleme kiusatud kummardama?

Seitsmenda päeva adventistid näevad Ilm 14:6–12 olevas kolme ingli kuulutuses enda missiooni ja Jeesuse teise tuleku eel kõlava sõnumi tuuma (Ilm 14:14–20). Need on tähtsad sõnumid, mida kuulutada „suure häälega“ kõikidele elanikele Maal.

Loe Ilm 14:6, 7. Milline on esimese ingli sõnum ja mida see Jumalast räägib? Miks on selles sõnumis viide Jumala kummardamisele?

Kolme ingli kuulutusest esimene annab sõnumi teada kogu maailmale. See on Jeesuse poolt Mt 24:14 öeldud ettekuulutuse täitumine. Kolme ingli kirjeldusest ja nende missioonist aimub pakilisust ja ruttu. Esimene sõnum palub inimestel tungivalt pöörduda Jumala poole, „sest tema kohtumõistmise tund on tulnud“ (Ilm 14:7). Jeesuse teine tulek algatab kohtumõistmise.

„Kartke Jumalat,“ ütleb see ingel (Ilm 14:7). Nende meeltes, kes ei võta Jumalat tõsiselt, tekitab see sõnum ja kutse tegevusele tõepoolest hirmu. Kuid nendes, kes on käinud Jeesuse järel, kutsub see üleskutse esile austuse ja lugupidamise. Nad vaatavad Jumalale ja näevad Tema töötuste täitumist. Neid valdab tohutu aupaklikkus Jumala suhtes.

„Ning kummardage teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad“ (Ilm 14:7). Need sõnad vihjavad selgelt hingamispäeva käsule ja suunavad selle kaudu pilgu loomisele (vaata 2Ms 20:8–11). Loomise Jumal, kes seadis sisse hingamispäeva oma loova väe mälestuseks, on ainus, keda kummardada ja austada.

Huvitav on märkida, et maailma ajaloo lõpupäevil tõuseb kummardamine inimsoo truuduse võtmetemaks suures võitluses. See üleilmne teadaanne on üleskutse kummardada Loojat.

„Lõpukriisis saab keskseks teemaks kummardamine. Ilmutusraamat teeb selgeks, et proovikivi pole kummardamast keeldumine, vaid just see, keda kummardada. Aja lõpul on maailmas ainult kaks inimgruppi: need, kes kardavad ja kummardavad tõelist Jumalat (11:1, 18; 14:7), ning need, kes vihkavad tõde ja on lohe ning metsalise kummardajad (13:4–8; 14:9–11)...“

Kui kummardamine on lõpukonflikti keskne teema, siis pole ju ime, et Jumal saadab oma lõpuaja evangeeliumi tungiva üleskutsega Maa elanike juurde, et nad võtaksid Teda tõsiselt ja kummardaksid Loojana Teda, Ainsat, kes väärib kummardamist.“ – Ranko Stefanovic, *Revelation of Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation* (Berrien Springs, Mich.: Andrews University Press, 2002), lk 444, 445.

Loe Ap 2:42. Millised olid kummardamise osad varakristlikus koguduses?

„Aga nemad püsisid apostlite õpetuses ja osaduses, leivamurdmises ja palvetes“ (Ap 2:42). Koguduse algushetkedest peale iseloomustatakse kummardamist kui midagi, mis keskendub apostlite esitatud Jumala Sõna uurimisele. Esimesed kristlased uurisid ustavalt Pühakirjast, mida oli seal öeldud Jeesuse Messiaks olemise kohta. Nad olid pidevas osaduses, et jagada üksteisega Jumalast neile antud õnnistusi ja julgustada üksteist oma vaimulikul teekonnal koos Jumalaga. Sõnast leidsid nad pühad tõed, mis said nende poolt maailmale viidava sõnumi aluspõhjaks.

Mida räägivad järgmised kirjakohad meile koguduseliikmete osaduses toimuvast Jumala Sõna uurimise tähtsusest?

2Kn 22:8–13

Ap 17:10, 11

2Tm 3:14–17

„Ükskõik, kus evangeeliumi tõdesid kuulutatakse, juhatakse neid, kes siiralt igatsevad õigust teha, hoolsalt Pühakirja uurima. Kui praegu, selle maailma ajaloo lõppsündmuste ajal need, kellele kuulutatakse meie aja tõdesid, järgiksid beroialaste eeskujut ja uuriksid Pühakirja iga päev, võrreldes neile esitatud kuulutust Jumala Sõnaga, siis seal, kus praegu on Jumala käsule ustavaid vaid vähe, oleks neid palju rohkem.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 232.

Oleme ühtne rahvas nende tõdede pärast, mida me kuulutame, tõdede pärast, mida Jumala Sõnast leiame. See kehtis Jumala koguduse kohta alguspäevil ja see kehtib ka tänapäeval. Jumala Sõna uurimine moodustab nii Jumala kummardamise kui ka meie kui rahva ühtsuse tuuma; meid on kutsutud viima maailmale kolme inglil kuulutust.

Perekonnana osaduseks ja Jumala kummardamiseks kogunedes räägib Pühakiri meile Jumalalt tulevaid sõnu ning juhib meie elu, kui valmistume oma missiooniks ja Jeesuse teiseks tulekuks.

Kui kindlalt toetud sa Piiblile selles, mida usume? Kas sa oled sellesse nii-moodi juurdunud, et suudad, nagu kolm heebrea noormeest, seista kindlalt ka surma palge ees?

Ükskõik, millised väljakutsed varakristliku koguduse ees ka seisid, ühendas neid usk Jeesusesse ja tõesse, mida Ta usaldas neile maailmas levitamiseks. „Just seda nimetas Peetrus „teile antud tööks/käesoleva aja tööks“ (2Pt 1:12). Ja niimoodi tões ühendatuna väljendus nende ühtsus mitmel viisil.

„Aga nemad püsisid... leivamurdmises ja palvetes“ (Ap 2:42). See viide leivamurdmisele osutab tõenäoliselt osadussöömaajale või tavalistele toidukordadele, mida usklikud omavahel jagasid. Mingil hetkel võis keegi teha sellise osadussöömaaja vältel erilise õnnistuspäeva leiva ja joogi pärast, meenutades Jeesuse surma ja ülestõusmist ning Tema peatse tuleku ootust. Niimoodi pühendasid varakristlased oma aja Jeesuse elu ja töö meelde tuletamisele ning armastasid sellest osadussöömaaegadel rääkida. Sellised koos söömise korrad said Jumala kummardamise hetkedeks. „Nad viibisid päevast päeva ühel meelel pühakojas, murdsid leiba kodudes ja võtsid rooga juubeldades ning siira südamega, kiites Jumalat ja leides armu kogu rahva silmis. Issand aga lisas päästetuid päevast päeva nende hulka“ (Ap 2:46, 47). Kahtlemata aitas selline koos olemise osadus suuresti tugevdada ühtsustaju, mis oli neil Jeesuses.

Millised näited on meil apostlite tegude raamatus selle kohta, et varakristlased palvetasid koos? Mille pärast nad palvetasid?

Ap 1:14 _____

Ap 4:23–31 _____

Ap 12:12 _____

Varakristlik kogudus tundis rõõmu võimalusest Jumalaga otse suhelda ja Teda mitte kunagi anumata jätta, kui nad jumalateenimiseks kokku tulid. Oma esimeses kirjas Timoteosele toob Paulus esile palve osatähtsuse, kui kristlased on koos (1Tm 2:1). Efeslastele rõhutas ta samuti vajadust palvetada: „Palve ja anumisega palvetage igal ajal Vaimus ning selleks valvake kogu püsivusega ja eestpalvetega kõigi pühade eest ja minugi eest“ (Ef 6:18, 19).

Mismoodi saame kogeda sügavat ühtsust, tehes võimsalt eestpalvet üldisest puudutavate põhjuste pärast? Kuidas aitab selline palve meid kui kogudust ühendada?

Toetav mõte:

Loe teosest *The Ellen G. White Encyclopedia* artikleid „Prayer“, lk 1044–1046 ja „Worship“, lk 1290, 1291.

„Hingamispäeva tähtsus loomistöö mälestusena seisneb asjaolus, et see toob alati esile Jumala kummardamise tõelise põhjuse – selle, et Tema on Looja ja meie oleme Tema loodolevused. Hingamispäeva käsk on Jumala kummardamise aluseks, kuna õpetab seda suurt tõe kõige mõjuvamalt; ükski teine korraldus ei tee seda. Jumala kummardamise tõeline põhjus, mitte ainult seitsmendal päeval, vaid alati, seisneb Looja ja Tema loodolevuste erinevuses. See tähtis fakt ei igane kunagi ega tohi kunagi ununeda.“ – J. N. Andrews, *History of the Sabbath*, 27. ptk. „Selleks, et seda tõe alati inimeste meeles hoida, seadis Jumal hingamispäeva Eedenis: ja nii kaua, kui püsib fakt, et Tema on meie Looja, nii kaua on meil põhjust Teda kummardada ja nii kaua püsib ka hingamispäev selle märgi ja mälestusena. Kui kõik inimesed oleksid pidanud hingamispäeva, siis oleksid inimeste mõtted ja kiindumused suunatud Loojale kui austuse ja kummardamise objektile ning poleks kunagi olnud ühtegi ebajumalakummardajat, ateisti ega usmatut. Hingamispäeva pühitsemine on tõelisele Jumalale sõnakuulelikuks jäämise märgiks – Temale, „kes on teinud taeva ja maa ja mere ja veteallikad“. Sellest järeldub, et kuulutus, mis käsib inimesi kummardada Jumalat ja pidada Tema käske, kutsub neid eelkõige pidama neljandat käsku.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 437, 438.

Küsimused aruteluks:

1. Kuna piibellikud arusaamad kummardamisest, loomisest ja päästest on nii tihedalt läbi põimunud, siis, mida sa arvad, kuidas on hingamispäeva pidamine Jumala vastumürk vale kummardamise vastu? Millist osa etendab hingamispäev Ilm 14:6, 7 lõpuaja prohvetikuulutuses? Miks osutatakse hingamispäevale esimese ingl'i kuulutuses?
2. Tihtilugu räägime kummardamisest kui millegi sooritamisest – asjust, mida jumalateenimise ajal teha või mitte teha. On see piisavalt hea? Millest Jumala kummardamine tegelikult räägib? Kuidas kogeb su kohalik kogudus mõtestatud jumalakummardamist?
3. Mõnes ühiskonnas vajub kristlike koguduste jumalateenistus aeglaselt unarusse või hüljatakse, seda ka adventkogukondades. Mida saab su kohalik kogudus teha sellise suundumuse takistamiseks?

Kokkuvõte: Kummardamine on kristlike usklike tänumeelne vastus Jumalale Tema päästeanni eest. Samuti on see oluline osa kristliku kogukonna ühtsuse ja osaduse kogemisel. Ilma palveta ja Piibli uurimiseta, soovides seejuures tunda Jumala tõe meie jaoks, ei õnnestu meie kogukonnal kogeda ühtsust Kristuses.

Ukrainlane ehitab 22 kirikut

Loo on kirja pannud Andrew McChesney Adventmisjonist.

Ehitusfirma juht Vladimir Vladovski teadis, et ainult ime läbi on võimalik ehitada seitsmenda päeva adventistide kirik Venemaa põhjapoolseimasse meresadamasse Arhangelskisse.

Tal ei olnud projekti. Tal olid ainult napid suvekuud, et kirik ehitada. Ning eakas linaametnik oli – põhjendust esitamata – andnud vande, et ta ei kirjuta nendele dokumentidele iial alla.

Niisiis hoolitses Vladovski selle est, et kiriku rajamise plaan tehtud saaks ja tööd algaksid.

„Suvi on Arhangelskis väga lühike ja meil ei olnud aega bürokraatiaga tegeleda,“ ütles Vladimir, sünnilt ukrainlane, kes on ehitanud rohkem kui kahe aastakümnega 22 kirikut ja muid kogudusehooneid Venemaal, Ukrainas ja Mongoolias. „Niisiis alustasime ehitamist.“

Pärast vundamendi tegemist sai Vladimir kätte ehitusplaani järgmise etapi jaoks ja pani kokku ehitussalga seinte püstitamiseks. Siis tuli järgmine ehitusplaan ja katus.

Märkimist väärib asjaolu, et mitte keegi linnavõimudest ei püüdnud ehitamist peatada. Vladimir polnud aga ka ametlikku dokumentatsiooni unustanud. Ta kogus oma salga igal hommikul palveks kokku – palvetati, et ehituse asjus sünniks ime.

Möödus kuu. Kaks kuud. Kolm kuud. Arhangelski suvi kestab ainult kolm kuud, juunist augustini. Välistööd kiriku juures said valmis enne esimese lume tulekut septembris. Sisetööd lõpetati detsembris.

Vladimir läks dokumentide pärast uuesti linnaametniku juurde. Ta ei teadnud, mida oodata, kuid ta tundis rahu, teades, et oli iga päev palvetanud ning ilm oli püsinud soe nii kaua, kuni kirik valmis sai.

Linnaametnik ei lausunud sõnagi. Ta kirjutas lihtsalt igale dokumendile alla.

„Lõpuks kirjutas ta kõigele alla,“ ütles Vladimir. „Ma ei tea, miks. See oli ime.“

Vladimir, kolmandat põlve adventist, kes restaureeris nõukogude ajal riiklikus ehitusettevõttes vanu maju, on kogenud palju imesid sellest ajast peale, kui ta liitus esimest korda meeskonnaga, kes ehitas 1995. aastal Moskvast adventkoguduse jaoks Euro-Aasia Divisjoni peakorterit. Praegu töötab ta Krasnojarskis, Tomskis ja ühes kolmandas linnas Venemaal.

Kuid ükski ime pole olnud sedavõrd märkimisväärne nagu Arhangelskis 1999. aastal toimunu, ütles ta Ukraina pealinnas Kiievis toimunud vestlusel.

„Ehitasime kiriku ilma projekti ja loata,“ sõnas ta.

Vladimir Vladovski käes on Arhangelski kiriku foto.

Koguduse organisatsioon ja ühtsus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ef 5:23–27; Mt 20:25–28; Tt 1:9; Mt 16:19; Gl 6:1, 2; Mt 28:18–20.

Juhtsalm: „Nõnda ei tohi olla teie seas, vaid kes iganes teie seas tahab saada suureks, olgu teie teenija, ja kes iganes teie seas tahab olla esimene, olgu teie sulane“ (Mt 20:26, 27).

Seitsmenda päeva adventistidena oleme protestandid ja usume, et päästetud saab üksnes usust sellesse, mida Jeesus Kristus inimkonna heaks on teinud. Me ei vaja kirikut ega kiriku hierarhiat, et saada kasu sellest, mida Kristus on meie heaks teinud. Saame Kristuse annid otse Temalt kui meie Asendajalt ristil ja meid taevases pühamus vahendavalt Ülempreestritl.

Siiski on kogudus Jumala loodud ja Jumal seadis selle meie jaoks siia – mitte kui päästevahendi, vaid kui teabekandja, mis aitab meil päästet väljendada ja seda avalikult maailmale näidata. Kogudus on organisatsioon, mille Jeesus lõi maailmale evangeeliumi levitamiseks. Organisatsioon on tähtis niivõrd, kuivõrd see tugevdab ja õigustab koguduse missiooni. Ilma koguduse organisatsioonita ei oleks Jeesuse päästesõnumit võimalik nii tõhusalt kaasinimestele edastada. Ka koguduse juhid on olulised, sest nad tugevdavad ühtsust ja selgitavad Jeesuse eeskju.

Sellel nädalal õpime, miks on koguduse korraldus missiooni jaoks oluline ja kuidas see tugevdab koguduse ühtsust.

Selle nädala õppetüki õppides valmistud hingamispäevaks, 23. detsembriks.

Nagu juba varasemast õppetükist nägime, kasutab Uus Testament koguduse kohta keha kujundit. Kogudus on Kristuse ihu. See metafoor vihjab koguduse mitmesugustele tahkudele ning Kristuse ja Tema rahva vahelisele suhtele. Kristuse ihuna sõltub kogudus oma olemasolus Temast. Tema on Pea (Kl 1:18; Ef 1:22) ning koguduse elu Allikas. Ilma Temata ei oleks kogudust.

Kogudus saab oma identiteedi Kristuselt, sest Tema on koguduse uskumuse ja õpetuste Allikas, Aluspõhi ja Algataja. Ometi on kogudus rohkemat kui uskumused ja õpetused, olgugi et need on koguduse identiteedi jaoks väga olulised. Kristus ja Tema Sõna, nagu seda avaldab Pühakiri, määravad ära, mis on kogudus. Niisiis ammutab kogudus oma identiteedi ja tähenduse Kristuselt.

Ef 5:23–27 kasutab Paulus Kristuse ja Tema koguduse vahelise suhte illustreerimiseks suhet abielumehe ja abielunaise vahel. Millised on Kristuse ja Tema koguduse suhete põhialused?

Kuigi alistumise idee võib meis kõhklust tekitada, kuna juhid on seda sajandeid kuritarvitanud, allub kogudus siiski Peale, Kristusele, ja on Tema autoriteedi alam. See, et tunnistame Kristust koguduse Peana, aitab meil meeles pidada, kellele kuulub meie lõplik truudus – Issandale endale ja mitte kellelegi teisele. Kogudus vajab organiseerimist, kuid selline organisatsioon peab alati alluma Jeesuse – koguduse tõelise Juhi – autoriteedile.

„Kogudus on rajatud Kristusele kui alusele; kogudus peab kuuletuma Kristusele kui peale. Kogudus ei tohi sõltuda inimesest ega olla inimese mõjuvõimu all. Paljud väidavad, et vastutav koht koguduses annab neile õiguse dikteerida teistele, mida uskuda ja mida teha. Jumal pole andnud selleks mingit õigust. Kristus ütleb: „Teie kõik olete vennad!” Kõiki kiusatakse ja kõik on ekslikud. Usu kalju on Kristuse elav kohalolek koguduses. Sellele võivad toetuda kõige nõrgemadki.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 414.

Kuidas õpime sõltuma Kristusest ja mitte ühestki „piiratud olendist“, nagu on nii kerge teha?

Jüngritega töötamise käigus koges Jeesus korduvalt hetki, kus Ta tundis tõenäoliselt tühimust võimujanu pärast, mis neil näis olevat. Apostlid paistsid muretsevat selle pärast, kas neist saavad võimsad juhid Jeesuse riigis (Mk 9:33, 34; Lk 9:46). Isegi siis, kui jüngrid sõid koos viimast õhtusöömaaega, olid nende keskel lausa käegakatsutavalt tunda ülemvõimu ja valitsemise soovi (Lk 22:24).

Ühe sellise juhtumi puhul väljendas Jeesus selgelt oma mõtteid Tema rahva vaimulikuks juhiks olijaist. Milliseid põhimõtteid juhiameti kohta saame Jeesuse manitsusest Mt 20:25–28? Kuidas näidata seda põhimõtet oma elus ja eriti oma koguduses?

„Selles sisutihedas lõigus esitab Jeesus meile autoriteedi kaks mudelit. Esimeseks on Rooma arusaam autoriteedist. Selle mudeli puhul seisab eliit teistest kõrge- mal. Neil on võim langetada otsuseid ja oodata alamal olijailt allumist. Ilmselgelt jättis Jeesus selle autoriteedi mudeli kõrvale, kui Ta sõnas: „Nõnda ei tohi olla teie seas!“ Küll aga esitas Ta jüngritele uut, õhku ahmima panevat autoriteedimudelit, mis jättis kõrvale või pööras täiesti pea peale hierarhilise mudeli, millega nemad tuttavad olid.“ Darius Jankiewicz, artikkel „Serving Like Jesus: Authority in God’s Church“, ajakirjast *Adventist Review*, 13. märts 2014, lk 18.

Autoriteedi mõiste, mida Jeesus selles loos esitab, tugineb kahele põhisõnale: *sulane* (diakonos) ja *ori* (doulos). Mõnes Piibli versioonis tõlgitakse esimene sõna, *sulane*, sageli „töötajaks“, ning teine „sulaseks“ või „orjaks“. Nõnda kaotavad mõlemad sõnad palju Jeesuse kavandatud jõulisusest. Kuigi Jeesus ei soovinud tühistada kõiki autoriteedistruktuure, soovis Ta rõhutada, et koguduse juhid peavad olema eelkõige Jumala rahva sulased ja orjad. Nende ametikohad ei ole mõeldud oma autoriteedi pealesurumiseks, inimeste üle valitsemiseks või endale mõjukuse ja maine saamiseks. „Kristuse kuningriik rajanes sootuks teistsugusel alusel. Ta kutsus inimesi valitsemise asemel teisi teenima ning tugevaid kandma nõrkade koormaid. Võim, amet, talendid ja haridus kohustasid nende valdajat teenima kaasinimesi.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 550.

Loe Jh 13:1–20. Millise juhiameti eeskuju andis Jeesus oma jüngritele? Mida püüab Jeesus ikka veel meile selles lõigus õpetada? Kuidas saame siinset põhimõtet rakendada oma tegevuses kaasinimestega, sees- ja väljaspool kogudust?

Loe 2Tm 2:15 ja Tt 1:9. Millised ülesanded on Pauluse nõuannete kohaselt Timoteosele ja Tiitusele ustavatel koguduse juhtidel ja vanematel?

Märkad, kui palju rõhku paneb Paulus doktriinide ja õpetuste puhtana hoidmisele. See on ühtsuse jaoks väga oluline, eriti seetõttu, et meie kogudust ühendavad, kahtlemata rohkem kui miski muu, meie õpetused. Taaskord – adventistidena, niivõrd erineva eluala, kultuuri ja päritoluga inimestena, leidub meie ühtsus Kristuses selle tõe mõistmises, mille Ta on andnud. Juhul kui ajame need õpetused segaseks, ootab ees ainult kaos ja killustatus, eriti aja lõpule liginedes.

„Ma vannutan sind Jumala ja Kristuse Jeesuse ees, kes tuleb kohut mõistma elavate ja surnute üle, ning tema ilmumise ja tema kuningriigi nimel: Kuuluta sõna, astu esile, olgu aeg paras või ärgu olgu, noomi, manitse, julgusta igati pika meele ja õpetamisega. Sest tuleb aeg, mil nad ei salli tervet õpetust, vaid otsivad endile oma himude järgi õpetajaid, kes kõditavad nende kõrvu ja pööravad end eemale tõest ning pöörduvad müütide poole“ (2Tm 4:1–4).

Nende sõnadega pöörab Paulus oma inspireeritud mõtted Jeesuse teisele tulekule ja kohtupäevale. Apostel kasutab kogu Jumalast antud autoriteeti (vaata 1Tm 1:1) selleks, et anda Timoteosele tähtsat nõu. Lõpupäevade kontekstis, mil valeõpetustest kubiseb ja ebamoraalsus kasvab, peab Timoteos kuulutama Jumala Sõna. Seda tööd on ta kutsutud tegema.

Osana oma õpetustööst peab Timoteos veenma, noomima ja üles kutsuma. Need tegusõnad meenutavad Pühakirjas antud juhiseid (2Tm 3:16). On selge, et Timoteose töö on järgida, õpetada ja ellu rakendada seda, mida ta Pühakirjast leiab, ning tal tuleb seda teha pika meele ja püsivusega. Karmid ja ägedad noomitused toovad patuse harva Kristuse juurde. Järgides Pauluse kirjutatut – järgides seda Püha Vaimu juhtimisel ning sulasesarnase juhi suhtumisega – võib Timoteos olla koguduses võimsaks ühendavaks jõuks.

Millisel praktilisel viisil saame aidata oma koguduse juhtidel säilitada ühtsust koguduses? Kuidas tagada, et oleksime alati ühtsuse, mitte lõhenemise jõud, eriti keset vaidlusi?

Koguduse organisatsiooni üheks peateemaks on tegeleda korraga, distsipliiniga. Mõnikord on tundlik ja võib-olla vääriti mõistetud teema see, kuidas aitab kord koguduse ühtsust säilitada. Kuid piibellikust vaatenurgast keskendub koguduse kord kahele tähtsale valdkonnale: õpetuse puhtuse hoidmisele ning koguduse elupraktika puhtuse säilitamisele.

Oleme juba näinud, et Uus Testament peab tähtsaks piibelliku õpetuse puhtust, olles teadlik ärataganemisest ja valeõpetustest, eriti lõpupäevil. Sama kehtib kogukonna auväärsuse säilitamiseks, võttes ebamoraalsuse, ebaaususe ja kõlvatuse suhtes tarvitusele ettevaatusabinõusid. Sel põhjusel räägitakse Pühakirjast kui kasulikust „õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õiguses“ (2Tm 3:16).

Loe Mt 16:19 ja 18:15–20. Millised põhimõtted andis Jeesus kogudusele seoses distsiplineerimisega ja eksituses olijate manitsemisega?

Piibel toetab korrakohasust ja vastutust, mis meil oma vaimuliku ja kõlbelse elu pärast üksteise ees on. Tegelikult on üheks koguduse eraldusmärgiks tema pühadus ehk eristumine maailmast. Kindlasti leiame Piiblist palju näiteid keerulistest olukordadest, kus ebamoraalne käitumine nõudis koguduselt otsustavat tegutsemist. Kogudus peab säilitama moraalinormid.

Milliseid põhimõtteid õpetavad need kirjakohad meile selle kohta, kuidas koguduses keeruliste teemadega hakkama saada? Mt 7:1–5; Gl 6:1, 2.

Me ei saa eitada piibellikku õpetust, et koguduses on vaja distsipliini. Ilma selleta ei saa me olla ustavad Sõnale. Kuid märkad, et paljudes niisugustes manitsustes on lunastav ja lootustandev osa. Nii palju kui võimalik, peab distsipliin olema lootustandev. Meil tuleb meeles pidada sedagi, et oleme kõik patused ja vajame kõik armu. Seega, kui rakendame distsipliini, tuleb seda teha alandlikkusega ja tugevalt tunnetades, et meilgi on ebaõnnestumisi.

Kuidas saame kohelda neid, kes eksivad, lähtudes rohkem lunastavast ja lootustandvast kui karistavast suhtumisest?

Nagu oleme selle veerandaasta jooksul näinud (ja korduvalt esile toonud), on meid koguduseks organiseeritud ja ühendatud misjonitöö jaoks. Me ei ole mingi sotsiaalne klubi, kuhu samameelsed inimesed kokku tulevad ja üksteisele kinnitavad, millesse me usume (kuigi ka see on tähtis). Meid on koondatud üheks selleks, et edastada maailmale tõde, mida me ise oleme hakanud armastama.

Mt 29:18–20 andis Jeesus oma jüngeritele viimased juhised nende missiooni kohta maailmas. Leia Jeesuse korralduse võtmesõnad. Mida ütlevad need sõnad tänapäeval kogudusele?

Jeesuse suures korralduses oma jüngeritele on neli peamist tegusõna: minge, tehke jüngriks, ristige ja õpetage. Nendesse salmidesse kuuluva kreeka keele grammatika kohaselt on põhiverbiks *tehke jüngriks* ning kolm ülejäänud tegusõna näitavad, kuidas seda teha. Jüngriks tehakse siis, kui usklikud lähevad kõikide rahvaste juurde evangeeliumi kuulutama, inimesi ristima ja õpetama neid pidama seda, mida Jeesus ütles.

Kui kogudus sellele korraldusele vastab, siis Jumala riik avardub ning järjest rohkem inimesi kõikidest rahvustest ühineb nende ridadega, kes võtavad Jeesuse vastu oma Päästjaks. Nende kuulekus Jeesuse korraldusele saada ristitud ja teha Tema õpetuste kohaselt loob ühe ülemaailmse perekonna. Uued jüngrid on samuti kindlad, et Jeesus on igal päeval kohal, kui nemad teevad omakorda jälle järgmisi inimesi jüngeriteks. Jeesuse kohalolu on Jumala kohalolu töotus. Matteuse evangeelium algab teadaandega, et Jeesuse süünd tähendab „Jumal on meiega“ (Mt 1:23), ning lõpeb töötusega Jeesuse pidevast kohalolust meie juures Tema teise tulekuni.

„Kristus ei öelnud jüngeritele, et nende töö on kerge... Ta kinnitas neile, et Tema on nendega: kui nad lähevad välja uss, võivad nad liikuda Kõigekõrgema kilbi varjus. Ta käskis neil olla julged ja tugevad. Keegi, kes on tugevam inglitest, pidi olema nende ridades – taeva vägede Ülemjuhataja. Tema tegi piisavad ettevalmistused nende töö eduks ning võttis endale vastutuse selle eest. Niikaua, kui nad kuuletusid Tema sõnale ning töötasid ühenduses Temaga, ei saanud nad jääda kaotajaiks.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 29.

Mõtiskle, mida tähendab töotus Jeesuse kohalolekust oma rahva juures kuni Tema teise tulekuni. Kuidas peaks selle töötuse tõelisus meid mõjutama siis, kui püüame täita korraldust, mille Jeesus meile andis?

Toetav mõte:

Ellen G. White'i raamatust *Testimonies to Ministers and Gospel Workers* peatükk „Individual Responsibility and Christian Unity“, lk 485–505; raamatust *Gospel Workers* peaükid „Unity in Diversity“, lk 483–485, ja „Church Discipline“, lk 707–710. Loe teosest *The Ellen G. White Encyclopedia* artikleid „Church“, lk 707–710, ja „Church Organization“, lk 712–714.

„Hea juhtimise põhimõtted rakenduvad kõikides ühiskonnavormides, sealhulgas koguduses. Siiski peab koguduse juht olema midagi enam kui juht. Ta peab olema ka sulane.

Juhiks ja sulaseks olemise vahel on ilmne vastuolu. Kuidas saab keegi juhtida ja teenida samal ajal? Kas pole nii, et juht võtab au? Kas pole nii, et tema annab korralduse ja ootab, et teised talle kuuletuksid? Kuidas võib ta sel juhul olla sulase kohal, kus saadakse korraldusi ja täidetakse neid?

Selle paradoksi, näiva vastuolu lahendamiseks peame vaatama Jeest. Tema oli just selline juht, kes teenib. Kogu Tema elu oli teenimine. Ja samal ajal oli Ta suurim juht, keda maailm eales on näinud.“ – G. Arthur Keough, *Our Church Today: What It Is and Can Be* (Washington, D. C., and Nashville: Review and Herald, 1980), lk 106.

Küsimused aruteluks:

1. Peatu veel sulane-juht mõttel. Milliseid, kui üldse mingeid näiteid saame leida ilmalikust maailmast?
2. Loe veelkord Mt 20:25–28. Mida räägib loetu meile sellest, kuidas Jumal mõistab sõna *suur* tähendust (Mt 20:26), vastupidiselt sellele, kuidas maailm seda sõna mõistab?
3. Kui koguduse juhtide üheks ülesandeks on säilitada ühtsus, siis mida peaksime tegema meie, kui koguduse juhid kõiguvad ja kui nende inimlikkus takistab neil olla täiuslikuks eeskujuks?
4. Miks on väga tähtis, et rakendaksime koguduses korda ja distsipliini lahkes ja armastavas vaimus nende suhtes, kes eksivad? Miks peaksime selles protsessis eelkõige silmas pidama Matteuse evangeeliumi 7. peatüki 12. salmi?

Kokkuvõte: Hea koguduse organisatsioon on oluline koguduse missiooni jaoks ja usklike ühendamiseks. Kristus on koguduse pea ning koguduse juhtidel tuleb järgida Tema eeskju, kui nad Jumala rahvast juhivad. Ühtsus säilitatakse Jumala Sõna ustava õpetamisega ning ustavalt selle Sõna järgi elamisega.

Minu naine lahkus kogudusest

Selle loo on kirjutanud Daniel Gatan.

Mu naine on lakanud seitsmenda päeva adventistide koguduses käimast, kuid ma ei ole jätnud lootust. Räägin nüüd, miks.

Survet avaldaval kommunismiajal sai üks naine mu kodumaal Rumeenias teada adventistide kogudusest ja hakkas regulaarselt hingamispäeviti teenistustel käima. See tegi ta abikaasa tulivihaseks.

„Kuhu sa igal laupäeva hommikul ühel ja samal ajal lähed?“ küsis ta.

„Kallis, lähen adventkirikusse,“ vastas naine.

„Seda ma juba tean,“ nähvas mees. „Sa võid käia edasi, aga ainult ühel tingimusel: sa ei tohi lasta ennast ristida. Ma ei taha kuulda, et sind on ristitud, muidu ma tapan su.“

Kui naine luges Piiblit ja õppis rohkem Jeesust tundma, veendus ta, et pidi ristimise kaudu avalikult Jeesuse poole valima.

Koguduseliikmed ümbritsesid vastristituid pärast hingamispäevast tseremooniat. Nad kallistasid ja kinkisid kirevaid lilli. Kõik naeratasid, peale ühe naise. Ta polnud kindel, kuidas abikaasa reageerib.

Sellel pärastlõunal, kui naine, lilled kaenlas, koju jõudis, leidis ta abikaasa eesõuest. Mees istus puust laua taga, mille sisse oli otsapidi löödud terav nuga.

„Kust sa need lilled said?“ küsis mees.

„Mind ristiti täna,“ vastas naine.

Mehe nägu läks raevust lillakaspunaseks.

„Kas sa ei uskunud mind, kui ma ütlesin sulle, et tapan sind, kui sa end ristida lased?“ küsis mees nuga lauast välja tõmmates. „Valmistu surmaks,“ ütles ta ja tegi torke naise suunas.

Naine põgenes maja taha, kus neil oli aed. Mees sai ta kätte maisivarte vahelt. Kui mees tõstis käe noaga pea kohale, palus naine luba täita veel enda viimane soov: palvetada. Mees nõustus ja vaatas, kuidas naine põlvili langes. Ta kummardus naise kohale, kui too Jumalaga rääkis, ning hoidis nuga oma pea kohal.

Äkki libises noatera aeglaselt käepideme küljest lahti ja kukkus kedagi vigastamata maapinnale. Mees läks näost valgeks. Kogu ta keha hakkas värisema ning ta vajus maapinnale noatera kõrvale. Naine hüppas ta juurde ja aitas ta üles.

Sõnatult läksid nad majja.

Mõne aja pärast see mees ristiti. Jumal muutis ta südame.

Kui Jumal sai muuta selle mehe südame, siis ma tean, et Tema saab puudutada ka minu naise südant. Usaldan Jumalat ka siis, kui igasugune lootus näib olevat kadunud.

68aastane Daniel Gatan on pensionile jäänud ehitustöölise Ploscas, Rumeenias.

Ühtsuse lõplik taastamine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 14:1–3; Js 11:1–10, Ilm 21:1–5; 1Ts 4:13–18; Ilm 22:1–5; Js 35:4–10.

Juhtsalm: „Meie ootame aga tema töotuse järgi uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus“ (2Pt 3:13).

Piibli üks suurim töotus on Jeesuse töotus tulla tagasi. Ilma selleta poleks meil midagi, sest meie lootused keskenduvad sellele töotusele ja selle tähendusele meie jaoks. Siis, kui Kristus tuleb tagasi taeva pilvedel, pühitakse ära kõik, mis on maine ja inimtekkeline ning seega lühiaegne ja nii mõnigi kord mõttetu. Pärast tuhandet aastat taevas tehakse sõdadest, näljahädadest, haigustest ja tragöödiatest räsitud Maa uueks ning see saab lunastatute elukohaks, kus nad ühinevad lõpuks uuesti oma Issanda ja üksteisega.

Lootus, et Kristus tuleb teist korda, on Uue Testamendi peateema ning sajandeid on kristlased igatsedes oodanud selle töotuse täitumist. Meie kui seitsmenda päeva adventistid ootame samuti igatsedes Tema taastulekut. Tõsi on, et juba meie nimi annab sellest lootusest teada.

Viimases õppetükis vaatleme seda töotust ja uurime, mida see kristliku ühtsuse seisukohalt tähendab. Meie ühtsusele Kristusega heidavad sageli väljakutse meie inimlik piiratus ja nõrkused. Kuid siis ei ole meil enam vaja otsida lahendusi oma killustatusele, sest seal ei ole midagi niisugust. Kristuse teisel tulekul oleme üks Issandaga; oleme lõpuks taasühendatud ja moodustame ühe uuen-datud perekonna.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 29. detsembriks.

Jh 14:1–3 on tuntuim töötus Jeesuse teisest tulekust. Mida räägib see töötus sulle sellest, missugust elu elavad lunastatud kord uuel maal?

Varakristlased pidasid Kristuse tagasitulekut „õnnistatud lootuseks“ (Tt 2:13). Nad ootasid kõigi prohvetikuulutuste ja Pühakirja töötuste täitumist Tema teisel tulekul, sest see on kristliku rännaku lõppeesmärk. Kõik, kes armastavad Kristust, vaatavad ettepoole päevale, mil nad saavad näost näkku olla osaduses Temaga. Tema sõnad neis salmides annavad mõista, kui lähedane ja tihe osadus on meil nii Jeesusega kui ka üksteisega.

Kristlased usuvad sellesse töötusse, sest Piibel kinnitab meile, et see täitub. Me oleme selles kindlad, sest usume Jeesuse sõnu: „Ma tulen jälle tagasi“ (Jh 14:3). Just nii, nagu Kristuse esimene tulek oli prohvetlikult ette kuulutatud, nii on ette öeldud ka Tema teine tulek, lausa Vanas Testamendis. Enne veeuputust rääkis Jumal usuisa Eenokile, et Messia auline tulek teeb lõpu patule. Ta kuulutas prohvetlikult: „Vaata, Issand tuleb mitmekümne tuhande pühaga pidama kohut kõigi üle ja karistama iga hinge kõikide nende jumalakartmatute tegude eest, mis nad jumalakartmatult on teinud, ja kõikide kalkide sõnade eest, mida jumalakartmatud patused on tema vastu rääkinud“ (Jh 14:3).

Tuhat aastat enne, kui Jeesus maa peale tuli, kuulutas kuningas Taavet, et Messias tuleb koguma Jumala rahvast kokku. „Meie Jumal tuleb ega vaiki, tuli põletab tema eel ja tema ümber möllab maru väga. Ta kutsub taeva ülalt ja maa, et kohut mõista oma rahvale. „Koguge mulle kokku mu vagad, kes minuga on teinud lepingu ohvri juures!“ (Ps 50:3–5).

Jeesuse teine tulek on tihedalt seotud Tema esimese tulekuga. Prohvetikuulutused, mis rääkisid Tema sündimisest ja tegevusest (näiteks 1Ms 3:15; Mi 5:1; Js 11:1; Tn 9:25, 26) on meie lootuse alus ja usaldus Tema teise tuleku töötusse. „Nüüd on ta ... ilmunud, et ennast ohvriks tuues kõrvaldada pattu... Nõnda ka Kristus, üks kord juba ohverdatud, et ära kanda paljude patud, ilmub teist korda mitte enam patu pärast, vaid päästma neid, kes teda ootavad“ (Hb 9:26, 28).

Mil moel saad juba nüüd lootust ja lohutust Kristuse teise tuleku töötusest?

Loe Js 11:1–10. Milline töötus anti Iisraelile ja mida räägib see lunastatute igavesest elukohast?

Piibel algab Maa loomise looga (1Ms 1. ja 2. ptk). Siin kirjeldatakse kaunist ja kooskõlalist maad, mis usaldati meie esimeste esivanemate – Aadama ja Eeva – kätte. See oli täiuslik maailm ja kodu inimsoole, kelle Jumal oli loonud. Piibli viimased kaks peatükki räägivad samuti täiusliku ja kooskõalise maailma loomisest lunastatud inimkonna jaoks (Ilm 21. ja 22. ptk), kuid sel puhul on täpsem kasutada sõna taasloomine, Maa ennistamine patu hävitavast tegevusest.

Piibel teatab paljudes kohtades, et see lunastatute igavene kodu saab olema reaalne koht, mitte ettekujutuslik fantaasia või unistus. Lunastatud suudavad näha, kuulda, haista, puudutada ja tunda uut kogemust, uut elu. Js 11. ptk prohvetikuulutus on kaunis kirjakoht, mis räägib Messia tulekust, kes loob uue ajastu. Tema lõpetab kõik vägivald ja juhatab sisse igavese rahu. Jumala valitsemine sellel uuel maal rajab universaalse harmoonia.

Loe Ilm 21:1–5. Mis selle uue harmoonia tulemusena jäädavalt kaob?

Ellen White kirjutas sellest, mis lunastatuid ootab: „Ja kui igaviku aastad veerevad, toovad need rikkalikumaid ja aulisemaid ilmutusi Jumalast ja Kristusest. Samamoodi nagu kasvavad teadmised, suurenevad ka armastus, austus ja õnnelikkus. Mida rohkem õpivad inimesed Jumalat tundma, seda enam imetlevad nad Tema iseloomu. Kui Jeesus avab nende ees lunastuse rikkused ja hämmastavad saavutused suures võitluses Saatanaga, tuksub lunastatute süda suuremas pühendumises ja nende käsi liigub kuldkandel kindlamalt. Kümme tuhat korda kümme tuhat ja tuhat korda tuhat häält ühinevad kiituslaulu võimsaks refrääniks.“ – Ellen G. White, *Lunastuslugu*, lk 432, 433.

Mil moel saame juba nüüd mõista Jumala iseloomu? Kuidas avab kaasini-mestega kooskõlas ja ühtsuses elamine meile juba nüüd üht-teist Jumala iseloomust ja olemusest?

Koguduse alguspäevist saadik on Kristuse taastuleku tööts andnud Jumala ustava rahva südameile ehk rohkem jõudu kui miski muu, eriti läbikatsumistes. Ükskõik, millised olid neid hirmutavad võitlused, millised oli nende lohutamatud mured ja valu, oli neil lootus, et Kristus tuleb taas. Lisaks olid neil kõik imelised töötused, mida Tema teine tulek sisaldab.

Loe 1Ts 4:13–18. Millised töötused peituvad selles kirjakohtas? Mida ütleb see lootuse kohta, et suhted taastatakse?

Kristuse teine tulek mõjutab kogu inimkonda põhjalikult. Jumala riigi rajamise üks tähtis külg on valitute kokku kogumine. „Ja ta läkitab oma inglid suure pasunahäälega ja need koguvad kokku tema valitud neljast tuulest, taeva ühest äärest teise ääreni“ (Mt 24:31). Selle kogumise hetkel äratakse üles surnud, kellel on Kristuse õigus, ning nad saavad surematuse (1Kr 15:52, 53). „Tõusevad üles surnud, kes on läinud magama Kristuses“ (1Ts 4:16). Seda hetke oleme kõik oodanud. Ülesäratatud ühinevad nendega, kes on igatsenud nende kohalolu ja armastust. Paulus juubeldab selle sündmuse puhul nii: „Surm, kus on sinu võit? Surm, kus on sinu astel?“ (1Kr 15:55).

Ülestõusmisel ei ole enam haigeid, eakaid, moonutatud ihusid, mis hauda läksid, vaid uued, surematud, täiuslikud inimihud, märgistamata patust, mis hääbumise põhjustas. Üles äratatud pühad kogevad Kristuse taastamistöö täielikkust, peegeldades täiuslikku kuju, mille Jumal loomisel kavandas (1Ms 1:26; 1Kr 15:46–49).

Jeesuse teise tuleku hetkel, mil lunastatud surnud üles äratakse, muudetakse Kristuse õigusega inimesed, kes maa peal elavad, ning ka neile antakse täiuslik keha. „Sest see kaduv peab riietuma kadumatusse ja see surelik riietub surematusega“ (1Kr 15:53). Niisiis, need kaks lunastatute gruppi – üles äratatud ja muudetud õiged – tõmmatakse „ühtviisi koos nendega pilvedes üles õhku Issandale vastu, ja nõnda me saame alati olla koos Issandaga“ (1Ts 4:17).

Meie teaduslikul ajastul püüab mõnigi kristlane leida loodusteaduslikku selgitust kõigele, ka „imedele“. Mida õpetab ülestõusmise tööts meile selle kohta, miks ainult Jumala üleloomulikud teod saavad meid päästa?

„Sest vaata, ma loon uue taeva ja uue maa. Enam ei mõelda endiste asjade peale ja need ei tule meeldegi“ (Js 65:17). Jesaja ja Johannes (Ilm 21:1) mõlemad nägid nägemuses töötatud uut maad.

Mõtiskle Johannese kirjelduse üle lunastatute uskumatult toredast linnast, Uuest Jeruusalemmast Ilm 21:2, 9–27. Mida annavad need salmid mõista selles linnas valitseva ühtsuse ja kooskõla kohta?

Loe Ilm 22:1–5. Elujõgi, mis voolab välja Jumala troonist, ja elupuu, mis selle juurde kuulub, on uuele linnale iseloomulikud nähtused. Mis eesmärgiga need uuel maal on?

Elupuu, millele ligipääsu Aadam üleastumise tõttu kaotas (1Ms 3:22–24), on Kristus paigutanud Uude Jeruusalemma. Juurdepääs sellele puule on üks võitjatele antud töötus (Ilm 2:7). See kannab kahteist liiki vilja, igas kuus uut liiki (Ilm 22:2), millest võib mõista, miks uuel maal „noorkuust noorkuusse ning hingamispäevast hingamispäeva tuleb kogu inimsugu mu ette kummardama, ütleb Issand“ (Js 66:23). Vihje „annavad tervist rahvastele“ rõhutab samuti Jumala kavatsust kõrvaldada kõik barjäärid inimeste vahel ning taastada inimkond selle algses seisus: uuendada kõik inimesed, suguharud ja rahvad üheks jagamatuks perekonnaks elama kooskõlas ja rahu, andes üksmeelselt au Jumalale.

„Annab tervist rahvastele“ viitab kujundlikult igasuguste rahvuslike ja keeleliste barjääride ning eraldusjoonte kõrvaldamisele... Elupuu lehed tervendavad rahvastevahelised murdekohad. Rahvad ei ole enam „paganad“, vaid on ühendatud tõelise Jumala rahvana ühte perekonda (võrdle 21:24–26). See, mida Miika sajan-deid varem ette nägi, täitub nüüd: „Rahvas ei tõsta mõõka rahva vastu ja nad ei õpi enam sõdima. Siis istuvad nad igaüks oma viinapuu all ja oma viigipuu all, ja keegi ei hirmuta neid, sest vägede Issanda suu on kõnelnud“ (Mi 4:3–4; [võrdle] Js 2:4). Lunastatud kutsuvad üksteist Elujõe kallastele (Sk 3:10) elupuu alla. Puu lehtede raviomadus parandab kõik haavad – rassilised, etnilised, hõimulised ja keelelised – mis on rebinud ja jaganud inimkonda ammust aega.“ – Ranko Stefanovic, *Revelation of Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation*, lk 593.

Loe Js 35:4–10; 65:21–25. Kuivõrd erinev on sealne elu praegusest?

Jesaja raamatus loeme mitmel korral millestki, mis on uus: „uued sündmused“ (42:9; 48:6), „uus laul“ (42:10), „hoopis uus“ (43:19), „uus nimi“ (62:2). 65 peatükis on uus maailmakord. Jumala loodolevuste seas on rahu ja kooskõla. Maa lepingulised needmised sõnakuulmatuse ja vastuhaku eest (vaata 3Ms 26:14–17; 5Ms 28:30) on igaveseks kõrvaldatud, sest pattu ei ole enam. See-eest on õnnistuste küllus, majad elamiseks ja nauditav toit.

Milline näeb elu välja sellises kaunis kohas? Osa inimesi arutleb selle üle, kas suudame ära tunda oma sõpru ja pereliikmeid pärast seda, kui inimesi on saanud surematuse ja taastatud täiesti Jumala näo järgi. Pärast Kristuse ülestõusmist suutsid Tema jüngrid Teda ära tunda. Maarja tundis ära Tema hääle (Jh 20:11–16). Toomas tundis ära Jeesuse füüsilise väljanägemise (Jh 20:27, 28). Kaks jüngrit Emmause teel tundsid ära Tema maneerid söögilauas (Lk 24:30, 31, 35). Nii et kui meie ihu on sarnane Jeesuse ülestõusnud ihuga, oleme kindlasti suutelised üksteist ära tundma ning ootame igavikus taastatud suhteid. Võime kindlasti eeldada, et jätkame sõbrustamist nendega, keda tunneme ja armastame ning kes on seal koos meiega.

„Seal tunnevad lunastatud nii, nagu neid endidki tuntakse. Armastus ja osavõtlikkus, mida Jumal ise on hinge istutanud, leiab seal kõige tõelisema ja meeldivama väljenduse. Puhas suhtlemine pühade olenditega, harmooniline seltskondlik elu pühade inglitega ja kõigi aegade ustavate inimestega, kes on oma rüüd pesnud ja valgeks teinud Talle veres, pühad sidemed, mis ühendavad „iga suguvõsa taevas ja maa peal“ (Ef 3:15) – see kõik suurendab lunastatute õnne.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 677.

„Seepärast me ei tüdi... Sest see praeguse hetke kerge ahistus saavutab meile määratult suure igavese au, meile, kes me ei pea silmas nähtavat, vaid nähtamatut, sest nähtav on mööduv, nähtamatu aga igavene“ (2Kr 4:16–18). Kuidas saame maailmas, mis on nii lühiaegne ja põgus, õppida sirutuma ja kinni harrama nähtamatust ja igavesest?

Toetav mõte:

Ellen G. White'i raamatust *Counsels for the Church*, peatükk „Behold I Come Quickly“, lk 355–359. Loe teosest *The Ellen G. White Encyclopedia* artikleid „Resurrection“, lk 1082–1084, ja „Heaven and New Earth“, lk 863, 864.

„Meie Issanda surnuist ülestõusmine ja taevaminemine on kindlad tõendid Jumala pühade võidukusest surma ja haura üle ning tagatis, et taevast avaneb neile, kes pesevad oma iseloomuriüü ja teevad selle valgeks Talle veres. Jeesus läks tagasi Isa juurde inimsoo esindajana ning Jumal võtab need, kes peegeldavad Tema näo järgi olemist, ja jagab nendega oma au.

Maapealsete palverändurite jaoks on kodud. Õigete jaoks on rüüd, aukroonid ja võidupalmid. Kõik, mis Jumala ettenägevas juhtimises on meid selles maailmas segadusse viinud, saab selgeks. Kõik raskestimõistetav saab siis selgituse. Armuimed avanevad meie ees. Seal, kus meie piiratud meelte arvates oli ainult jahmatus ja töotuste murdmine, näeme täiuslikemat ja kauneimat kooskõla. Saame teada, et lõputu armastus pakkus kogemusi, mis näisid suurimate väljakutsetena. Kui tajume Tema õrna hoolt, kes kõikidest asjadest toob esile meie jaoks head, tunneme sõnuleletamatut rõõmu ja anname täit au.“ – Ellen G. White, *Counsels for the Church*, lk 358.

Küsimused aruteluks:

1. Kuigi teised kristlased (mitte küll kõik) usuvad Jeesuse teise tulekusse sõna otseses mõttes, on adventlootuses, Kristuse teise tuleku ootuses, midagi ainulaadset. Mis see on?
2. Kaks kala ujusid ja üks ütles teisele: „Kuidas vesi tundub?“ Teine kala vastas: „Mis vesi?“ Mõte on selles, et võime millegagi täiesti ära harjuda ega taju enam, kui valdav see on. Näiteks, kuidas saame meie, kes oleme sündinud patusena, oleme täis pattu ja elame patuses maailmas, tõeliselt hästi hoomata, missugune imeline uus eksistents uutes taevastes ja uuel maal kord on? Miks peaksime siiski, ükskõik kui piiratud, ikka püüdma ette kujutada, milline see välja näeb?
3. Pole kahtlust, et nähku meie elu uuel maal välja milline tahes, me elame igaühaga kooskõlas. Mida saame praegu teha sellist, mis aitab meil toimuvaks valmistuda?

Kokkuvõte: Piibel räägib kindlalt ajast, mil see Maa uuesti luuakse ja patu häving igaveseks kaotatakse. Viimaks ometi taastatakse inimkond algse eesmärgi kohaselt ning kõik inimesed elavad harmoonias. Meie käesolev vaimulik ühtekuulumine Kristusega, mis küll praegu täielikult ei realiseeru, saab siis olema elav ja igavene reaalsus.

Minu vedru välja viskamise nimekiri

Kirja pannud Bob Stuart.

Arst vaatas mulle otse silma.

„Sul on eesnäärmevähk, mida ei saa opereerida,“ ütles ta. „Sul on jäänud elada 18 kuud.“

Tagasi kodus, istusin ma perega maha, et koostada nimekiri kõigest, mida mu viimase 18 kuu jooksul veel ära teha. Mu neljast pojast üks ütles, et tahab minna minuga murdmaarattasõidule. Teine poeg rääkis poolmaratonist Seattle'is. Mu tütar tahtis koos minuga kokku panna muusikaplaadi.

Siis mõtlesin endamisi: „Mida mina teha tahan?“ Vastus tuli kergelt. Tahan rohkem evangeeliumi jagada. Otsustasin, et toon kuu jooksul kirikusse vähemalt ühe inimese.

Minu esimene võimalus kutse esitada tuli kahe päeva pärast, kui üks naine küsis: „Bob, kuidas su vähiga on?“

Rääkisin naisele oma vedru välja viskamise nimekirjast ja kavatsusest kutsuda inimesi kirikusse. „Oleksid sa valmis aitama mu plaani täita sellega, et tuled järgmisel hingamispäeval kirikusse?“ küsisin ma.

Naine vaatas mind kaastundlikult. Ta pidas seda mu viimaseks sooviks. „Muidugi ma tulen,“ ütles ta.

Mul on aastas 2 200 klienti, nii on mul kuldne võimalus neid nüüd kirikusse kutsuda, kui nad mu tervise järele küsivad.

Vähemalt kaks inimest – abielupaar – on ristitud ja nende vanem tütar ristitakse mõne nädala pärast. Täna õpetab see naine laste hingamispäevakooli klassis ja toob teisi inimesi kirikusse.

„Ma hoian sinu kingitust alal,“ ütles ta mulle. „Lapsi ja nende vanemaid on tulnud mu kutse peale kirikusse.“

Igaühel võib olla vedru välja viskamise nimekiri. Võib minna kakskümmend või rohkem aastat, enne kui sa sured, kuid alusta vedru välja viskamise nimekirjaga juba täna: kutsu keegi igal kuul kirikusse. Kujuta ette, kui kiiresti seitsmenda päeva adventistide kogudus kasvab, kui iga selle kahekümnemiljonilise koguduse liige toob aastas vähemalt ühe inimese kirikusse. Mõeldavasti kahekordistub meie koguduse liikmeskond kaheteistkümnne kuuga.

Kakskümmend seitse kuud on möödunud ajast, mil arst andis mulle 18 kuud elada. Olen kutsunud palju inimesi kirikusse ja umbes pooled on tulnud.

Vedru välja viskamise nimekiri on päris naljakaks osutunud. Nii tore on kuulda inimesi ütlemas: „Jaa, ma saan sinu kiriku külastamisega hakkama.“ Kuid kõigist tänuotoovaimad hetked on olnud need, kui inimesed on ka tulnud. Nad kallistavad sind ja istuvad koos sinuga kirikus. Neist saab osa sinu perekonnast.

68aastane Bob Stuart on College Places, Washingtoni osariigis seeriaettevõtja.

